

**รายงานผลการติดตามและประเมินผล
การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามมาตรฐาน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565**

สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

รายงานผลการติดตามและประเมินผล
การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ประกาศใช้มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2560 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานเกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ดูแล ตรวจสอบ ประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา รวมทั้งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ใช้เป็นแนวทางในการติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 ประกอบด้วย มาตรฐานที่ 1 การบริหารจัดการองค์การสู่ความเป็นเลิศ มาตรฐานที่ 2 การบริหารและการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ และมาตรฐานที่ 3 สัมฤทธิ์ผลการบริหารและการจัดการศึกษา รวม 3 มาตรฐาน 14 ตัวบ่งชี้ 21 ประเด็นการพิจารณา กลุ่มเป้าหมาย คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 245 เขต โดยเก็บข้อมูลจากระบบอิเล็กทรอนิกส์ (electronic Monitoring and Evaluation System : e-MES) ผ่านทางเว็บไซต์ <http://emesobecmoe.go.th/std/login/auth> ระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSER) และบูรณาการใช้ผลการประเมินร่วมกับการประเมินตัวชี้วัดตามแผนปฏิบัติราชการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 เพื่อลดความซ้ำซ้อนและภาระการรายงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หวังว่า ผลจากการติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 ครั้งนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาการบริหารและการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
บทสรุปผู้บริหาร	ง
ตอนที่ 1 บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์	1
ขอบเขตการติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน	1
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
ตอนที่ 2 วิธีการดำเนินงาน	5
การจัดทำเครื่องมือ	5
การเก็บรวบรวมข้อมูล	5
การตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของผลการติดตามและประเมินผล	6
การวิเคราะห์และสรุปรายงานผล	6
ตอนที่ 3 ผลการดำเนินงาน	7
ผลการดำเนินงานในภาพรวมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	7
มาตรฐานที่ 1 การบริหารจัดการองค์การสู่ความเป็นเลิศ	11
ตัวบ่งชี้ที่ 1 การบริหารจัดการที่ดี	11
ตัวบ่งชี้ที่ 2 การพัฒนาสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้	14
ตัวบ่งชี้ที่ 3 การกระจายอำนาจและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการศึกษา	16
มาตรฐานที่ 2 การบริหารและการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ	18
ตัวบ่งชี้ที่ 1 การบริหารงานด้านวิชาการ	18
ตัวบ่งชี้ที่ 2 การบริหารงานด้านงบประมาณ	22
ตัวบ่งชี้ที่ 3 การบริหารงานด้านการบริหารงานบุคคล	24
ตัวบ่งชี้ที่ 4 การบริหารงานด้านการบริหารทั่วไป	27
ตัวบ่งชี้ที่ 5 การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ	30
มาตรฐานที่ 3 สัมฤทธิ์ผลทางการบริหารและการจัดการศึกษา	32
ตัวบ่งชี้ที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีผลงานที่แสดงความสำเร็จและเป็นแบบอย่างได้	32
ตัวบ่งชี้ที่ 2 สถานศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐาน	33
ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผู้เรียนระดับปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีคุณภาพตามหลักสูตร	40

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตัวบ่งชี้ที่ 4 ประชากรวัยเรียนได้รับสิทธิและโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เท่าเทียมกัน ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น หรือมีความรู้ทักษะพื้นฐาน ในการประกอบอาชีพ	57
ตัวบ่งชี้ที่ 6 ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีความพึงพอใจในการบริหาร และการจัดการศึกษา รวมทั้งการให้บริการ	77
ตอนที่ 4 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	80
สรุปผล	80
อภิปรายผล	83
ข้อเสนอแนะ	84
ภาคผนวก	
- ผลการติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565	86
- คำสั่ง แต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรอง วิเคราะห์และประมวลผล การติดตาม ประเมินผล การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565	96
คณะผู้จัดทำ	111

บทสรุปผู้บริหาร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยสำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการติดตามและประเมินผลการบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานเกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ดูแล ตรวจสอบ ประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา รวมทั้งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ใช้เป็นแนวทางในการติดตาม และประเมินผลการบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

การติดตามและประเมินผลการบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำนวน 3 มาตรฐาน 14 ตัวบ่งชี้ 21 ประเด็นการพิจารณา ดังนี้

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	ประเด็นการพิจารณา
มาตรฐานที่ 1 การบริหารจัดการ องค์การสู่ความ เป็นเลิศ	1. การบริหารจัดการที่ดี	1) กระบวนการดำเนินงานที่มีขั้นตอนชัดเจน เป็นระบบ และสะท้อนถึง ความเชื่อมโยงในส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง มีความสอดคล้องกัน สมเหตุสมผลมีการเก็บรวบรวมข้อมูลและใช้ข้อมูลสารสนเทศ ที่หลากหลายประกอบการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ
	2. การพัฒนาสู่องค์กร แห่งการเรียนรู้	2) กระบวนการดำเนินงานส่งเสริมให้เกิดการจัดการความรู้ที่สอดคล้อง กับความต้องการ ความจำเป็นของบุคลากรและองค์กร อย่างเป็นระบบ ชัดเจน ต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ
	3. การกระจายอำนาจ และการส่งเสริมการมี ส่วนร่วมในการบริหาร และการจัดการศึกษา	3) กระบวนการดำเนินงานที่มีขั้นตอนชัดเจน เป็นระบบ และแสดง ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงในส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง มีความสอดคล้อง กับแนวทางตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ อย่างสมเหตุสมผล มีการ เก็บและใช้ข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้ประกอบการบริหาร และจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ
มาตรฐานที่ 2 การบริหารและการ จัดการศึกษาที่มี ประสิทธิภาพ	4. การบริหารงานด้าน วิชาการ	4) กระบวนการพัฒนากรอบหลักสูตรท้องถิ่น การพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนและกระบวนการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การผลิต พัฒนาสื่อ เครื่องมือ อุปกรณ์ในการ เรียนรู้ของผู้เรียน รูปแบบ วิธีการวัดผล ประเมินผลนำไปใช้ในการ ปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนคุณภาพการศึกษา ตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา การส่งเสริมการวิจัยและ นำผลการวิจัยไปใช้พัฒนางานวิชาการสอดคล้องกับสภาพจริง พัฒนาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน และมีการส่งเสริม สนับสนุนกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการ มีส่วนร่วมจัดการศึกษา มีความชัดเจน เป็นระบบและน่าเชื่อถือ
	5. การบริหารงานด้าน งบประมาณ	5) การวางแผนการใช้งบประมาณอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับนโยบาย ปัญหาและความต้องการการจัดระบบการบริหารการเงิน บัญชี และ พัสดุการควบคุมการใช้งบประมาณอย่างเป็นระบบ และการตรวจสอบ ภายในอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	ประเด็นการพิจารณา
	6. การบริหารงานด้านการบริหารงานบุคคล บูรณาการร่วมกับ 7. มฐ.3 ตัวบ่งชี้ที่ 5	6) กระบวนการวางแผนอัตรากำลัง การสรรหา การบรรจุแต่งตั้ง การพัฒนาส่งเสริม ยกย่องเชิดชูเกียรติ ครูและบุคลากรทางการศึกษา การเสริมสร้างวินัย คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยสอดคล้องกับสภาพจริง มีความชัดเจน เป็นระบบและน่าเชื่อถือ
มาตรฐานที่ 2 การบริหารและการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ	8. การบริหารงานด้านการบริหารทั่วไป	7) กระบวนการดำเนินงานพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การจัดทำสำมะโนนักเรียนและการรับนักเรียน การบริหารจัดการอาคารสถานที่ ระบบสาธารณูปโภค และสภาพแวดล้อม การพัฒนามาตรฐาน การปฏิบัติงาน การจัดวางระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน การจัดสวัสดิการ สวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา และการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา สอดคล้องกับสภาพจริง มีความชัดเจน เป็นระบบและน่าเชื่อถือ
	9. การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศ การจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ	8) กระบวนการจัดทำแผนการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศ การจัดการศึกษาครบภารกิจหลัก 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านบริหารงานทั่วไป และการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ ส่งเสริมให้คณะกรรมการ กตป. เป็นกลไกในการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย และนำผลการพัฒนา มาใช้อย่างต่อเนื่อง
มาตรฐานที่ 3 สัมฤทธิ์ผล การบริหารและการจัดการศึกษา	10. สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามีผลงาน ที่แสดงความสำเร็จและ เป็นแบบอย่างได้	9) ผลงานหรือผลการดำเนินงานของกลุ่ม/หน่วย ในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาที่บรรลุเป้าหมายประสบความสำเร็จตามภารกิจ ทั้งนี้เป็น ผลงานที่เกิดจากการดำเนินงานภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาและสถานศึกษา เพิ่มประสิทธิภาพในการ บริหารจัดการทั้งภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา จนเกิดประสิทธิภาพ เป็นที่ยอมรับและสามารถยึดเป็นแบบอย่างได้
	11. สถานศึกษามีคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษา ปฐมวัยและการศึกษา ขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกัน คุณภาพการศึกษา	กระบวนการดำเนินงานวางแผน จัดทำฐานข้อมูล พัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแล และติดตามตรวจสอบระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกัน คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาและการประเมินคุณภาพภายนอก โดยหน่วยงานต้นสังกัด ได้ครอบคลุมและทั่วถึง สอดคล้องกับสภาพจริง มีความชัดเจนเป็นระบบและน่าเชื่อถือ 10) ระดับการศึกษาปฐมวัย 11) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
	12. ผู้เรียนระดับปฐมวัย และระดับการศึกษาขั้น พื้นฐานมีคุณภาพตาม หลักสูตร	กระบวนการดำเนินงาน วางแผน จัดทำฐานข้อมูล พัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแล ช่วยเหลือและติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน ได้ครอบคลุมและทั่วถึง สอดคล้องกับสภาพจริง ชัดเจน เป็นระบบ น่าเชื่อถือ 12) ผลการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยเป็นไปตามมาตรฐาน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (เฉพาะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา) 13) ผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test : NT) 14) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (Ordinary National : O-NET)

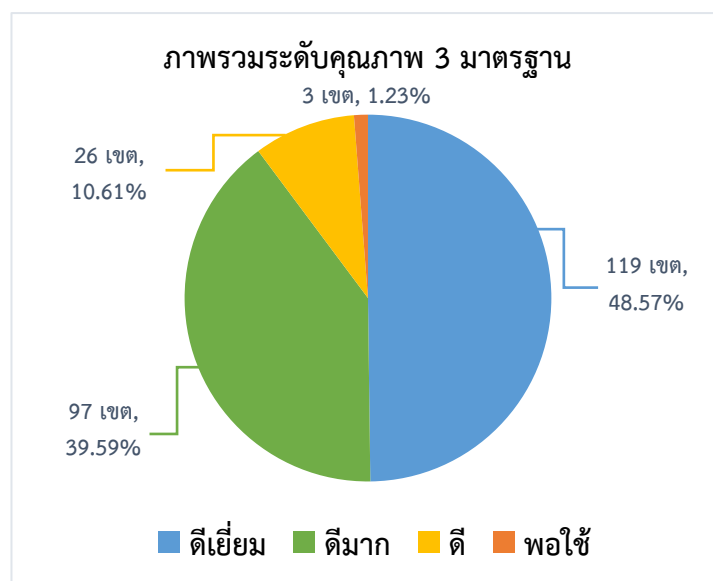
มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	ประเด็นการพิจารณา
		15) ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 16) ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญในการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
	13. ประชากรวัยเรียนได้รับสิทธิและโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานเท่าเทียมกัน ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น หรือมีความรู้ทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพ	17) จำนวนประชากรวัยเรียนที่มีอายุถึงเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับได้เข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 18) อัตราการออกกลางคันลดลง 19) อัตราการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นของผู้เรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 20) ผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีความต้องการพิเศษได้รับการดูแลช่วยเหลือ และส่งเสริมให้ได้รับการศึกษาเต็มตามศักยภาพ - เด็กพิการเรียนรวม - เด็กด้อยโอกาส - เด็กที่มีความสามารถพิเศษ
	14. ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีความพึงพอใจในการบริหารและการจัดการศึกษา รวมทั้งการให้บริการ	21) ผลการประเมินความพึงพอใจด้านการบริหารและการจัดการศึกษารวมทั้งการให้บริการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามกระบวนการบริหารงานของกลุ่มในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยใช้แบบสอบถามเพื่อประเมินความคิดเห็นที่มีต่อการให้บริการครอบคลุมทุกภารกิจของกลุ่ม / หน่วย

การเก็บรวบรวมข้อมูลการติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จากการรายงานผลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 245 เขต ดังนี้

1. ระบบอิเล็กทรอนิกส์ (electronic Monitoring and Evaluation System : e-MES)
2. ระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR)
3. บูรณาการใช้ผลการประเมินร่วมกับการประเมินตัวชี้วัดตามแผนปฏิบัติการของ สพฐ. เพื่อลดความซ้ำซ้อนและการรายงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และได้แต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองสรุปรายงานผลการติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ พร้อมตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของข้อมูลที่เขตพื้นที่การศึกษารายงานตามมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ ประเด็นการพิจารณา และสรุปรายงานผลการติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 245 เขต การประเมินผลการดำเนินงานมีระดับคุณภาพ 5 ระดับ ได้แก่ ระดับ 5 หมายถึง ดีเยี่ยม ระดับ 4 หมายถึง ดีมาก ระดับ 3 หมายถึง ดี ระดับ 2 หมายถึง พอใช้ และระดับ 1 หมายถึง ปรับปรุง ตามลำดับ

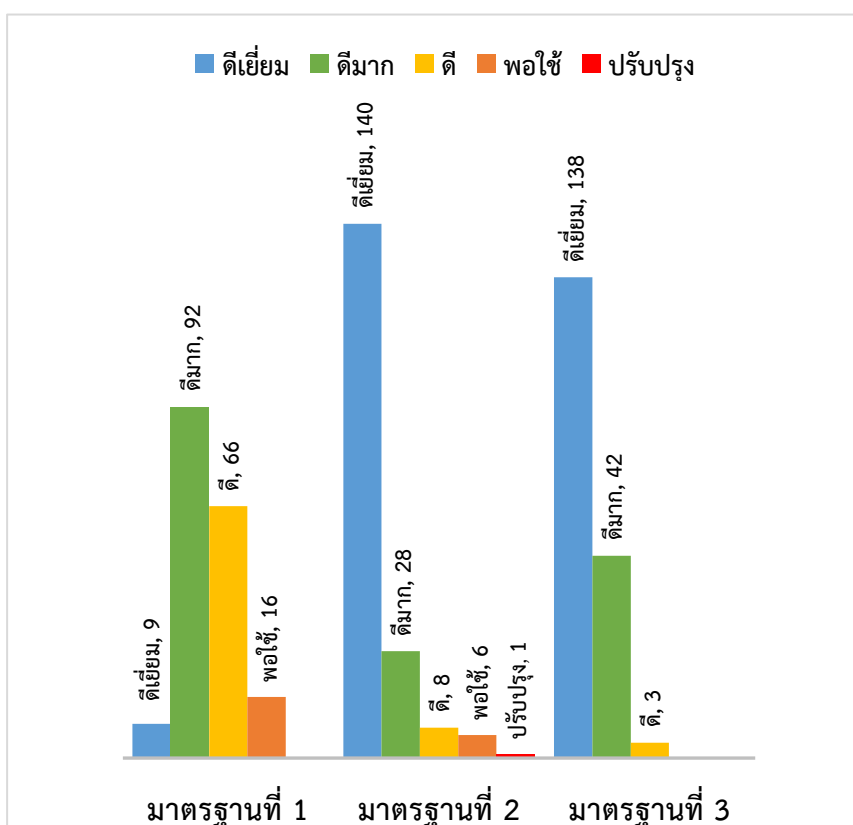
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มีผลการติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ภาพรวม 3 มาตรฐาน และรายมาตรฐาน ดังนี้

- 1) ผลการติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ภาพรวม 3 มาตรฐาน จำนวน 245 เขต

จากแผนภูมิ ผลการติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยภาพรวม 3 มาตรฐาน มีผลการดำเนินงาน อยู่ในระดับดีเยี่ยม จำนวน 119 เขต คิดเป็นร้อยละ 48.57 ระดับคุณภาพดีมาก จำนวน 97 เขต คิดเป็นร้อยละ 39.59 ระดับคุณภาพดี จำนวน 26 เขต คิดเป็นร้อยละ 10.61 ระดับคุณภาพพอใช้ จำนวน 3 เขต คิดเป็นร้อยละ 1.23 และไม่ปรากฏสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาใดมีผลการประเมินอยู่ในระดับคุณภาพปรับปรุง

2) ผลการติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารายมาตรฐานในภาพรวม ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

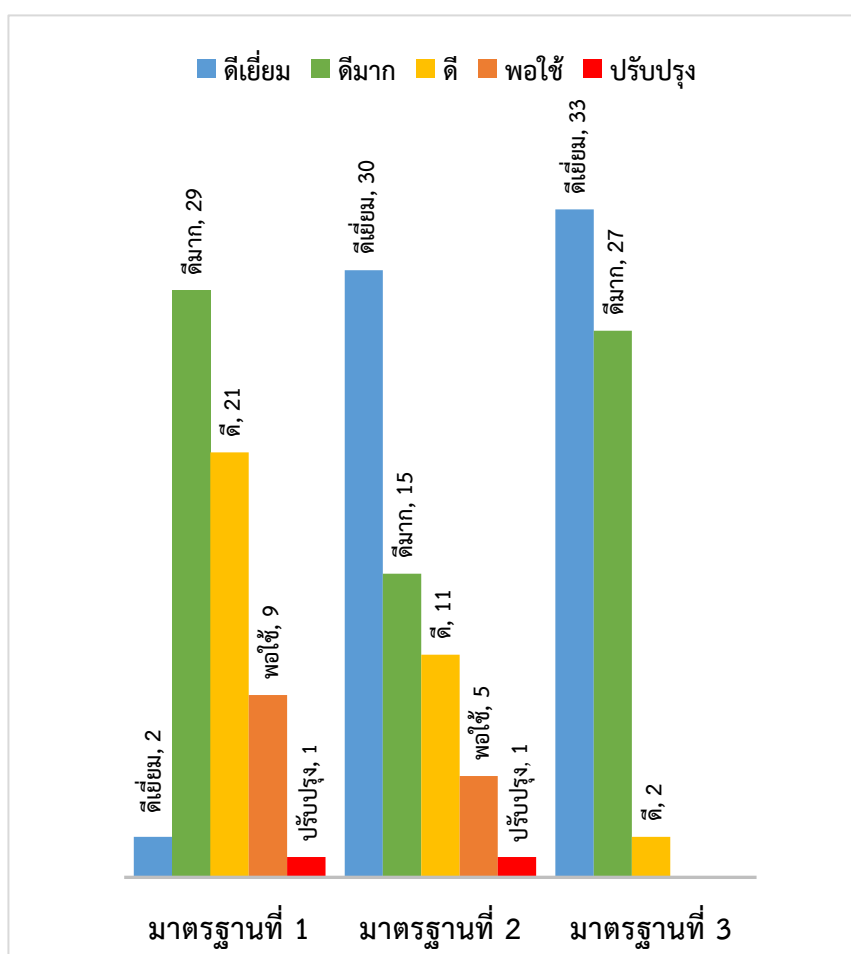
ผลการติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรฐาน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พบว่า

มาตรฐานที่ 1 ระดับคุณภาพดีเยี่ยม จำนวน 9 เขต คิดเป็นร้อยละ 4.92 ระดับคุณภาพดีมาก
จำนวน 92 เขต คิดเป็นร้อยละ 50.27 ระดับคุณภาพดี 66 เขต คิดเป็นร้อยละ 36.07 ระดับคุณภาพพอใช้
จำนวน 16 เขต คิดเป็นร้อยละ 8.74 และไม่ปรากฏสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาใดมีผลการ
ประเมินอยู่ในระดับคุณภาพปรับปรุง

มาตรฐานที่ 2 ระดับคุณภาพดีเยี่ยม จำนวน 140 เขต คิดเป็นร้อยละ 76.50 ระดับคุณภาพ
ดีมาก จำนวน 28 เขต คิดเป็นร้อยละ 15.30 ระดับคุณภาพดี จำนวน 8 เขต คิดเป็นร้อยละ 4.37 ระดับคุณภาพ
พอใช้ จำนวน 6 เขต คิดเป็นร้อยละ 3.28 และระดับคุณภาพปรับปรุง จำนวน 1 เขต คิดเป็นร้อยละ 0.55

มาตรฐานที่ 3 ระดับคุณภาพดีเยี่ยม จำนวน 138 เขต คิดเป็นร้อยละ 75.41 ระดับคุณภาพ
ดีมาก จำนวน 42 เขต คิดเป็นร้อยละ 22.95 ระดับคุณภาพดี จำนวน 3 เขต คิดเป็นร้อยละ 1.64 และไม่ปรากฏ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาใดมีผลการประเมินอยู่ในระดับคุณภาพพอใช้และระดับคุณภาพ
ปรับปรุง

3) ผลการติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรฐาน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รายงานมาตรฐานของสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา มีผลการ
ดำเนินงานดังนี้

ผลการติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พบว่า

มาตรฐานที่ 1 ระดับคุณภาพดีเยี่ยม จำนวน 2 เขต คิดเป็นร้อยละ 3.23 **ระดับคุณภาพดีมาก** จำนวน 29 เขต คิดเป็นร้อยละ 46.77 **ระดับคุณภาพดี** 21 เขต คิดเป็นร้อยละ 33.87 **ระดับคุณภาพพอใช้** จำนวน 9 เขต คิดเป็นร้อยละ 14.52 และ**ระดับคุณภาพปรับปรุง** จำนวน 1 เขต คิดเป็นร้อยละ 1.61

มาตรฐานที่ 2 ระดับคุณภาพดีเยี่ยม จำนวน 30 เขต คิดเป็นร้อยละ 48.39 **ระดับคุณภาพดีมาก** จำนวน 15 เขต คิดเป็นร้อยละ 24.19 **ระดับคุณภาพดี** จำนวน 11 เขต คิดเป็นร้อยละ 17.74 **ระดับคุณภาพพอใช้** จำนวน 5 เขต คิดเป็นร้อยละ 8.07 และ**ระดับคุณภาพปรับปรุง** จำนวน 1 เขต คิดเป็นร้อยละ 1.61

มาตรฐานที่ 3 ระดับคุณภาพดีเยี่ยม จำนวน 33 เขต คิดเป็นร้อยละ 53.23 **ระดับคุณภาพดีมาก** จำนวน 27 เขต คิดเป็นร้อยละ 43.55 และ**ระดับคุณภาพดี** จำนวน 2 เขต คิดเป็นร้อยละ 3.22 และไม่ปรากฏสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาใดมีผลการประเมินอยู่ในระดับคุณภาพพอใช้ และระดับคุณภาพปรับปรุง

4) ผลการติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 สอดคล้อง เชื่อมโยงกับนโยบาย จุดเน้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 4 ด้าน คือ ด้านความปลอดภัย ด้านโอกาส ด้านคุณภาพ และด้านประสิทธิภาพ ดังนี้

ด้าน	การติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	นโยบาย จุดเน้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ความปลอดภัย		จุดเน้นที่ 1 เร่งแก้ปัญหาในกลุ่มผู้เรียนฯ เน้นการลดความเครียดและสุขภาพจิตของนักเรียน จุดเน้นที่ 2 เสริมสร้างระบบกลไกในการดูแลความปลอดภัยนักเรียน
โอกาส	1. มฐ.2 ตบช.4 ปตพ.2 การจัดทำสำมะโนนักเรียนและการรับนักเรียน 2. มฐ.3 ตบช.4 ปตพ.1 จำนวนประชากรวัยเรียนที่มีอายุถึงเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับได้เข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปตพ.2 อัตราการออกกลางคันลดลง ปตพ.3 อัตราการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นของผู้เรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6	จุดเน้นที่ 1 เร่งแก้ปัญหาในกลุ่มผู้เรียนฯ เน้นเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการศึกษา จุดเน้นที่ 3 ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยวัย 3-6 ปี และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา

ด้าน	การติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	นโยบาย จุดเน้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
คุณภาพ	1. มฐ.3 ตบข.2 สถานศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อกันประกันคุณภาพการศึกษา 2. มฐ.3 ตบข.3 ปดพ.1 ผลการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยเป็นไปตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (เฉพาะสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา) ปดพ.4 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 3. มฐ.3 ตบข.4 ปดพ.4 ผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีความต้องการพิเศษได้รับการดูแลช่วยเหลือและส่งเสริมให้ได้รับการศึกษาเต็มตามศักยภาพ - เด็กพิการเรียนรวม - เด็กด้อยโอกาส - เด็กที่มีความสามารถพิเศษ	จุดเน้นที่ 1 เร่งแก้ปัญหากลุ่มผู้เรียน เน้นฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss Recovery) จุดเน้นที่ 4 พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นสมรรถนะ จุดเน้นที่ 5 จัดอบรมครูโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน จุดเน้นที่ 6 ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายรูปแบบ
ประสิทธิภาพ	1. มฐ.1 การบริหารจัดการองค์การสู่ความเป็นเลิศ ตบข.1 การบริหารจัดการที่ดี ตบข.2 การพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ ตบข.3 การกระจายอำนาจและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการศึกษา 2. มฐ. 2 การบริหารและการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ตบข.1 การบริหารงานวิชาการ ตบข.2 การบริหารงานด้านงบประมาณ ตบข.3 การบริหารงานด้านการบริหารงานบุคคล	จุดเน้นที่ 7 ยกระดับคุณภาพของนักเรียนประจำพักนอน สำหรับโรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่สูง ห่างไกลและถิ่นทุรกันดาร จุดเน้นที่ 8 มุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียน จุดเน้นที่ 9 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ด้าน	การติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	นโยบาย จุดเน้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
	ตบข.4 การบริหารงานด้านการบริหารทั่วไป ตบข.5 การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ	

ผลการติดตาม ประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีวิธีการบริหารจัดการเพื่อนำองค์กรสู่ความเป็นเลิศ มีมาตรฐานตามเกณฑ์ โดยได้มุ่งเน้นการนำนโยบายสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพ ที่ส่งผลต่อคุณภาพให้เกิดกับผู้เรียน ด้วยการส่งเสริมสนับสนุน นิเทศ ติดตามช่วยเหลือสถานศึกษาในสังกัดด้วยรูปแบบการสนับสนุนงบประมาณ ให้ความรู้แก้ไขปัญหา ผ่านโครงการ กิจกรรมต่างๆ ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพ คุณภาพการศึกษาของผู้เรียนในสถานศึกษาในสังกัด

อนึ่ง จากการติดตาม ประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 ยังส่งผลสนองตอบต่อนโยบายจุดเน้น ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านความปลอดภัย ด้านโอกาส ด้านคุณภาพ และด้านประสิทธิภาพ ตามตารางข้างต้น ในการสนับสนุนการนำนโยบายสู่การปฏิบัติจริงที่ส่งผลเป็นรูปธรรมในจัดการการศึกษาให้กับผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ และเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นองค์กรหลักในการส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานแก่เด็กและเยาวชนในวัยเรียน เริ่มตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาจนถึงระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีการกำกับติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้บรรลุ เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ตามแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ที่มุ่งพัฒนาเด็กเล็กและเด็กก่อนวัยเรียน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา พัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครู จัดการเรียนรู้การสอนเพื่อตอบสนอง การเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา การพัฒนาระบบ การเรียนรู้ตลอดชีวิต สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้ดำเนินโครงการติดตาม และประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามมาตรฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 โดยใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการติดตาม และประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งข้อมูล สารสนเทศที่ได้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผน พัฒนา ต่อยอด การบริหารจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อติดตามการดำเนินงานในการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา ตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565
2. เพื่อให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับวิธีการดำเนินงาน ผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ สำหรับนำไปใช้วางแผนส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาการบริหารและการจัดการศึกษาพัฒนาการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพต่อไป
3. เพื่อให้การติดตามและประเมินผลตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นส่วนหนึ่ง ในการสนับสนุนการนำนโยบายสู่การปฏิบัติจริงของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในการบริหารและการจัด การศึกษาขั้นพื้นฐานให้บรรลุตามเป้าหมาย

ขอบเขตการติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มีการติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 3 มาตรฐาน 14 ตัวบ่งชี้ 21 ประเด็นการพิจารณา ดังนี้

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	ประเด็นการพิจารณา
มาตรฐานที่ 1 การบริหารจัดการ องค์กรสู่ความ เป็นเลิศ	1. การบริหารจัดการที่ดี	1) กระบวนการดำเนินงานที่มีขั้นตอนชัดเจน เป็นระบบ และสะท้อนถึงความเชื่อมโยง ในส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง มีความสอดคล้องกัน สมเหตุสมผลมีการเก็บรวบรวม ข้อมูลและใช้ข้อมูลสารสนเทศที่หลากหลายประกอบการทำงานอย่างมี ประสิทธิภาพ
	2. การพัฒนาสู่องค์กร แห่งการเรียนรู้	2) กระบวนการดำเนินงานส่งเสริมให้เกิดการจัดการความรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการ ความจำเป็นของบุคลากรและองค์กร อย่างเป็นระบบ ชัดเจน ต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	ประเด็นการพิจารณา
	3. การกระจายอำนาจ และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหาร และการจัดการศึกษา	3) กระบวนการดำเนินงานที่มีขั้นตอนชัดเจน เป็นระบบ และแสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงในส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง มีความสอดคล้องกับแนวทาง ตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ อย่างสมเหตุสมผล มีการเก็บและใช้ข้อมูล สารสนเทศอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้ประกอบการบริหารและการจัดการศึกษา อย่างมีประสิทธิภาพ
มาตรฐานที่ 2 การบริหารและการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ	4. การบริหารงานด้านวิชาการ	4) กระบวนการพัฒนารอบหลักสูตรท้องถิ่น การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนและกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ การผลิต พัฒนาสื่อ เครื่องมือ อุปกรณ์ในการเรียนรู้ของผู้เรียน รูปแบบ วิธีการวัดผล ประเมินผลนำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพ การศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนคุณภาพการศึกษาตามระบบประกันคุณภาพ การศึกษา การส่งเสริมการวิจัยและนำผลการวิจัยไปใช้พัฒนางานวิชาการ สอดคล้องกับสภาพจริง พัฒนาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน และมีการส่งเสริม สนับสนุนกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการ มีส่วนร่วมจัดการศึกษา มีความชัดเจน เป็นระบบและน่าเชื่อถือ
	5. การบริหารงานด้านงบประมาณ	5) การวางแผนการใช้งบประมาณอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับนโยบาย ปัญหา และความต้องการการจัดระบบการบริหารการเงิน บัญชี และพัสดุการควบคุม การใช้งบประมาณอย่างเป็นระบบ และการตรวจสอบภายในอย่างเป็นระบบ
	6. การบริหารงานด้าน การบริหารงานบุคคล บูรณาการร่วมกับ 7. มฐ.3 ตัวบ่งชี้ที่ 5	6) กระบวนการวางแผนอัตรากำลัง การสรรหา การบรรจุแต่งตั้ง การพัฒนา ส่งเสริม ยกย่องเชิดชูเกียรติ ครูและบุคลากรทางการศึกษา การเสริมสร้างวินัย คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยสอดคล้องกับสภาพจริง มีความ ชัดเจน เป็นระบบและน่าเชื่อถือ
	8. การบริหารงานด้าน การบริหารทั่วไป	7) กระบวนการดำเนินงานพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การจัดทำสำมะโนนักเรียนและการรับนักเรียน การบริหารจัดการอาคารสถานที่ ระบบสาธารณูปโภค และสภาพแวดล้อม การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน การจัดวางระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน การจัดสวัสดิการ สวัสดิภาพครู และบุคลากรทางการศึกษา และการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา สอดคล้อง กับสภาพจริง มีความชัดเจน เป็นระบบและน่าเชื่อถือ
	9. การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศ การจัดการศึกษาที่มี ประสิทธิภาพ	8) กระบวนการจัดทำแผนการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการจัด การศึกษาครบภารกิจหลัก 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการ บริหารงานบุคคล ด้านบริหารงานทั่วไป และการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ ส่งเสริมให้คณะกรรมการ กตปณ.เป็นกลไกในการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย และนำผลการพัฒนามาใช้อย่างต่อเนื่อง
มาตรฐานที่ 3 สัมฤทธิ์ผล การบริหารและการจัดการศึกษา	10. สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามีผลงานที่แสดง ความสำเร็จและเป็น แบบอย่างได้	9) ผลงานหรือผลการดำเนินงานของกลุ่ม/หน่วย ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่บรรลุเป้าหมายประสบความสำเร็จตามภารกิจ ทั้งนี้เป็นผลงานที่เกิดจากการ ดำเนินงานภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่เกิดประโยชน์ต่อการศึกษา และสถานศึกษา เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทั้งภายในสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา จนเกิดประสิทธิภาพ เป็นที่ยอมรับและสามารถ ยึดเป็นแบบอย่างได้
	11. สถานศึกษามีคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษา ปฐมวัยและการศึกษา	กระบวนการดำเนินงานวางแผน จัดทำฐานข้อมูล พัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแล และติดตามตรวจสอบระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษาและการประเมินคุณภาพภายนอกโดยหน่วยงานต้นสังกัด

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	ประเด็นการพิจารณา
	ขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา	ได้ครอบคลุมและทั่วถึง สอดคล้องกับสภาพจริง มีความชัดเจนเป็นระบบ และน่าเชื่อถือ 10) ระดับการศึกษาปฐมวัย 11) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
	12. ผู้เรียนระดับปฐมวัย และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีคุณภาพตามหลักสูตร	กระบวนการดำเนินงาน วางแผน จัดทำฐานข้อมูล พัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแล ช่วยเหลือและติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานได้ครอบคลุม และทั่วถึง สอดคล้องกับสภาพจริง ชัดเจน เป็นระบบน่าเชื่อถือ 12) ผลการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยเป็นไปตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (เฉพาะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา) 13) ผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test : NT) 14) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (Ordinary National : O-NET) 15) ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 16) ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญในการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
	13. ประชากรวัยเรียนได้รับสิทธิและโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานเท่าเทียมกัน ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น หรือมีความรู้ทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพ	17) จำนวนประชากรวัยเรียนที่มีอายุถึงเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับได้เข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 18) อัตราการออกกลางคันลดลง 19) อัตราการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นของผู้เรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 20) ผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีความต้องการพิเศษได้รับการดูแลช่วยเหลือ และส่งเสริมให้ได้รับการศึกษาเต็มตามศักยภาพ - เด็กพิการเรียนรวม - เด็กด้อยโอกาส - เด็กที่มีความสามารถพิเศษ
	14. ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีความพึงพอใจในการบริหารและการจัดการศึกษา รวมทั้งการให้บริการ	21) ผลการประเมินความพึงพอใจด้านการบริหารและการจัดการศึกษา รวมทั้งการให้บริการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามกระบวนการบริหารงานของกลุ่มในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยใช้แบบสอบถามเพื่อประเมินความคิดเห็นที่มีต่อการให้บริการครอบคลุมทุกภารกิจของกลุ่ม / หน่วย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีข้อมูลสารสนเทศ เพื่อในการบริหารจัดการวางแผน พัฒนา ส่งเสริม และสนับสนุนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพ
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับผลการติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 เพื่อนำไปใช้ในการวางแผน พัฒนา ส่งเสริม และสนับสนุนการบริหารและการจัดการศึกษาภายในหน่วยงาน และการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด
3. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีข้อมูลสารสนเทศสำหรับเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง และผู้ที่มีความสนใจ เพื่อนำไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดประโยชน์ต่อไป

ตอนที่ 2

วิธีการดำเนินงาน

การดำเนินงานการติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

การจัดทำเครื่องมือ

1. สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อร่างเครื่องมือในการติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

2. ดำเนินการทดลองเครื่องมือกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 6 ภูมิภาค โดยผู้เข้าร่วมประชุมทดลองเครื่องมือ ประกอบด้วย ผู้แทนสำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้แทนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 9 เขต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 3 เขต ดังนี้

- 2.1 บุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1
- 2.2 บุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2
- 2.3 บุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1
- 2.4 บุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2
- 2.5 บุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3
- 2.6 บุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1
- 2.7 บุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1
- 2.8 บุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2
- 2.9 บุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2
- 2.10 บุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร
- 2.11 บุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
- 2.12 บุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง

3. ปรับปรุงเครื่องมือการติดตามและประเมินผลในแต่ละมาตรฐานให้มีความถูกต้องสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีการชี้แจง สร้างความเข้าใจให้กับผู้ปฏิบัติงานรายงานผลการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ทั้ง 245 เขต โดยจัดทำวิธีทัศนคำอธิบายเกี่ยวกับวิธีการรายงานตามแบบติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

2. การติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 245 เขต ผ่านระบบติดตามและประเมินผลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 ระบบอิเล็กทรอนิกส์ (electronic Monitoring and Evaluation System : e-MES)
ตามระยะเวลาการเปิด - ปิด ระบบ ดังนี้

รอบที่ 1 เปิดระบบระหว่างวันที่ 1 เมษายน – 15 พฤษภาคม 2565

รอบที่ 2 เปิดระบบระหว่างวันที่ 1 กรกฎาคม – 15 กันยายน 2565

2.2 ระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSOCR) และ

2.3 การบูรณาการใช้ผลการประเมินผลร่วมกับการประเมินตัวชี้วัดตามแผนปฏิบัติการ
ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อลดความซ้ำซ้อนและภาระการรายงานของสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษา

การตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของผลการติดตามและประเมินผล

กระบวนการตรวจสอบความสมบูรณ์และถูกต้องในการตัดสินระดับคุณภาพของการติดตาม
และประเมินผลในรายมาตรฐาน แต่ละตัวบ่งชี้ และประเด็นการพิจารณา ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการ
กลั่นกรองและสรุปรายงานผลการติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาของสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษา ตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

การวิเคราะห์และสรุปรายงานผล

การวิเคราะห์และสรุปรายงานผลการติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษา
ขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 245 เขต ที่เก็บรวบรวมข้อมูลผ่านทางระบบ
อิเล็กทรอนิกส์ (electronic Monitoring and Evaluation System: e-MES) ได้มีการดำเนินการ ดังนี้

1. ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ระดับคุณภาพตามหลักเกณฑ์การประเมินของมาตรฐาน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 โดยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ พิจารณาเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงาน ผลการดำเนินงาน ปัญหา
อุปสรรคและข้อจำกัดที่เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็นการพิจารณา

3. หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผล กำหนดเกณฑ์การประเมินผลระดับคุณภาพเป็น 5 ระดับ
คือ ดีเยี่ยม ดีมาก ดี พอใช้ และปรับปรุง ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับ ดีเยี่ยม

ระดับ 4 หมายถึง มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับ ดีมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับ ดี

ระดับ 2 หมายถึง มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับ พอใช้

ระดับ 1 หมายถึง มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับ ปรับปรุง

ตอนที่ 3

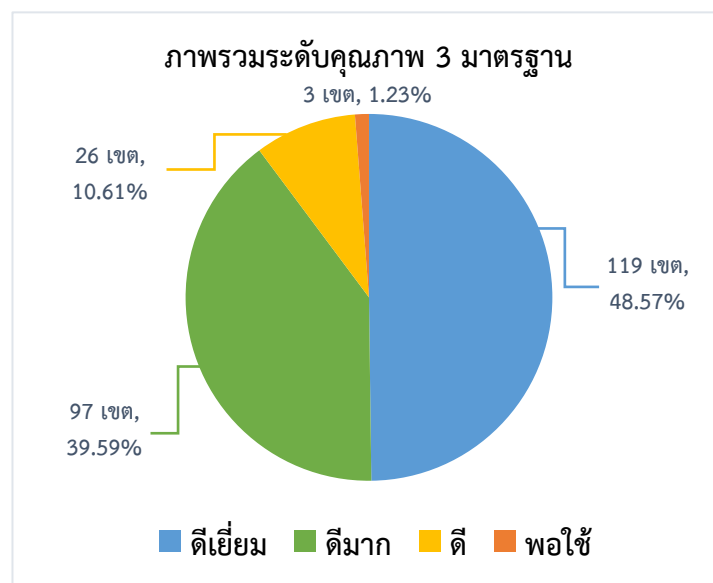
ผลการดำเนินงาน

การวิเคราะห์ข้อมูลผลการติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำนวน 3 มาตรฐาน คือ 1) มาตรฐานที่ 1 การบริหารจัดการองค์การสู่ความเป็นเลิศ 2) มาตรฐานที่ 2 การบริหารและการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ 3) มาตรฐานที่ 3 สมรรถนะผลการบริหารและการจัดการศึกษา มีผลการดำเนินงานในภาพรวม 3 มาตรฐาน และรายมาตรฐาน ดังนี้

ผลการดำเนินงานในภาพรวมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1. ผลการติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยภาพรวม 3 มาตรฐาน จำนวน 245 เขต และภาพรวมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา ดังนี้

1.1 ผลการติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยภาพรวม 3 มาตรฐาน จำนวน 245 เขต

จากแผนภูมิ ผลการติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยภาพรวม 3 มาตรฐาน มีผลการดำเนินงาน อยู่ในระดับดีเยี่ยม จำนวน 119 เขต ร้อยละ 48.57 ระดับดีมาก จำนวน 97 เขต ร้อยละ 39.59 ระดับดี จำนวน 26 เขต ร้อยละ 10.61 ระดับพอใช้ จำนวน 3 เขต ร้อยละ 1.23 และไม่ปรากฏสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาใดมีผลการประเมินอยู่ในระดับปรับปรุง

1.2 แสดงผลการติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยภาพรวม 3 มาตรฐาน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา

ภาพรวม ๓ มาตรฐาน						
สังกัด	ดีเยี่ยม	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	รวม
สพป.	100 (54.64%)	67 (36.61%)	15 (8.20%)	1 (0.55%)	-	183 (100%)
สพม.	19 (30.65%)	30 (48.39%)	11 (17.74%)	2 (3.22%)	-	62 (100%)
รวม	119 (48.57%)	97 (39.59%)	26 (10.61%)	3 (1.23%)	-	245 (100%)

ผลการติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยภาพรวม 3 มาตรฐาน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

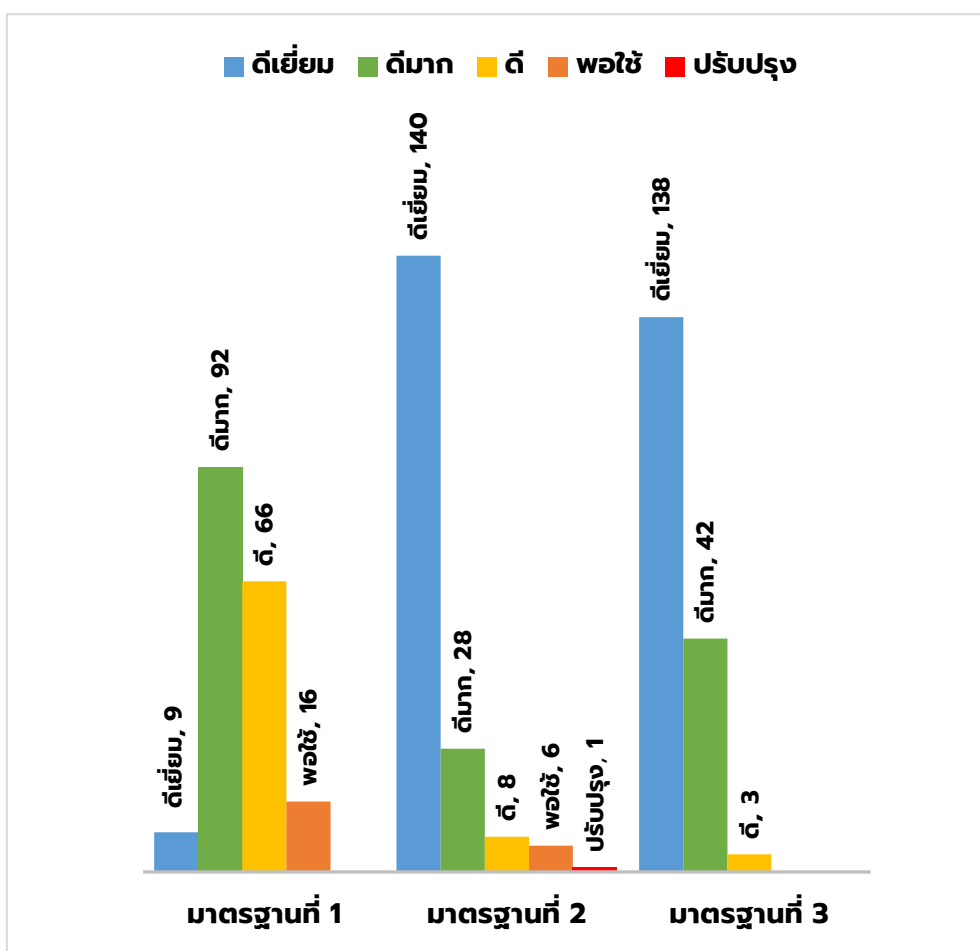
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 183 เขต มีผลการดำเนินงาน อยู่ในระดับดีเยี่ยม จำนวน 100 เขต ร้อยละ 54.64 ระดับดีมาก จำนวน 67 เขต ร้อยละ 36.61 ระดับดี จำนวน 15 เขต ร้อยละ 8.20 ระดับพอใช้ จำนวน 1 เขต ร้อยละ 0.55 และไม่ปรากฏสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาใดมีผลการประเมินอยู่ในระดับปรับปรุง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 62 เขต มีผลการดำเนินงาน อยู่ในระดับดีเยี่ยม จำนวน 19 เขต ร้อยละ 30.65 ระดับดีมาก จำนวน 30 เขต ร้อยละ 48.39 ระดับดี จำนวน 11 เขต ร้อยละ 17.74 ระดับพอใช้ จำนวน 2 เขต ร้อยละ 3.22 และไม่ปรากฏสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาใดมีผลการประเมินอยู่ในระดับปรับปรุง

ผลการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในภาพรวม จำนวน 245 เขต ทั้ง 3 มาตรฐาน อยู่ในระดับดีเยี่ยม จำนวน 119 เขต ร้อยละ 48.57 ระดับดีมาก จำนวน 97 เขต ร้อยละ 39.59 ระดับดี จำนวน 26 เขต ร้อยละ 10.61 ระดับพอใช้ จำนวน 3 เขต ร้อยละ 1.23 และไม่ปรากฏสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาใดมีผลการประเมินอยู่ในระดับปรับปรุง

2. ผลการติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารายมาตรฐาน

2.1 ผลการติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรฐาน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารายมาตรฐานในภาพรวม ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

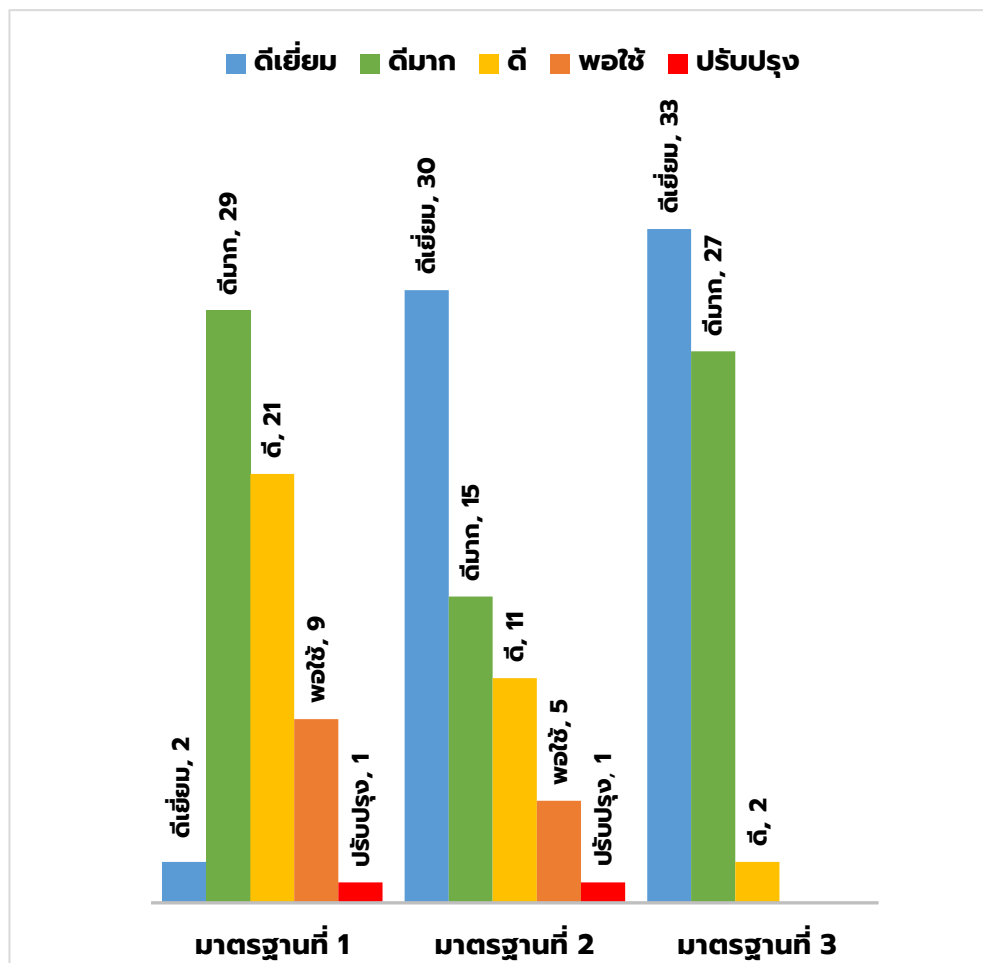

จากแผนภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีผลการดำเนินงาน รายมาตรฐาน พบว่า
มาตรฐานที่ 1 ระดับดีเยี่ยม จำนวน 9 เขต ร้อยละ 4.92 ระดับดีมาก จำนวน 92 เขต ร้อยละ
50.27 ระดับดี 66 เขต ร้อยละ 36.07 ระดับพอใช้ จำนวน 16 เขต ร้อยละ 8.74 และไม่ปรากฏสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาใดมีผลการประเมินอยู่ในระดับปรับปรุง

มาตรฐานที่ 2 ระดับดีเยี่ยม จำนวน 140 เขต ร้อยละ 76.50 ระดับดีมาก จำนวน 28 เขต
ร้อยละ 15.30 ระดับดี จำนวน 8 เขต ร้อยละ 4.37 ระดับพอใช้ จำนวน 6 เขต ร้อยละ 3.28 และระดับ
ปรับปรุง จำนวน 1 เขต ร้อยละ 0.55

มาตรฐานที่ 3 ระดับดีเยี่ยม จำนวน 138 เขต ร้อยละ 75.41 ระดับดีมาก จำนวน 42 เขต
ร้อยละ 22.95 ระดับดี จำนวน 3 เขต ร้อยละ 1.64 และไม่ปรากฏสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาใด
มีผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้และระดับปรับปรุง

2.2 ผลการติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารายมาตรฐานในภาพรวม ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

จากแผนภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มีผลการดำเนินงาน รายมาตรฐาน พบว่า **มาตรฐานที่ 1** ระดับดีเยี่ยม จำนวน 2 เขต ร้อยละ 3.23 ระดับดีมาก จำนวน 29 เขต ร้อยละ 46.77 ระดับดี 21 เขต ร้อยละ 33.87 ระดับพอใช้ จำนวน 9 เขต ร้อยละ 14.52 และระดับปรับปรุง จำนวน 1 เขต ร้อยละ 1.61

มาตรฐานที่ 2 ระดับดีเยี่ยม จำนวน 30 เขต ร้อยละ 48.39 ระดับดีมาก จำนวน 15 เขต ร้อยละ 24.19 ระดับดี จำนวน 11 เขต ร้อยละ 17.74 ระดับพอใช้ จำนวน 5 เขต ร้อยละ 8.07 และระดับปรับปรุง จำนวน 1 เขต ร้อยละ 1.61

มาตรฐานที่ 3 ระดับดีเยี่ยม จำนวน 33 เขต ร้อยละ 53.23 ระดับดีมาก จำนวน 27 เขต ร้อยละ 43.55 และระดับดี จำนวน 2 เขต ร้อยละ 3.22 และไม่ปรากฏสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาใดมีผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้และระดับปรับปรุง

ผลการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแยกเป็นรายตัวบ่งชี้

ผลการติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 รายละเอียด ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 การบริหารจัดการองค์การสู่ความเป็นเลิศ

การบริหารจัดการองค์การสู่ความเป็นเลิศ คือ การดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย โดยมุ่งเน้นหลักการสร้างและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการที่ดี ยึดหลักธรรมาภิบาลอย่างเป็นรูปธรรม ด้วยการพัฒนาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ การกระจายอำนาจ และการเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้มีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานไปสู่เป้าหมาย ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 1 การบริหารจัดการที่ดี พิจารณาจากกระบวนการดำเนินงานที่มีขั้นตอนชัดเจน เป็นระบบ และสะท้อนถึงความเชื่อมโยงในส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง มีความสอดคล้องกัน สมเหตุสมผล มีการเก็บรวบรวมข้อมูลและใช้ข้อมูลสารสนเทศที่หลากหลายประกอบการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเอกสารร่องรอยประกอบมีความชัดเจนตรงตามสภาพจริง ดังนี้

1. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ ในการนำองค์การไปสู่เป้าหมายได้ โดยยึดหลักธรรมาภิบาล เป็นรูปธรรม และสอดคล้องกับบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
2. มีและใช้ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นระบบ ครอบคลุมภารกิจ 4 ด้าน ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน ทันสมัย และพร้อมใช้ ในการบริหารและการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
3. มีและใช้แผนเป็นเครื่องมือในการบริหารและการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ เน้นการมีส่วนร่วม มีความสอดคล้องกับภารกิจ บริบทขององค์การ และนโยบายทุกระดับ
4. มีการสร้างหรือประยุกต์ใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี รูปแบบในการบริหารและการจัดการศึกษาที่หลากหลาย อย่างมีประสิทธิภาพ ครอบคลุมภารกิจ 4 ด้าน
5. มีการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ทั้งภายในและภายนอกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หลากหลายช่องทาง เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดความร่วมมือตามวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายของการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์
6. มีรายงานผลการดำเนินงาน และนำผลการดำเนินงานมาพัฒนาการบริหารและการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

ผลการดำเนินงาน

เชิงปริมาณ

สพท.	จำนวน สพท. ทั้งหมด (เขต)	ผลการดำเนินงานจำแนกตามระดับคุณภาพ									
		ดีเยี่ยม		ดีมาก		ดี		พอใช้		ปรับปรุง	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สพท.	183	82	44.81	50	27.32	50	27.32	1	0.55	-	-
สพม.	62	42	67.75	10	16.13	8	12.90	1	1.61	1	1.61
รวม	245	124	50.61	60	24.49	58	23.67	2	0.82	1	0.41

ผลการดำเนินงานในภาพรวมของ 245 เขต พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีผลการดำเนินงานตามมาตรฐานที่ 1 การบริหารจัดการองค์การสู่ความเป็นเลิศ ตัวบ่งชี้ที่ 1 การบริหารจัดการที่ดี ได้ระดับดีเยี่ยม จำนวน 124 เขต ร้อยละ 50.61 ระดับดีมาก จำนวน 60 เขต ร้อยละ 24.49 ระดับดี จำนวน 58 เขต ร้อยละ 23.67 ระดับพอใช้ จำนวน 2 เขต ร้อยละ 0.82 และระดับปรับปรุง จำนวน 1 เขต ร้อยละ 0.41

เชิงคุณภาพ

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำในการนำองค์การไปสู่เป้าหมายได้ โดยยึดหลักธรรมาภิบาลอย่างเป็นรูปธรรม และสอดคล้องกับบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีกระบวนการดำเนินงานที่มีขั้นตอนชัดเจน เป็นระบบ และสะท้อนถึงเชื่อมโยงในส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีและใช้ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นระบบ มีการสร้างหรือประยุกต์ใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี รูปแบบในการบริหารและการจัดการศึกษาที่หลากหลาย ครอบคลุมภารกิจ 4 ด้าน ในการบริหารและการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีกระบวนการดำเนินงานเป็นระบบ โดยใช้พื้นที่เป็นฐานในการขับเคลื่อนการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีการจัดทำแผนและใช้แผนเป็นเครื่องมือในการบริหารและการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ เน้นการมีส่วนร่วม มีความสอดคล้องกับภารกิจ บริบทขององค์กร และนโยบายทุกระดับ มีการเก็บรวบรวมข้อมูลและใช้ข้อมูลสารสนเทศที่หลากหลายตามบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ทั้งภายในและภายนอกอย่างหลากหลายช่องทาง เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ของการสื่อสารประชาสัมพันธ์ มีขั้นตอนชัดเจน เป็นระบบ และสะท้อนถึงเชื่อมโยงในส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดในการดำเนินงาน

1. สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ทำให้ผู้บริหารและบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ต้องปรับเปลี่ยนวิธีการ กระบวนการ รูปแบบในการดำเนินงานขับเคลื่อนงานติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการบริหารจัดการตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีความล่าช้า

2. ผู้บริหารและบุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีการบรรจุ แต่งตั้ง โยก ย้าย ทำให้มีการเปลี่ยนผู้รับผิดชอบ ส่งผลให้การดำเนินงานขาดความต่อเนื่อง รวมถึงผู้รับผิดชอบงานใหม่ยังไม่เข้าใจ

เกี่ยวกับมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ส่งผลให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

3. การใช้งานระบบสารสนเทศในการยืนยันข้อมูลมีความล่าช้า รวมถึงข้อมูลสารสนเทศบางด้านยังไม่สมบูรณ์เพียงพอ ในการสนับสนุนการตัดสินใจในการกำหนดโครงการ/กิจกรรมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทำให้ไม่สามารถใช้ข้อมูลสารสนเทศที่มีอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ความรู้ ความเข้าใจในเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้ปฏิบัติงาน เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงผู้ปฏิบัติบ่อย ทำให้การจัดเก็บข้อมูลล่าช้า/ไม่ครบถ้วน

5. รายละเอียดในการจัดเก็บข้อมูลบางรายการไม่ชัดเจน ทำให้การเก็บข้อมูลมีความคลาดเคลื่อนไม่ตรงตามความต้องการ

6. การดำเนินการปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน จำเป็นต้องกำหนดรอบเวลาการปรับปรุงข้อมูล เพื่อให้ข้อมูลมีความทันสมัย ทันใช้งาน

7. การจัดสรรงบประมาณในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน ทำให้การดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามาจัดทำโครงการ/กิจกรรมได้ไม่ครบทุกโครงการที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

1. ควรมีการบูรณาการระบบการติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงาน เพื่อลดความซ้ำซ้อน

2. ควรมีการอบรมพัฒนาบุคลากรสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ การจัดทำแผนปฏิบัติการปฏิบัติงานในระบบต่าง ๆ การใช้เทคโนโลยีเพื่อการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเพิ่มทักษะในการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ

3. ควรมีการจัดทำข้อมูลให้เป็นปัจจุบันเพื่อให้สามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ได้อย่างถูกต้อง

4. การจัดสรรงบประมาณในการให้สอดคล้องกับนโยบายเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน
ที่ต่อเนื่อง

ตัวบ่งชี้ที่ 2 การพัฒนาสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ พิจารณาจาก กระบวนการดำเนินงาน ส่งเสริมให้เกิดการจัดการความรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการ ความจำเป็นของบุคลากรและองค์กร อย่างเป็นระบบ ชัดเจน ต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเอกสารร่องรอยประกอบมีความชัดเจน ตรงตามสภาพจริง โดยพิจารณา ดังนี้

1. มีการส่งเสริมให้บุคลากรทุกคน มีความกระตือรือร้นในการศึกษา ค้นหาความรู้ มีความคิดเชิงระบบ มีความสามารถรับรู้ เรียนรู้ และนำไปใช้ ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง
2. มีการส่งเสริมให้เกิดการจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) และมีการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) ระดับกลุ่ม ระดับองค์กร และระหว่างระดับองค์กร จากนั้น มีการสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการทำ KM/PLC อย่างชัดเจน พร้อมทั้ง นำผลการดำเนินงานที่ได้จากการทำ KM/PLC ไปใช้ในการพัฒนาองค์กร
3. มีการส่งเสริม สนับสนุนให้มีแหล่งเรียนรู้ ด้วยรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้บุคลากร มีโอกาสได้เรียนรู้ตามบริบทของเขตพื้นที่การศึกษา และมีการใช้แหล่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
4. มีการนำกระบวนการวิจัย หรือเทคนิคการวิจัยมาประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนาตนเอง พัฒนางาน ภายในกลุ่ม พัฒนางานระหว่างกลุ่ม และภายในองค์กร

ผลการดำเนินงาน

เชิงปริมาณ

สพท.	จำนวน สพท. ทั้งหมด (เขต)	ผลการดำเนินงานจำแนกตามระดับคุณภาพ									
		ดีเยี่ยม		ดีมาก		ดี		พอใช้		ปรับปรุง	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สพป.	183	2	1.09	10	5.46	14	7.65	131	71.59	26	14.21
สพม.	62	-	-	-	-	3	4.84	38	61.29	21	33.87
รวม	245	2	0.82	10	4.08	17	6.94	169	68.98	47	19.18

ผลการดำเนินงานในภาพรวมของ 245 เขต พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีผลการดำเนินงาน ตามมาตรฐานที่ 1 การบริหารจัดการองค์การสู่ความเป็นเลิศ ตัวบ่งชี้ที่ 2 การพัฒนาสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ ได้ระดับดีเยี่ยม จำนวน 2 เขต ร้อยละ 0.82 ระดับดีมาก จำนวน 10 เขต ร้อยละ 4.08 ระดับดี จำนวน 17 เขต ร้อยละ 6.94 ระดับพอใช้ จำนวน 169 เขต ร้อยละ 68.98 และระดับปรับปรุง จำนวน 47 เขต ร้อยละ 19.18

เชิงคุณภาพ

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีการส่งเสริมให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จัดทำแผนพัฒนาตนเองรายบุคคล (ID Plan) ของบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ในสังกัดที่ต้องปฏิบัติอย่างต่อเนื่องแล้วนำมาวิเคราะห์ สรุป ความต้องการพัฒนาของข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 ด้วยกิจกรรมที่หลากหลายตามความต้องการและจำเป็น
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีการส่งเสริมให้เกิดการจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) และมีการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) ทั้งระดับกลุ่ม ระดับองค์กร และระหว่างองค์กร โดยมีแนวทางการในการส่งเสริม สนับสนุน ดังนี้

- ระดับกลุ่ม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีการบริหารจัดการ ส่งเสริมให้เกิดการจัดการเรียนรู้ในระดับกลุ่มโดยใช้การแลกเปลี่ยนรู้ ของกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา ประธานกลุ่มโรงเรียน ในเรื่องการบริหารจัดการการขับเคลื่อนนโยบาย แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพในการบริหารและการจัดการศึกษา

- ระหว่างระดับองค์กร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมถึงมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับองค์กรเอกชนในด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการศึกษา และร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องการนำผลการวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนายกระดับคุณภาพการศึกษาร่วมกับองค์กร มูลนิธิต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีการสนับสนุนจัดให้มีแหล่งเรียนรู้และใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกองค์กรเพื่อให้บุคลากรได้พัฒนาตนเอง รวมถึงช่องทางการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้และการบริการที่หลากหลาย ปรับปรุงภูมิทัศน์ สิ่งแวดล้อม อาคารให้พร้อมใช้งานและมีความปลอดภัยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรให้มีความเข้มแข็ง

4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีการส่งเสริม สนับสนุนให้มีการนำผลการวิจัย หรือกระบวนการวิจัยมาใช้ในการพัฒนางาน พัฒนาตนเอง รวมถึงการพัฒนาองค์กร โดยนำรูปแบบ เทคนิค วิธีการที่หลากหลายมาใช้ในการพัฒนา

ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดในการดำเนินงาน

1. บุคลากรบางส่วนไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดขึ้น เพื่อเป็นการพัฒนาบุคลากรได้ครบ เนื่องจากอยู่ในห่วงของสถานการณ์การแพร่ระบาดโรคโควิด 19 ที่มีข้อจำกัดในเรื่องของจำนวนบุคลากรที่เข้าร่วมกิจกรรม

2. การปฏิบัติงานของบุคลากรบางส่วนยังไม่ได้ใช้เทคนิค กระบวนการวิจัยมาใช้ในการพัฒนางานเท่าที่ควรเนื่องจากมีภาระงานจำนวนมาก

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

1. ควรจัดให้มีกิจกรรมระหว่างหน่วยงาน เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างหน่วยงาน และบุคลากร
2. ควรจัดอบรมพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในการใช้กระบวนการวิจัยเป็นฐานในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

ตัวบ่งชี้ที่ 3 การกระจายอำนาจและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการศึกษา พิจารณาจากกระบวนการดำเนินงานที่มีขั้นตอนชัดเจน เป็นระบบ และแสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงในส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง มีความสอดคล้องกับแนวทางตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ อย่างสมเหตุสมผล มีการเก็บและใช้ข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้ประกอบการบริหารและการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งร่องรอย ชัดเจน ตรงประเด็น ดังนี้

1. มีการกระจายอำนาจในการบริหารและการจัดการศึกษาตามภารกิจหลัก 4 ด้าน โดยมีรูปแบบวิธีการที่สามารถตรวจสอบและประเมินความสำเร็จได้ ทำให้งานบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด
2. มีการประสาน ส่งเสริม สนับสนุน อำนวยความสะดวกในการทำงานขององค์คณะบุคคล มีการจัดให้มีเวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างองค์คณะบุคคลกับหน่วยงาน มีข้อมูลสารสนเทศประกอบการทำงานขององค์คณะบุคคลอย่างเป็นระบบ และมีการรายงานผลการปฏิบัติงานขององค์คณะบุคคล
3. มีระบบการส่งเสริม สนับสนุนการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว เอกชน องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น โดยมีการประสานและสร้างความเข้าใจกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ในแนวทางการดำเนินงาน และมีรูปแบบการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และนำผลมาใช้ในการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
4. มีการสร้าง พัฒนา และประสานเชื่อมโยงเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษา ทั้งภายในและภายนอก ที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการมีรูปแบบวิธีการทำงานอย่างเป็นระบบ มีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน และมีข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง

ผลการดำเนินงาน

เชิงปริมาณ

สพท.	จำนวน สพท. ทั้งหมด (เขต)	ผลการดำเนินงานจำแนกตามระดับคุณภาพ									
		ดีเยี่ยม		ดีมาก		ดี		พอใช้		ปรับปรุง	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สพป.	183	77	42.08	55	30.05	35	19.13	10	5.46	6	3.28
สพม.	62	17	27.42	16	25.81	10	16.13	14	22.58	5	8.06
รวม	245	94	38.37	71	28.98	45	18.37	24	9.79	11	4.49

ผลการดำเนินงานในภาพรวมของ 245 เขต พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีผลการดำเนินงานตามมาตรฐานที่ 1 การบริหารจัดการองค์การสู่ความเป็นเลิศ ตัวบ่งชี้ที่ 3 การกระจายอำนาจและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการศึกษา ได้ระดับดีเยี่ยม จำนวน 94 เขต ร้อยละ 38.37 ระดับดีมาก จำนวน 71 เขต ร้อยละ 28.98 ระดับดี จำนวน 45 เขต ร้อยละ 18.37 ระดับพอใช้ จำนวน 24 เขต ร้อยละ 9.79 และระดับปรับปรุง จำนวน 33 เขต ร้อยละ 13.47

เชิงคุณภาพ

จากการติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภายใต้ตัวบ่งชี้ที่ 3 พบว่า มีการกระจายอำนาจในการบริหารและการจัดการศึกษาตามภารกิจหลัก 4 ด้าน โดยมีรูปแบบ วิธีการที่สามารถตรวจสอบและประเมินความสำเร็จได้ มีการส่งเสริม สนับสนุน อำนวยความสะดวกให้การทำงานขององค์คณะบุคคลในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างองค์คณะบุคคลกับหน่วยงาน มีข้อมูลสารสนเทศประกอบการทำงาน และมีการรายงานผลการปฏิบัติงานขององค์คณะบุคคล มีระบบการส่งเสริม สนับสนุนการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว เอกชน

องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น โดยมีการประสานและสร้างความเข้าใจกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ในแนวทางการดำเนินงาน และมีรูปแบบการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และนำผลมาใช้ในการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีการสร้าง พัฒนา และประสานเชื่อมโยงเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษาทั้งภายใน และภายนอกที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ มีรูปแบบวิธีการทำงานอย่างเป็นระบบ มีผู้รับผิดชอบ ที่ชัดเจน และมีข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง

ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดในการดำเนินงาน

1. คณะนิเทศ ติดตาม และประเมินผล ปฏิบัติงานนิเทศตามปฏิทินโดยพร้อมเพรียงกันได้ยาก เนื่องจากติดภารกิจ
2. จำนวนศึกษานิเทศก์ไม่เต็มตามกรอบอัตรากำลัง ซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในการนิเทศ ติดตาม
3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีข้อจำกัดด้านการบริหารงานบุคคลและระเบียบปฏิบัติ ในการบริหารงบประมาณที่ทำให้การเบิกจ่ายงบประมาณไม่คล่องตัว
4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและผู้จัดการศึกษาโดยครอบครัว ยังต้องได้รับการสร้างความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัวอย่างเพียงพอ
5. คณะกรรมการสถานศึกษาบางแห่งไม่มีส่วนร่วมหรือให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

1. ควรมีศึกษานิเทศก์ที่เต็มตามกรอบอัตรากำลัง เพื่อให้การติดตามการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว ให้แก่ครอบครัว/ผู้จัดการศึกษาโดยครอบครัว และบุคลากร ระดับเขตพื้นที่การศึกษา
3. ควรมีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา (อ.ก.ต.ป.น.) เพื่อช่วยเหลืองานของคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา (ก.ต.ป.น.) ทำให้การดำเนินงานทั้ง 4 ด้าน สามารถดำเนินงานได้อย่างครอบคลุมและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด
4. ควรสร้างภาคีเครือข่ายในการจัดการศึกษาจากหน่วยงานทุกภาคส่วนในพื้นที่ พร้อมทั้ง จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และควรกำหนดให้มีการกระจายอำนาจและการพัฒนาการศึกษา โดยความร่วมมือกับองค์กรภาครัฐและเอกชนอย่างเป็นรูปธรรม
5. ควรสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในบทบาทหน้าที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และพัฒนาความเข้มแข็งในการมีส่วนร่วมพัฒนาคณากรรมการจัดการศึกษาในสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 2 การบริหารและการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

การบริหารและการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ หมายถึง กระบวนการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในความรับผิดชอบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมถึงการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพ ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษา ประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้ ได้แก่

ตัวบ่งชี้ที่ 1 การบริหารงานด้านวิชาการ

การบริหารงานด้านวิชาการ กระบวนการจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยมีการพัฒนากรอบหลักสูตรท้องถิ่น ส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านเชื่อมโยงวิถีชีวิตจริง จัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย มีการผลิต พัฒนาสื่อ เครื่องมือ อุปกรณ์ในการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง การวัดผล ประเมินผล นำผลไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ดูแล ติดตามและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา จัดทำวิจัย ส่งเสริมการวิจัย และนำผลการวิจัยไปใช้พัฒนางานวิชาการ พัฒนาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และมีการประสาน ส่งเสริมให้บุคคล ครอบครัว เอกชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เป็นเครือข่ายและแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มีแนวทางการพิจารณาดังนี้

1. พัฒนารอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นครบถ้วนอย่างต่อเนื่อง มีความสอดคล้องกับเป้าหมาย จุดเน้น สาระท้องถิ่น และสอดคล้องแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 นำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

2. ส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นความต้องการของสถานศึกษา และทันกับการเปลี่ยนแปลง มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินเอกสารหลักสูตรสถานศึกษาและการใช้หลักสูตรสถานศึกษา มีการส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดทำและการใช้หลักสูตรสถานศึกษา มีการนำผลการนิเทศ กำกับ ติดตาม การแลกเปลี่ยนการแลกเปลี่ยนรู้การศึกษาวิจัยไปส่งเสริมพัฒนาหลักสูตรและมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

3. ส่งเสริมบุคลากรให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างเครือข่ายเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการส่งเสริม สนับสนุน สถานศึกษาให้มีการนิเทศภายในที่เป็นระบบ และต่อเนื่อง และมีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติจริงเชื่อมโยงบูรณาการกับสาระการเรียนรู้สภาพแวดล้อมใกล้ตัว ปัญหาของชุมชน สังคม หรือประเทศชาติ นักเรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง มีทักษะการคิด

4. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษามีการผลิต จัดทำ และพัฒนาสื่อ เครื่องมือ อุปกรณ์ ที่หลากหลาย ทันต่อการเปลี่ยนแปลงสอดคล้องกับการจัดกระบวนการเรียนรู้และความแตกต่างของผู้เรียน มีการจัดให้มีเครือข่ายบริการเกี่ยวกับสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้กับครูและสถานศึกษา มีการสนับสนุนให้มีการพัฒนาครู เพื่อให้ครูสามารถผลิตและใช้สื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อการศึกษา และมีการสนับสนุนให้ครูมีการวิจัย พัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา และการนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้

5. ส่งเสริมและจัดทำข้อมูลการวัดและประเมินผลการเรียนรู้และนำผลมาใช้ในการวางแผน พัฒนา และแก้ไขปัญหาการเรียน เพื่อส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในทุกด้านอย่างต่อเนื่อง มีการส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับเทคนิค วิธีการวัดและประเมินผล โดยเน้นตามสภาพจริงอย่างต่อเนื่อง มีการส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดทำหรือจัดหาและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง และมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ให้ครูดำเนินการวัดประเมินผลการเรียนการสอน โดยเน้นการประเมิน ตามสภาพจริงอย่างต่อเนื่อง

6. จัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีการจัดทำแผน การดำเนินงานเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งระดับปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีการส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มีการติดตาม ทบทวน ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและนำผลมาใช้ในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีการจัดทำสรุปรายงานผลการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และมีการนำผลการสรุปรายงานไปวางแผนพัฒนายกระดับคุณภาพการศึกษาและจัดทำเอกสารเผยแพร่

7. ส่งเสริมให้บุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีการวิจัยในการปฏิบัติงาน และการนำผล การวิจัยมาใช้พัฒนางานอย่างต่อเนื่อง มีการส่งเสริมให้สถานศึกษามีการวิจัยในการปฏิบัติงาน และนำผล การวิจัยมาใช้พัฒนางานอย่างต่อเนื่อง มีการส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการวิจัย และมีการรวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาการบริหารและการจัด การศึกษาและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและเผยแพร่ผลการวิจัย

8. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาพัฒนาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน เน้นให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และได้รับการดูแลช่วยเหลือ อย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง มีการส่งเสริมให้สถานศึกษามีการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนา และแก้ไขปัญหาให้กับนักเรียนอย่างต่อเนื่อง มีการประสานความร่วมมือทั้งภาครัฐและเอกชน ในการส่งเสริม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่องและมีการสรุปรายงานผลการ ดำเนินงานด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

9. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ โดยใช้แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และเครือข่ายวิชาการอย่างต่อเนื่อง มีการประสานงาน และจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านวิชาการ ระหว่างเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และเครือข่ายวิชาการอย่างต่อเนื่องและมีการสรุปรายงานการใช้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และเครือข่าย วิชาการ และนำผลไปใช้ในการวางแผนพัฒนาเครือข่ายและแหล่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

ผลการดำเนินงาน

เชิงปริมาณ

สพท.	จำนวน สพท. ทั้งหมด (เขต)	ผลการดำเนินงานจำแนกตามระดับคุณภาพ									
		ดีเยี่ยม		ดีมาก		ดี		พอใช้		ปรับปรุง	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สพท.	183	106	57.92	51	27.87	12	6.56	6	3.28	8	4.37
สพม.	62	25	40.32	14	22.58	8	12.90	9	14.52	6	9.68
รวม	245	131	53.47	65	26.53	20	8.16	15	6.12	14	5.72

ผลการดำเนินงานในภาพรวมของ 245 เขต พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีผลการดำเนินงานตามมาตรฐานที่ 2 การบริหารและการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ตัวบ่งชี้ที่ 1 การบริหารงานด้านวิชาการ ได้ระดับดีเยี่ยม จำนวน 131 เขต ร้อยละ 53.47 ระดับดีมาก จำนวน 65 เขต ร้อยละ 26.53 ระดับดี จำนวน 20 เขต ร้อยละ 8.16 ระดับพอใช้ จำนวน 15 เขต ร้อยละ 6.12 และระดับปรับปรุง จำนวน 14 เขต ร้อยละ 5.72

เชิงคุณภาพ

จากการติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภายใต้ตัวบ่งชี้ที่ 1 พบว่า ได้ดำเนินการในด้านต่าง ๆ ได้แก่

การพัฒนาหลักสูตร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีการจัดทำโครงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยดำเนินการในรูปแบบของคณะกรรมการในการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย ผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษาานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้นำชุมชน ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ประสบการณ์ รวมถึงเครือข่ายทางวิชาการที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับท้องถิ่น ภูมิปัญญา ปัญหาชุมชนในบริบทของพื้นที่ โดยได้ร่วมกันกำหนดกรอบหลักสูตรท้องถิ่นให้มีความเหมาะสม ทันสมัย เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนในเขตพื้นที่ สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาระดับพื้นฐาน มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น และสาระการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามหลักสูตรการศึกษา ประกอบกับการใช้ข้อมูลสารสนเทศของท้องถิ่นที่ผ่านการวิเคราะห์ สังเคราะห์โดยครอบคลุมวิสัยทัศน์จังหวัด อำเภอ ความสำเร็จ ประวัติด้านความเป็นมาสภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ สภาพเศรษฐกิจ สังคม วิถีการดำรงชีวิต ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น สภาพปัญหาในชุมชน และมีการรับฟังความคิดเห็นเพื่อพัฒนาปรับปรุงกรอบหลักสูตรท้องถิ่นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง จากนั้น มีการเผยแพร่ให้กับสถานศึกษาในสังกัดใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาร่วมกับแนวทางตามยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580) แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 – 2579) มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560 หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของสถานศึกษา ซึ่งเมื่อผ่านกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเสร็จสิ้นจึงนำไปสู่การนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลจากหน่วยงานต้นสังกัด มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดทำและการใช้หลักสูตรสถานศึกษากับเครือข่ายทางวิชาการต่าง ๆ พร้อมทั้งมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพต่อไป

การจัดการเรียนการสอน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้มีการวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการของผู้บริหารและครู ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนมีส่วนร่วมและมีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญผ่านการปฏิบัติที่หลากหลายรูปแบบ เชื่อมโยงบูรณาการกับสาระการเรียนรู้ สภาพแวดล้อม ปัจจุบันตามบริบทของพื้นที่ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และสมรรถนะของผู้เรียนทุกระดับ โดยจัดกิจกรรม การอบรมพัฒนาศักยภาพครูผู้สอนให้มีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงรุก Active Learning ส่งเสริมการพัฒนา ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 และการแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางพัฒนาการการเรียนรู้ จัดอบรมพัฒนาทักษะ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา ให้กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการส่งเสริม การจัดการเรียนรู้ รวมถึงใช้บริการเครือข่ายเกี่ยวกับสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาโดยการแลกเปลี่ยน ความรู้กันระหว่างเครือข่ายโดยใช้กระบวนการการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) การใช้คลังเนื้อหาอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (OBEC Content Center) การพัฒนาคุณภาพศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Distance learning information technology : DLIT) การเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (Distance Learning Television : DLTV) พร้อมทั้งมีการนิเทศ กำกับ ติดตามผลซึ่งเน้นย้ำให้สถานศึกษา มีการขับเคลื่อนการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง และมีการส่งเสริม สนับสนุนครูให้มีการวิจัย พัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา และนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ต่อไป

การประกันคุณภาพการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีการจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษาโดยมีการศึกษากฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องควบคุม เช่น กฎกระทรวงการประกันคุณภาพ การศึกษา พ.ศ. 2561 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษาในระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ แนวทางการประเมิน คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ เป็นต้น ฐานข้อมูลของสถานศึกษาในระบบต่าง ๆ และผลการประเมินคุณภาพภายใน ของสถานศึกษา จากการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self - Assessment Report : SAR) จากนั้น มีการจัดทำแผนการดำเนินงานโดยจัดทำโครงการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้สามารถดำเนินการ ได้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มีการซักซ้อมความเข้าใจและเตรียมความพร้อมต่อการเข้ารับการประเมิน คุณภาพภายนอก พร้อมทั้งมีการนิเทศ ติดตาม คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามระบบประกันคุณภาพ การศึกษา โดยนำข้อมูลที่ได้นำสรุปผลและทำการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำไปใช้ ในการวางแผนพัฒนายกระดับคุณภาพการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป

การวัดและประเมินผล

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีการส่งเสริม สนับสนุนในการจัดทำข้อมูลการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ โดยวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในชั้นเรียน ผลการสอบประเมินคุณภาพ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (National Test : NT) การประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (Reading Test : RT) การทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test : O-NET) การประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) และนำผลมาใช้ในการวางแผน พัฒนา และแก้ไข ปัญหาการเรียนเพื่อส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในทุกด้านอย่างต่อเนื่อง และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับ เทคนิค

วิธีการวัดและประเมินผลโดยเน้นตามสภาพจริง ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดทำหรือจัดหาและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง และมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ให้ครูดำเนินการวัดผลประเมินผล การเรียนการสอนโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริงอย่างต่อเนื่อง โดยใช้การนิเทศแบบ Coaching และ Mentoring เพื่อให้ครูสามารถสร้างเครื่องมือการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ที่สอดคล้อง กับบริบทของสถานศึกษา และผู้เรียน

ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดในการดำเนินงาน

1. การจัดทำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบางเขตยังขาดความต่อเนื่อง
2. ครูและบุคลากรทางการศึกษาบางส่วน ยังขาดความรู้ความเข้าใจในบางเรื่อง เช่น ทักษะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning การผลิตสื่อการเรียนการสอน เป็นต้น
3. การเปลี่ยนแปลงครูและบุคลากรทางการศึกษาที่รับผิดชอบงานด้านการประกันคุณภาพ การศึกษา ส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างไม่ต่อเนื่อง เนื่องจากผู้รับผิดชอบคนใหม่ยังมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวไม่เพียงพอ
4. สถานศึกษาบางแห่งให้ความร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ทันสมัย เป็นปัจจุบันน้อยมาก และขาดการวิเคราะห์ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

1. ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 - 1) ควรจัดกิจกรรมรูปแบบออนไลน์ เช่น การประชุม การอบรมพัฒนา เป็นต้น ให้มีกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อกระตุ้นความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
 - 2) การสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา ควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง
 - 3) ควรสร้างภาคีเครือข่ายการจัดการศึกษาร่วมกับผู้นำชุมชน
 - 4) ควรรวบรวมแหล่งเรียนรู้และลงทะเบีย่นจัดทำบัญชีแหล่งเรียนรู้ เพื่อเป็นฐานข้อมูล ในการสืบค้นข้อมูลสำหรับนำมาใช้ประกอบการพัฒนากรอบหลักสูตรท้องถิ่นให้มีความเหมาะสมตามบริบทพื้นที่
2. ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 1) ควรจัดให้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำเสนอผลงานของครู เช่น นวัตกรรมต่าง ๆ ให้มีความครอบคลุมครูกลุ่มเป้าหมาย เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการพัฒนาผู้เรียนต่อไป
 - 2) ควรสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับบุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาผู้รับผิดชอบ การติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามมาตรฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 อย่างต่อเนื่อง

ตัวบ่งชี้ที่ 2 การบริหารงานด้านงบประมาณ

การบริหารงานด้านงบประมาณ กระบวนการวางแผนการใช้งบประมาณการบริหารการเงิน บัญชี และพัสดุ การควบคุมการใช้งบประมาณ สรุปรายงานผลการบริหารงบประมาณและการตรวจสอบ ภายในอย่างเป็นระบบ มีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศงานด้านงบประมาณ รวมถึงการขับเคลื่อนนโยบายลงสู่การปฏิบัติโดยยึดหลักความถูกต้องตามระเบียบกฎหมายที่กำหนด มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพ โดยมีแนวทางการพิจารณา ดังนี้

1) มีการวางแผนการใช้งบประมาณอย่างเป็นระบบ จัดทำแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับภารกิจ นโยบาย ปัญหา ความต้องการในการบริหารและการจัดการศึกษา พัฒนาคุณภาพการศึกษา และมีการนำแผนปฏิบัติการไปใช้ตามวัตถุประสงค์ ตามระยะเวลาที่กำหนด

2) มีการจัดและใช้ระบบการบริหารด้านการเงิน บัญชี และพัสดุอย่างชัดเจน และมีการสร้างหรือพัฒนานวัตกรรม เทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง นำมาใช้ในการบริหารงาน ทำให้งานมีความถูกต้อง เป็นปัจจุบัน โปร่งใส ตรวจสอบได้

3) มีการควบคุมการใช้งบประมาณอย่างเป็นระบบชัดเจน มีความถูกต้อง เป็นปัจจุบัน โปร่งใส ตรวจสอบได้ และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการบริหารงบประมาณ มีการตรวจสอบการเบิกจ่ายงบประมาณ การดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ปฏิทินที่กำหนดไว้ในแผนงาน โครงการ กิจกรรม มีรายงานผลการเบิกจ่ายที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน จากระบบ GFMS มีรายงานการควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณทุกหมวดรายจ่ายเป็นปัจจุบัน และมีการเผยแพร่ผลการใช้งบประมาณ และมีผลการเบิกจ่ายได้ตามเป้าหมายที่กำหนด และมีการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนางาน

4) มีการประเมินความเสี่ยงด้านการเงิน การบัญชี และพัสดุของหน่วยรับตรวจ ได้แก่ สถานศึกษาในสังกัด และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอย่างเป็นระบบ มีการจัดทำแผนการตรวจสอบภายในประจำปี ครอบคลุมภารกิจความเสี่ยงของหน่วยรับตรวจ และครอบคลุมประเด็นการตรวจสอบที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผลการดำเนินงาน

เชิงปริมาณ

สพท.	จำนวน สพท. ทั้งหมด (เขต)	ผลการดำเนินงานจำแนกตามระดับคุณภาพ									
		ดีเยี่ยม		ดีมาก		ดี		พอใช้		ปรับปรุง	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สพป.	183	136	74.32	24	13.11	13	7.10	4	2.19	6	3.28
สพม.	62	39	62.91	9	14.52	10	16.13	2	3.22	2	3.22
รวม	245	175	71.43	33	13.47	23	9.39	6	2.45	8	3.26

ผลการดำเนินงานในภาพรวมของ 245 เขต พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีผลการดำเนินงานตามมาตรฐานที่ 2 การบริหารและการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ตัวบ่งชี้ที่ 2 การบริหารงานด้านงบประมาณ ได้ระดับดีเยี่ยม จำนวน 175 เขต ร้อยละ 71.43 ระดับดีมาก จำนวน 33 เขต ร้อยละ 13.47 ระดับดี จำนวน 23 เขต ร้อยละ 9.39 ระดับพอใช้ จำนวน 6 เขต ร้อยละ 2.45 และระดับปรับปรุง จำนวน 8 เขต ร้อยละ 3.26

เชิงคุณภาพ

จากการติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภายใต้ตัวบ่งชี้ พบว่า มีกระบวนการวางแผนการใช้งบประมาณ การบริหารการเงิน บัญชี และพัสดุ การควบคุมการใช้งบประมาณ สรุปรายงานผลการบริหารงบประมาณและการตรวจสอบภายในอย่างเป็นระบบ มีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศงานด้านงบประมาณรวมถึง การขับเคลื่อนนโยบายไปสู่การปฏิบัติโดยยึดหลักความถูกต้องตามระเบียบกฎหมายที่กำหนด มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ให้เกิดประสิทธิผล และมีประสิทธิภาพ โดยได้ดำเนินการตามภารกิจการบริหารงานด้านงบประมาณ ซึ่งสอดคล้องตามแนวทางพิจารณาดังนี้

1) วางแผนการใช้งบประมาณอย่างเป็นระบบ จัดทำแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับภารกิจ นโยบาย ปัญหา ความต้องการในการบริหารและการจัดการศึกษา พัฒนาคุณภาพการศึกษา และมีการนำแผนปฏิบัติการไปใช้ตามวัตถุประสงค์ ตามระยะเวลาที่กำหนด

2) จัดและใช้ระบบการบริหารด้านการเงิน บัญชี และพัสดุอย่างชัดเจน และมีการสร้างหรือพัฒนานวัตกรรม เทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง นำมาใช้ในการบริหารงาน ทำให้งานมีความถูกต้อง เป็นปัจจุบัน โปร่งใส ตรวจสอบได้

3) ควบคุมการใช้งบประมาณอย่างเป็นระบบชัดเจน มีความถูกต้อง เป็นปัจจุบัน โปร่งใส ตรวจสอบได้

4) มีการตรวจสอบการเบิกจ่ายงบประมาณ การดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ปฏิทินที่กำหนดไว้ในแผนงาน โครงการ กิจกรรม มีรายงานผลการเบิกจ่ายที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบันจากระบบ New GFMS Thai มีรายงานการควบคุมการใช้งบประมาณทุกหมวดรายจ่ายเป็นปัจจุบัน และมีการเผยแพร่ผลการใช้งบประมาณ และมีผลการเบิกจ่ายได้ตามเป้าหมายที่กำหนด และมีการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนางานของแผนงาน โครงการ กิจกรรม โครงการ

ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดในการดำเนินงาน

1) การโอนจัดสรรงบประมาณมีความล่าช้า งบประมาณที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้รับการจัดสรรมาจากหลายแผนงาน และในช่วงเวลาที่ค่อนข้างจำกัด

2) ประสบปัญหาด้านการเบิกจ่าย หากเป็นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาใหม่ เนื่องจากมิได้เป็นหน่วยเบิก การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 19) ทำให้การดำเนินงานโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ล่าช้า

3) สถานศึกษาซึ่งเป็นหน่วยรับตรวจ บางแห่งปรับเปลี่ยนผู้บริหารสถานศึกษาหรือครูผู้ปฏิบัติงานทำให้การปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจขาดความต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

1) ควรเร่งรัด และกำกับติดตามการเบิกจ่ายเงินงบประมาณอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป็นไปตามมาตรการการคลังด้านการใช้จ่ายภาครัฐ

2) ควรสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับงบประมาณและระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างให้กับผู้ปฏิบัติ

3) ควรให้มีการตรวจสอบแบบ Consulting Services โดยหน่วยงานด้านการให้คำแนะนำปรึกษาหลายรูปแบบ

4) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรยืดหยุ่นเวลาในการเปิดระบบรายงานข้อมูลในระบบ

ตัวบ่งชี้ที่ 3 การบริหารงานด้านการบริหารงานบุคคล

การบริหารงานด้านการบริหารงานบุคคล กระบวนการวางแผนอัตรากำลังครู และบุคลากรทางการศึกษาสอดคล้องกับนโยบาย ปัญหาและความต้องการ การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้งอย่างถูกต้อง เป็นธรรมโปร่งใส ตรวจสอบได้ การพัฒนาส่งเสริม ยกย่องเชิดชูเกียรติครูและบุคลากรทางการศึกษาสู่ความเป็นมืออาชีพสอดคล้องกับปัญหาความต้องการจำเป็นและส่งเสริมความก้าวหน้าในวิชาชีพของครู และบุคลากรทางการศึกษา การเสริมสร้างวินัย คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ มีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศงานด้านการบริหารงานบุคคล เพื่อให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงาน

ในความรับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพเต็มความสามารถ มีคุณภาพบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการศึกษา โดยมีแนวทางการพิจารณา ดังนี้

1. จัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านอัตรากำลังของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั้งด้านปริมาณ และคุณภาพ เป็นไปตามหลักเกณฑ์และความต้องการ ถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน มีการวิเคราะห์และศึกษาแนวโน้มการเพิ่มหรือลดของจำนวนประชากรวัยเรียน เพื่อวางแผนอัตรากำลังครูและบุคลากรทางการศึกษาตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด และจัดตามความต้องการจำเป็นของสถานศึกษามีการจัดทำและดำเนินการตามแผนอัตรากำลังที่สอดคล้องกับนโยบาย ปัญหา และความต้องการ และมีการสรุปและรายงานผลตามแผนอัตรากำลังและนำผลไปวางแผนอัตรากำลังครูและบุคลากรทางการศึกษา

2. จัดทำแผนหรือแนวทางเพื่อใช้ในการสรรหา บรรจุ แต่งตั้ง โยก ย้าย โอน การออกจากราชการของครูและบุคลากรทางการศึกษา มีการสรรหา บรรจุ แต่งตั้ง โยกย้าย โอน การลาออกจากราชการของครูและบุคลากรทางการศึกษาตรงกับปัญหาและทันต่อความต้องการ โดยมีการดำเนินการอย่างถูกต้องตามระเบียบ กฎหมาย โปร่งใส ตรวจสอบได้ และมีการสรุปและรายงานผลการสรรหาบรรจุ แต่งตั้ง โยกย้าย โอน การออกจากราชการของครูและบุคลากรทางการศึกษา และนำผลไปใช้ในการพัฒนางาน

3. มีการวางแผนพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ ความสามารถ ความก้าวหน้า มีการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ ความสามารถตรงตามวิชาชีพ ทุกกลุ่มเป้าหมายอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง มีการส่งเสริมความก้าวหน้าในวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกกลุ่มเป้าหมายอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง มีการยกย่องเชิดชูเกียรติครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกกลุ่มเป้าหมายอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง

4. มีการวางแผนการเสริมสร้างวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ รวมถึงวางแผนการดำเนินงานวินัย อุทธรณ์ ร้องทุกข์ และการดำเนินคดีของรัฐอย่างต่อเนื่อง มีการเสริมสร้างวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกกลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้มีผู้กระทำผิดวินัยลดลงในรอบปีที่ผ่านมาหรือไม่มีผู้กระทำผิดวินัย มีการจัดระบบในการดำเนินงานวินัย อุทธรณ์ ร้องทุกข์ และการดำเนินคดีของรัฐให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมาย และมีการสรุปและรายงานผลการดำเนินการเสริมสร้างวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ รวมถึงสรุปและรายงานผลการดำเนินงานวินัย อุทธรณ์ ร้องทุกข์ และการดำเนินคดีของรัฐ และนำผลไปใช้ในการพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง

ผลการดำเนินงาน

เชิงปริมาณ

สพท.	จำนวน สพท. ทั้งหมด (เขต)	ผลการดำเนินงานจำแนกตามระดับคุณภาพ									
		ดีเยี่ยม		ดีมาก		ดี		พอใช้		ปรับปรุง	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สพป.	183	149	81.42	23	12.57	2	1.09	4	2.19	5	2.73
สพม.	62	35	56.45	12	19.36	7	11.29	6	9.68	2	3.22
รวม	245	184	75.10	35	14.29	9	3.67	10	4.08	7	2.86

ผลการดำเนินงานในภาพรวมของ 245 เขต พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีผลการดำเนินงานตามมาตรฐานที่ 2 การบริหารและการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ตัวบ่งชี้ที่ 3 การบริหารงานด้านการบริหารงานบุคคล ได้ระดับดีเยี่ยม จำนวน 184 เขต ร้อยละ 75.10 ระดับดีมาก จำนวน 35 เขต ร้อยละ 14.29 ระดับดี จำนวน 9 เขต ร้อยละ 3.67 ระดับพอใช้ จำนวน 10 เขต ร้อยละ 4.08 และระดับปรับปรุง จำนวน 7 เขต ร้อยละ 2.86

เชิงคุณภาพ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีการบริหารงานด้านการบริหารงานบุคคล จัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านอัตรากำลัง แผนอัตรากำลังได้สอดคล้องกับนโยบาย ดำเนินการพัฒนาคุณภาพบุคลากร โดยมีการวางแผนอัตรากำลัง และจัดทำแผนพัฒนา การสรรหา บรรจุแต่งตั้ง รวมทั้งการพัฒนาส่งเสริมโดยการจัดทำโครงการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมความก้าวหน้าในวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา ยกย่องเชิดชูเกียรติอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง มีการยกย่องเชิดชูเกียรติครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกกลุ่มเป้าหมายอย่าง มีกระบวนการเสริมสร้างวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ รวมถึงวางแผนการดำเนินงานวินัย อุทธรณ์ ร้องทุกข์ และการดำเนินคดีของรัฐอย่างต่อเนื่อง ทั่วถึงและต่อเนื่องส่งผลให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพเต็มความสามารถ มีคุณภาพ และบรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษา

ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดในการดำเนินงาน

- 1) ความล่าช้าในการบริหารงานบุคคล เนื่องจากขั้นตอนการสรรหา ผ่านสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และการนำวาระการประชุม อ.กคจ./กคจ. แทนที่จะดำเนินการของแต่ละเขตพื้นที่ของตนเอง
- 2) หลักเกณฑ์มีการยกเลิก แก้ไข ปรับเปลี่ยน ส่งผลให้ต่อการรวบรวมผลงาน และการวางแผนการดำเนินงานที่ไม่เป็นไปตามแผนที่ตั้งไว้ เช่น การสอบคัดเลือกครูผู้ช่วย การสมัครไปอยู่ที่สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ส่วนการสอบแข่งขันมอบให้เขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งไม่มีงบประมาณในการดำเนินการต้องหางบประมาณสำรองดำเนินการไปก่อน
- 3) โรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งมีอัตรากำลังเกินเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด แต่มีครูสอนไม่ครบชั้นเรียน
- 4) โรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่มีครูสอนไม่ตรงวิชาเอกที่จบการศึกษา เนื่องจากมีครูจำนวนน้อย และต้องสอนทุกวิชา หรือมีสาขาวิชาเอกไม่ตรงกับความต้องการ และความขาดแคลน
- 5) โรงเรียนที่มีอัตรากำลังต่ำกว่าเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด เป็นโรงเรียนที่มีพื้นที่ห่างไกลการคมนาคมไม่สะดวก จึงไม่มีผู้ประสงค์ย้ายไปดำรงตำแหน่ง
- 6) โรงเรียนที่มีอัตรากำลังเกินเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด ส่วนมากอยู่ในเขตเมือง มีความสะดวกสบาย หรือเป็นครูในท้องถิ่น จึงไม่มีผู้ประสงค์ย้ายไปโรงเรียนที่ต่ำกว่าเกณฑ์
- 7) การย้ายโดยการตัดโอนตำแหน่งหรืออัตราเงินเดือน โดยเฉพาะตำแหน่งที่มีคนครองดำเนินการได้น้อยมาก เนื่องจากไม่มีผู้ประสงค์ขอย้ายไปโรงเรียนที่เกินเกณฑ์
- 8) โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนไม่ถึง 40 คน หากว่างลงเมื่อใด ไม่สามารถจะแต่งตั้งผู้บริหารสถานศึกษาได้ จึงต้องใช้ข้าราชการครูสายผู้สอนมาปฏิบัติหน้าที่แทน ทำให้เกิดปัญหาในเรื่องการจัดการเรียนการสอน
- 9) โรงเรียนขนาดเล็ก จะมีจำนวนนักเรียนลดลงทุกปี บางโรงเรียนไม่สามารถจะดำเนินการยุบโรงเรียนได้เนื่องจากเป็นโรงเรียนที่ห่างไกล หากยุบเลิกไปก็จะเป็นปัญหาในเรื่องการจัดการศึกษาภาคบังคับให้แก่เด็กนักเรียนในระดับประถมศึกษา และอาจมีปัญหากับชุมชนหากมีการเลิกสถานศึกษา
- 10) งบประมาณและระยะเวลาในการพัฒนาที่ค่อนข้างมีจำกัด ทำให้เนื้อหาหลักสูตรในการพัฒนาไม่สามารถดำเนินการได้เต็มรูปแบบ
- 11) ไม่สามารถพัฒนาให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย บุคลากรทางการศึกษาบางตำแหน่งไม่มีโอกาสได้เข้ารับการพัฒนาตามความต้องการ
- 12) การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้มีการงดจัดกิจกรรมหรือเปลี่ยนแปลงการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

- 1) ปรับปรุงแก้ไขระเบียบหลักเกณฑ์ที่ยุ่งยากซับซ้อนไม่ทันสมัย เพื่อลดขั้นตอนการบริหารงานบุคคลให้มีความเป็นเอกภาพมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- 2) ให้ความสำคัญกับแผนอัตรากำลังที่มีอยู่ โดยนำไปแผนไปใช้แก้ไขปัญหาการขาดแคลนครูให้เกิดประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม
- 3) หลักเกณฑ์และวิธีการที่เปลี่ยนแปลงบ่อยและส่งผลกระทบกับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและปฏิบัติ ในภาพรวม ควรมีการจัดทำสื่อที่ชัดเจน ครอบคลุม เข้าใจง่าย เพื่อให้ผู้ปฏิบัติและผู้มีสิทธิ์เข้าใจในหลักเกณฑ์ได้ถูกต้อง ชัดเจน นำไปสู่การปฏิบัติเป็นบรรทัดฐานเดียวกัน
- 4) ควรมีการเชื่อมโยงข้อมูลที่ต้องการให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน เพื่อเป็นการลดภาระงาน ความถูกต้องของข้อมูล ให้ตรงตามวัตถุประสงค์
- 5) การพัฒนาบุคลากรในงานที่เกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์และวิธีการที่เปลี่ยนแปลง ให้มีความเข้าใจอย่างถูกต้อง ชัดเจน และสอดคล้องกับงานที่ได้รับผิดชอบ ตลอดจนการใช้เครื่องมือที่ได้รับให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด
- 6) พัฒนาบุคลากรที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพ และสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มศักยภาพ

ตัวบ่งชี้ที่ 4 การบริหารงานด้านการบริหารทั่วไป

การบริหารงานด้านการบริหารทั่วไป พิจารณาจาก กระบวนการที่ช่วยประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการบริหารงานอื่น ๆ โดยมีการพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การจัดทำสำมะโนนักเรียนและการรับนักเรียน การดูแลอาคารสถานที่ ระบบสาธารณูปโภคและสภาพแวดล้อม การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน การจัดวางระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน การจัดสวัสดิการ สวัสดิภาพครู และบุคลากรทางการศึกษา และการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยมีแนวทางการพิจารณา ดังนี้

1. มีการสร้าง พัฒนาเครือข่ายและบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงภายในและภายนอกเขตพื้นที่การศึกษา และส่วนกลางอย่างเป็นระบบ มีการพัฒนาบุคลากรให้เข้าถึงเครือข่าย สร้างความเข้าใจแก่บุคลากรในการประสานงาน และประยุกต์ใช้ข้อมูลสารสนเทศสำหรับการบริหาร ประสานเชื่อมโยงประยุกต์ใช้สารสนเทศอย่างต่อเนื่อง มีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง มีการสร้าง หรือพัฒนา หรือนำนวัตกรรม ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ และมีการสรุปรายงานผลการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และปรับปรุง พัฒนา

2. มีการส่งเสริม สนับสนุนจัดทำสำมะโนประชากรวัยเรียนที่จะเข้ารับการบริการทางการศึกษา ในเขตบริการของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาให้เป็นปัจจุบัน ทัวถึงเขตบริการและครอบคลุมประชากรวัยเรียนตามสำมะโนประชากรวัยเรียน และรับนักเรียนนอกเขตบริการ มีการส่งเสริม สนับสนุน สถานศึกษา ดำเนินการรับนักเรียนให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติการรับนักเรียน มีการประสานและเชื่อมโยงข้อมูลความร่วมมือกับชุมชน ท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และมีการรายงานข้อมูลสารสนเทศสำมะโนนักเรียนและการรับนักเรียนและนำข้อมูลไปใช้ในการจัดทำแผนการรับนักเรียน

3. มีการมอบหมายภารกิจผู้รับผิดชอบ ในการดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ทั้งในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา มีแผนผังอาคารสถานที่ มีการวางแผน พัฒนา และบำรุงรักษาอาคารสถานที่ ระบบสาธารณูปโภคและสภาพแวดล้อม ให้สะอาด เป็นระเบียบ ถูกสุขลักษณะ ทั้งในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา มีการดูแล ปรับปรุง ซ่อมแซม ตกแต่ง บำรุงรักษาอาคารให้มีสภาพสะอาด เป็นระเบียบ ถูกสุขลักษณะ นำเทคโนโลยีมาใช้ในการรักษาความปลอดภัย ทันสมัย พร้อมใช้อย่างสม่ำเสมอ ทั้งในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา มีการติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงาน

และรายงานผลการดำเนินการ พร้อมทั้งนำผลการประเมินไปพัฒนา แก้ไข ปรับปรุง เพื่อให้อาคาร สถานที่ มีสภาพสะอาด เป็นระเบียบ ถูกสุขลักษณะ และปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง ทั้งในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา และมีการจัดกิจกรรมรณรงค์ปลูกจิตสำนึก สุขนิสัยที่ดีในการใช้อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง ทั้งในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

4. มีการพัฒนามาตรฐานและตัวชี้วัดการปฏิบัติงานในทุกภารกิจ มีการติดตามประเมินผล การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง มีการปรับปรุง พัฒนาทั้งมาตรฐานการปฏิบัติงาน และระบบการประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง มีการส่งเสริม สนับสนุน แนะนำ ช่วยเหลือ ปรับปรุง พัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงานและระบบการประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานแก่สถานศึกษา และมีการรายงานผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานและตัวชี้วัดการปฏิบัติงานและนำผลมาใช้ในการปรับปรุง พัฒนาอย่างต่อเนื่อง

5. มีการวางแผนจัดวางระบบการควบคุมภายในที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาการดำเนินงาน ตามภารกิจ มีการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดวางลำดับความสำคัญของความเสี่ยงและวางแผนปรับปรุง ตามแนวทางการควบคุมภายในของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน มีการดำเนินการควบคุมภายใน ตามหลักเกณฑ์วิธีการที่กำหนดอย่างชัดเจน มีการติดตามและประเมินผลการควบคุมภายในอย่างต่อเนื่อง และมีการรายงานต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ทันตามระยะเวลาที่กำหนดและนำผลมาใช้ในการวางแผนการควบคุมภายในอย่างต่อเนื่อง

6. มีการวางแผนและกำหนดรูปแบบการดำเนินงานการประชาสัมพันธ์ การจัดสวัสดิการ สวัสดิภาพให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ทราบ เข้าใจ มีการรับฟังความคิดเห็นการจัดสวัสดิการ และสวัสดิภาพของบุคลากรในหน่วยงาน และกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบประสานงานการดำเนินงาน กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีการดำเนินการให้บริการสวัสดิการและสวัสดิภาพตามแนวทางและเงื่อนไข และไม่ขัดต่อระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ พ.ศ. 2547 และมีการสรุปผลและรายงานผลการจัดสวัสดิการ สวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา และนำผล มาจัดสวัสดิการและสวัสดิภาพเป็นขวัญกำลังใจอย่างต่อเนื่อง

7. มีการวางแผนและกำหนดรูปแบบการดำเนินงานการประชาสัมพันธ์การระดมทรัพยากร เพื่อการศึกษา มีการกำหนดผู้รับผิดชอบการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาและประสานงานการดำเนินงาน กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีการประสานและสร้างเครือข่ายความร่วมมือจากบุคคล หน่วยงาน สถาบัน องค์กร ภาครัฐ และเอกชน เข้ามารวมทรัพยากรเพื่อการศึกษา มีการจัดทำแนวทางการปฏิบัติการระดม ทรัพยากรเพื่อการศึกษา มีการดำเนินการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาหลากหลายช่องทาง และมีการ สรุปผลและรายงานผลการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา และนำผลไปใช้ในการวางแผนและพัฒนา การศึกษา

ผลการดำเนินงาน

เชิงปริมาณ

สพท.	จำนวน สพท. ทั้งหมด (เขต)	ผลการดำเนินงานจำแนกตามระดับคุณภาพ									
		ดีเยี่ยม		ดีมาก		ดี		พอใช้		ปรับปรุง	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สพป.	183	110	60.10	57	31.15	11	6.01	1	0.55	4	2.19
สพม.	62	23	37.10	24	38.71	11	17.74	4	6.45	-	-
รวม	245	133	54.29	81	33.06	22	8.98	5	2.04	4	1.63

ผลการดำเนินงานในภาพรวมของ 245 เขต พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีผลการดำเนินงานตามมาตรฐานที่ 2 การบริหารและการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ตัวบ่งชี้ที่ 4 การบริหารงานด้านการบริหารทั่วไป ได้ระดับดีเยี่ยม จำนวน 133 เขต ร้อยละ 54.29 ระดับดีมาก จำนวน 81 เขต ร้อยละ 33.06 ระดับดี จำนวน 22 เขต ร้อยละ 8.98 ระดับพอใช้ จำนวน 5 เขต ร้อยละ 2.04 และระดับปรับปรุง จำนวน 4 เขต ร้อยละ 1.63

เชิงคุณภาพ

จากการติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภายใต้ตัวบ่งชี้ พบว่า ส่วนมากดำเนินการบริหารงานด้านการบริหารทั่วไป ครบทั้ง 7 ประเด็น สอดคล้องกับสภาพบริบทของแต่ละพื้นที่ มีความชัดเจนในการดำเนินการ 5 ประเด็น ได้แก่

1. การจัดทำสำมะโนนักเรียนและการรับนักเรียน อย่างเป็นปัจจุบัน ทั้งถึงเขตบริการและครอบคลุมประชากรวัยเรียนนอกเขตบริการ ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษารับนักเรียนให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติเรื่องการรับนักเรียน

2. การบริหารจัดการดูแลอาคารสถานที่ ระบบสาธารณูปโภค และสภาพแวดล้อม ทั้งในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ให้สะอาด เป็นระเบียบ ถูกสุขลักษณะ นำเทคโนโลยีมาใช้ในการรักษาความปลอดภัย ทันสมัย พร้อมใช้ มีการติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานและรายงานผลการดำเนินการ พร้อมทั้งนำผลการประเมินไปพัฒนา แก้ไข ปรับปรุงการดำเนินงาน

3. การจัดวางระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน มีการวางแผนจัดวางระบบการควบคุมภายในที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาการดำเนินงานตามภารกิจ มีการดำเนินการตามแนวทาง หลักเกณฑ์วิธีการควบคุมภายในของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน รวมทั้งติดตามและประเมินผลการควบคุมภายในอย่างต่อเนื่อง และรายงานต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. การจัดสวัสดิการ สวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้วางแผนและกำหนดรูปแบบการประชาสัมพันธ์เรื่องการจัดสวัสดิการ สวัสดิภาพให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา รับฟังความคิดเห็นในเรื่องดังกล่าว และให้บริการสวัสดิการและสวัสดิภาพตามแนวทาง เจือจางที่ไม่ขัดต่อระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ พ.ศ. 2547 รวมทั้งสรุปและรายงานผลการจัดสวัสดิการ พร้อมกับนำผลมาจัดสวัสดิการและสวัสดิภาพเป็นขวัญกำลังใจอย่างต่อเนื่อง

5. การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ ได้พัฒนาเครือข่ายและบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีความเชื่อมโยงภายในและภายนอกเขตพื้นที่การศึกษาและส่วนกลาง มีการพัฒนาบุคลากรให้เข้าถึงเครือข่าย และประยุกต์ใช้ข้อมูลสารสนเทศสำหรับการบริหาร มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง และพัฒนาหรือนำนวัตกรรมระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ มีการสรุปรายงานผลการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และผลการปรับปรุง พัฒนา ซึ่งพบว่าส่วนใหญ่ตีความหรือเข้าใจคลาดเคลื่อนในการรายงานหรือดำเนินการได้ไม่ชัดเจน ไม่เป็นระบบ 2 ประเด็น ได้แก่ การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน และการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดในการดำเนินงาน

1. การขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถเฉพาะในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
2. การขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการเปลี่ยนแปลงหรือโยกย้ายบุคลากรซึ่งทำให้การดำเนินงานขาดความต่อเนื่อง ความรู้และทักษะยังมีไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

1. ควรสร้างความรู้ ความเข้าใจ เพิ่มทักษะการปฏิบัติงานให้กับบุคลากร
2. ควรพัฒนาระบบกลาง หรือ Bigdata เพื่อการบริหารและการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ
3. ควรส่งเสริมให้บุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน เพื่อคุณภาพการศึกษาในเขตพื้นที่

ตัวบ่งชี้ที่ 5 การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

พิจารณาจาก การจัดทำแผนการนิเทศ กำกับ ติดตามภารกิจหลัก 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารทั่วไป และการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ รวมถึงการส่งเสริมให้คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการจัดการศึกษาเป็นกลไกในการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย เพื่อนำผลการพัฒนามาใช้อย่างต่อเนื่อง มีแนวทางการพิจารณา ดังนี้

1. มีการจัดทำแผนการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการจัดการศึกษาระบบภารกิจหลัก 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารทั่วไป และการนำนโยบายสู่การปฏิบัติอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
2. มีการส่งเสริมให้คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการจัดการศึกษา และคณะกรรมการในรูปแบบอื่นเป็นกลไกในการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย
3. มีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการจัดการศึกษาระบบภารกิจหลัก 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารทั่วไป และการนำนโยบายสู่การปฏิบัติอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
4. มีการสรุปและรายงานผลการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการจัดการศึกษาระบบภารกิจหลัก 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารทั่วไป และการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ รวมถึงการนำผลไปใช้พัฒนาคุณภาพตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ผลการดำเนินงาน

เชิงปริมาณ

สพท.	จำนวน สพท. ทั้งหมด (เขต)	ผลการดำเนินงานจำแนกตามระดับคุณภาพ									
		ดีเยี่ยม		ดีมาก		ดี		พอใช้		ปรับปรุง	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สพป.	183	85	46.45	72	39.34	17	9.29	7	3.83	2	1.09
สพม.	62	29	46.77	17	27.42	9	14.52	3	4.84	4	6.45
รวม	245	114	46.53	89	36.33	26	10.61	10	4.08	6	2.45

ผลการดำเนินงานในภาพรวมของ 245 เขต พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีผลการดำเนินงานตามมาตรฐานที่ 2 การบริหารและการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ตัวบ่งชี้ที่ 5 การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ได้ระดับดีเยี่ยม จำนวน 114 เขต ร้อยละ 46.53 ระดับดีมาก จำนวน 89 เขต ร้อยละ 36.33 ระดับดี จำนวน 26 เขต ร้อยละ 10.61 ระดับพอใช้ จำนวน 10 เขต ร้อยละ 4.08 และระดับปรับปรุง จำนวน 6 เขต ร้อยละ 2.45

เชิงคุณภาพ

จากการติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภายใต้ตัวบ่งชี้ พบว่า

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา (ก.ต.ป.น.) คณะอนุกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา (อ.ก.ต.ป.น.) และภาคีเครือข่าย มีการจัดทำแผนการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการจัดการศึกษาครบภารกิจหลัก 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านบริหารงานทั่วไป และการนำนโยบายสู่การปฏิบัติอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาส่งเสริมให้คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษา และคณะกรรมการในรูปแบบอื่นเป็นกลไกในการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีแบบแผน เป็นระบบโดยมีโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงงานตามกรอบภารกิจประจำของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายเกิดความสำเร็จ ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด สะท้อนให้ถึงประสิทธิภาพ ประสิทธิผลการปฏิบัติงานโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์

3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา (ก.ต.ป.น.) คณะอนุกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา (อ.ก.ต.ป.น.) และภาคีเครือข่าย มีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการจัดการศึกษาครบภารกิจหลัก 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านบริหารงานทั่วไป และสะท้อนให้เห็นถึงการนำนโยบายสู่การปฏิบัติอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา (ก.ต.ป.น.) และคณะอนุกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา (อ.ก.ต.ป.น.) มีส่วนร่วมในการสรุปและรายงานผลการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการจัดการศึกษาครบภารกิจหลัก 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านบริหารงานทั่วไป และรวมถึงการนำผลไปใช้พัฒนาคุณภาพตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดในการดำเนินงาน

การนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ขาดความต่อเนื่อง เนื่องจากปัจจัยจำกัดด้านเวลาซึ่งส่งผลให้คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา (ก.ต.ป.น.) มีเวลาว่างไม่ตรงกันในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

1. คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา (ก.ต.ป.น.) ควรได้รับการพัฒนาศักยภาพ สร้างองค์ความรู้ที่ทันสมัย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

2. ควรพัฒนาผู้บริหารด้านการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา รวมทั้งพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้วยรูปแบบ/วิธีการที่เหมาะสม มีความหลากหลาย และดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

มาตรฐานที่ 3 สัมฤทธิ์ผลการบริหารและการจัดการศึกษา

สัมฤทธิ์ผลการบริหารและการจัดการศึกษา หมายถึง ผลของการบริหารและการจัดการศึกษาตามบทบาทและภารกิจ ที่บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่เกิดขึ้นกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้เรียน ประกอบด้วย 6 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีผลงานที่แสดงความสำเร็จและเป็นแบบอย่างได้ แนวทางการพิจารณา ผลงานหรือผลการดำเนินงานของกลุ่ม/หน่วย ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่บรรลุเป้าหมายประสบความสำเร็จตามภารกิจ ทั้งนี้เป็นผลงานที่เกิดจากการดำเนินงานภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาและสถานศึกษา เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทั้งภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา จนเกิดประสิทธิภาพ เป็นที่ยอมรับและสามารถยึดเป็นแบบอย่างได้

ผลการดำเนินงาน

เชิงปริมาณ

สพท.	จำนวน สพท. ทั้งหมด (เขต)	ผลการดำเนินงานจำแนกตามระดับคุณภาพ									
		ดีเยี่ยม		ดีมาก		ดี		พอใช้		ปรับปรุง	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สพป.	183	31	16.94	65	35.52	52	28.42	25	13.66	10	5.46
สพม.	62	6	9.68	16	25.81	19	30.64	11	17.74	10	16.13
รวม	245	37	15.10	81	33.06	71	28.98	36	14.70	20	8.16

ผลการดำเนินงานในภาพรวมของ 245 เขต พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีผลการดำเนินงานตามมาตรฐานที่ 3 สัมฤทธิ์ผลการบริหารและการจัดการศึกษา ตัวบ่งชี้ที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีผลงานที่แสดงความสำเร็จและเป็นแบบอย่างได้ ได้ระดับดีเยี่ยม จำนวน 37 เขต ร้อยละ 15.10 ระดับดีมาก จำนวน 81 เขต ร้อยละ 33.06 ระดับดี จำนวน 71 เขต ร้อยละ 28.98 ระดับพอใช้ จำนวน 36 ร้อยละ 14.70 และระดับปรับปรุง จำนวน 20 เขต ร้อยละ 8.16

เชิงคุณภาพ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาส่วนหนึ่งมีความตระหนักและให้ความสำคัญในการนำเสนอผลการดำเนินงาน โดยให้แต่ละกลุ่มวิเคราะห้จุดเด่น จุดอ่อน ตามภารกิจและบทบาทหน้าที่ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาให้สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพบริบทและเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งให้ทุกกลุ่มงานนำผลการดำเนินงาน และสะท้อนให้เห็นภาพความสำเร็จในการทำงานของแต่ละกลุ่มงาน โดยมีแนวทางการดำเนินงานที่แตกต่างหลากหลายตามบทบาทภารกิจของกลุ่มงาน ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีผลงานที่เกิดจากการขับเคลื่อน สนับสนุน ส่งเสริมการจัดการศึกษา และสามารถเป็นแนวทางหรือแบบอย่างได้ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับบริบท เช่น การบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการบริหารจัดการกระบวนการนิเทศ การบริหารจัดการองค์การอย่างมีประสิทธิภาพการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา การใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการศึกษา เป็นต้น ซึ่งผลงานหรือชิ้นงานสะท้อนให้เห็นถึงความตระหนักและความใส่ใจในการที่จะพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและประสิทธิภาพในการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีกระบวนการดำเนินงานให้ประสบผลสำเร็จจนสามารถเป็นแบบอย่างได้ มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

1. ชี้แจงสร้างความเข้าใจกับบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้อง
2. กำหนดให้แต่ละกลุ่มงานวิเคราะห์ สังเคราะห์ถึงสภาพปัญหา ข้อจำกัดในการดำเนินงาน เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาให้สอดคล้องกับสภาพจริงและความจำเป็น
3. ส่งเสริม สนับสนุนแต่ละกลุ่มงานให้สร้างสรรค์ผลงานที่สะท้อนภาพการทำงานได้จริง และดำเนินการได้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด
4. สะท้อนผลการดำเนินงานเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันเป็นระยะ ๆ เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไข
5. คัดเลือกผลงานแต่ละกลุ่มงานเสนอให้กรรมการพิจารณา เพื่อนำเสนอและรายงานผลตามระบบที่กำหนด

ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดในการดำเนินงาน

1. การบูรณาการเนื้อหาหรือภาระงานที่ใกล้เคียงกันเกิดขึ้นน้อยมาก
2. การสะท้อนขั้นตอนกระบวนการทำงานที่สามารถเป็นแบบอย่างได้ยังไม่ชัดเจน
3. ผลงานหรือชิ้นงานส่วนหนึ่งเป็นโครงการ/กิจกรรมที่จัดช่วงเวลาสั้น ๆ
4. ผลงานหรือชิ้นงานส่วนหนึ่งเป็นภาระงานปกติ ที่ยังไม่เห็นความแตกต่างจนเกิดความโดดเด่น

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

ควรส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรและกลุ่มงานพัฒนางานอย่างเป็นกระบวนการและมีความต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียน สถานศึกษา ผู้รับบริการ ตลอดจนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นสำคัญ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนางานที่เป็นประโยชน์สามารถเป็นแบบอย่างได้

ตัวบ่งชี้ที่ 2 สถานศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐาน
เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่มีคุณภาพตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษามีการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ดูแล และติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยหน่วยงานต้นสังกัด และมีผลการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ในรอบปัจจุบัน ตามเกณฑ์ที่กำหนด ผลการติดตามและประเมินผล การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย ระดับการศึกษาปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รายละเอียดดังนี้

1. ระดับการศึกษาปฐมวัย (เฉพาะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา)

แนวทางการพิจารณา กระบวนการดำเนินงานวางแผน จัดทำฐานข้อมูล พัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแล และติดตามตรวจสอบระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาและการประเมินคุณภาพภายนอก โดยหน่วยงานต้นสังกัด ได้ครอบคลุมและทั่วถึง สอดคล้องกับสภาพจริง มีความชัดเจนเป็นระบบ และน่าเชื่อถือ รวมทั้งเอกสารร่องรอยประกอบมีความชัดเจนตรงตามสภาพจริง

ผลการดำเนินงาน

เชิงปริมาณ

สพท.	จำนวน สพท. ทั้งหมด (เขต)	ผลการดำเนินงานจำแนกตามระดับคุณภาพ									
		ดีเยี่ยม		ดีมาก		ดี		พอใช้		ปรับปรุง	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สพท.	183	151	82.51	32	17.49	-	-	-	-	-	-

ผลการดำเนินงานในภาพรวมของ 183 เขต พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีผลการดำเนินงาน ตามมาตรฐานที่ 3 สมรรถนะการบริหารและการจัดการศึกษา ตัวบ่งชี้ที่ 2 สถานศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา 1. ระดับการศึกษาปฐมวัย (เฉพาะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา) ได้ระดับดีเยี่ยม จำนวน 151 เขต ร้อยละ 82.51 และระดับดีมาก จำนวน 32 เขต ร้อยละ 17.49

แสดงผลการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาระดับปฐมวัยในภาพรวม

สถานศึกษา ปฐมวัยทั้งหมด (แห่ง)	สถานศึกษาที่ได้รับการกำกับ ดูแล และติดตาม โดยหน่วยงานต้นสังกัด		สถานศึกษาส่ง SAR ภายในเวลาที่กำหนด	
	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
25,798	25,788	99.96	25,767	99.88

จากผลการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาระดับปฐมวัย ในภาพรวม พบว่า มีสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนปฐมวัยทั้งหมด 25,798 แห่ง มีสถานศึกษาที่ได้รับการกำกับ ดูแล และติดตาม โดยหน่วยงานต้นสังกัด จำนวน 25,788 แห่ง ร้อยละ 99.96 และมีสถานศึกษาส่ง SAR ภายในเวลาที่กำหนด จำนวน 25,767 แห่ง ร้อยละ 99.88

แสดงผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาระดับปฐมวัย จำแนกรายมาตรฐานในภาพรวม

สถานศึกษา ปฐมวัยทั้งหมด (แห่ง)	สถานศึกษามีผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาภาพรวมระดับดีขึ้นไป					
	มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของเด็ก		มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ		มาตรฐานที่ 3 การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็ก เป็นสำคัญ	
	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
25,798	25,740	99.76	25,740	99.76	25,745	99.79

จากผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาระดับปฐมวัย จำแนกรายมาตรฐานในภาพรวม พบว่า มีสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนปฐมวัยทั้งหมด 25,798 แห่ง สถานศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาภาพรวมระดับดีขึ้นไปใน**มาตรฐานที่ 1** คุณภาพของเด็ก จำนวน 25,740 แห่ง ร้อยละ 99.76 **มาตรฐานที่ 2** กระบวนการบริหารและการจัดการ จำนวน 25,740 แห่ง ร้อยละ 99.76 และ **มาตรฐานที่ 3** การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ จำนวน 25,745 แห่ง ร้อยละ 99.79

เชิงคุณภาพ

จากการติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภายใต้ตัวบ่งชี้นี้ ระดับการศึกษาปฐมวัย พบว่า

1. การจัดทำข้อมูลและการจัดทำแผน เพื่อส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ดูแล ติดตามและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1) มีการสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัย ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) และแนวทางขับเคลื่อนการดำเนินงานพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาให้กับผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการและบุคลากรการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2) จัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยกระบวนการวิเคราะห์ สังเคราะห์รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาและผลการดำเนินงานขับเคลื่อนของสถานศึกษา ในปีการศึกษาที่ผ่านมา เพื่อวางแผนจัดทำโครงการพัฒนาขับเคลื่อนระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในปีต่อไป

3) จัดทำแผนการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

4) มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม เพื่อให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ แนะนำสถานศึกษาและส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้วยรูปแบบที่หลากหลาย เหมาะสมกับสถานการณ์และบริบทของสถานศึกษา

5) จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อเผยแพร่ผลการดำเนินงานของสถานศึกษาที่ได้รับรางวัล IQA AWARD ที่สะท้อนให้เห็นถึงระบบและกลไกการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ให้สถานศึกษาอื่นได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบงานประกันคุณภาพการศึกษา

6) คัดเลือกการจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาที่มีคุณภาพสามารถเป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อให้เกิดความกระตือรือร้นในการขับเคลื่อนระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาให้แก่สถานศึกษาในสังกัด

2. แนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายนอกสถานศึกษาให้มีคุณภาพ

1) สร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทาง รูปแบบ และวิธีการประกันคุณภาพภายนอก ภายใต้มาตรการเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.) ให้กับผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการและบุคลากรทางการศึกษา

2) จัดทำฐานข้อมูลโดยวิเคราะห์ สังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสี่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 และ พ.ศ. 2565 สำหรับวางแผนพัฒนาการขับเคลื่อนงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

3) จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก

4) นิเทศ กำกับ ติดตาม ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแนะนำการประเมินมาตรฐาน ทั้งการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาและการประกันคุณภาพภายนอก สร้างความรู้ ความเข้าใจ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

5) ติดตามและสรุปผลการดำเนินงาน เพื่อนำผลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามข้อเสนอแนะของ สมศ. เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดในการดำเนินงาน

1. การเปลี่ยนแปลงอัตรากำลังของครูและบุคลากรทางการศึกษา ทำให้ขาดความต่อเนื่อง ในการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ของสถานศึกษา ผู้รับผิดชอบงานใหม่ยังมีความรู้ ความเข้าใจ ในการขับเคลื่อนและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาไม่มากนัก

2. เนื่องด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สถานศึกษาจึงต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ทำให้บางประเด็นพิจารณาไม่สามารถดำเนินการ ได้อย่างเต็มที่

3. การขาดแคลนอัตรากำลังของศึกษานิเทศก์ ทำให้การนิเทศ ติดตาม ช่วยเหลือสถานศึกษา ทำได้อย่างจำกัดและไม่ทั่วถึง

4. ผู้บริหารสถานศึกษาบางส่วน ยังให้ความสำคัญของระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาน้อยเกินไป

5. การเขียนรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ยังไม่สามารถสะท้อนภาพ ความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้เท่าที่ควร

6. สถานศึกษาบางแห่งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี ยังไม่ครอบคลุมตามประเด็นการพิจารณาของมาตรฐานการศึกษา

7. การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มักเป็นการดำเนินการของบุคลากรเพียงกลุ่มเดียว ไม่ได้เกิดจากการร่วมคิด ร่วมทำ ของบุคลากรหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างแท้จริง

8. งบประมาณสำหรับใช้ในการส่งเสริมและพัฒนาระบบงานประกันคุณภาพภายใน ให้กับสถานศึกษาไม่เพียงพอ

9. ระบบ e-SAR ยังไม่มีความเสถียร มีข้อจำกัดในการใช้งาน ส่งผลให้สถานศึกษาไม่สามารถรายงานข้อมูลในช่วงเวลาปกติ

10. ความไม่ชัดเจนของแผนงาน/โครงการ การจัดสรรงบประมาณของหน่วยงานต้นสังกัด ทำให้การดำเนินงานระดับเขตพื้นที่การศึกษาไม่เป็นไปตามปฏิทินการดำเนินงาน

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. ควรจัดอบรม ประชุม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้แก่ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องทุกปี

2. ควรสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรอย่างเพียงพอ เพื่อใช้ในการส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1. ควรจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษา และถอดบทเรียนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ค้นหาสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี ตลอดจนการนำผลจากการสังเคราะห์รายงานการประเมินตนเองข้อเสนอแนะต่าง ๆ ไปใช้ในการวางแผนพัฒนาระดับคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา

2. ควรติดตาม ทบทวน ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และนำผลมาใช้ในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

2. ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พิจารณาจาก กระบวนการดำเนินงานวางแผน จัดทำฐานข้อมูล พัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแล และติดตามตรวจสอบระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาและการประเมินคุณภาพภายนอก โดยหน่วยงานต้นสังกัด ได้ครอบคลุมและทั่วถึง สอดคล้องกับสภาพจริง มีความชัดเจน เป็นระบบและน่าเชื่อถือ รวมทั้งเอกสารร่องรอยประกอบมีความชัดเจนตรงตามสภาพจริง

ผลการดำเนินงาน

เชิงปริมาณ

สพท.	จำนวน สพท. ทั้งหมด (เขต)	ผลการดำเนินงานจำแนกตามระดับคุณภาพ									
		ดีเยี่ยม		ดีมาก		ดี		พอใช้		ปรับปรุง	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สพป.	183	139	75.96	44	24.04	-	-	-	-	-	-
สพม.	62	58	93.55	4	6.45	-	-	-	-	-	-
รวม	245	197	80.41	48	19.59	-	-	-	-	-	-

ผลการดำเนินงานในภาพรวมของ 245 เขต พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีผลการดำเนินงานตามมาตรฐานที่ 3 สมรรถนะการบริหารและการจัดการศึกษา ตัวบ่งชี้ที่ 2 สถานศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา 2. ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ระดับดีเยี่ยม จำนวน 197 เขต ร้อยละ 80.41 และระดับดีมาก จำนวน 48 เขต ร้อยละ 19.59

แสดงผลการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวม

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งหมด (แห่ง)	สถานศึกษาที่ได้รับการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ดูแล โดยหน่วยงานต้นสังกัด		สถานศึกษาส่ง SAR ภายในเวลาที่กำหนด	
	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
28,742	28,736	99.98	28,726	99.94

จากผลการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมพบว่า มีสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งหมด 28,742 แห่ง มีสถานศึกษาที่ได้รับการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ดูแล โดยหน่วยงานต้นสังกัด จำนวน 28,736 แห่ง ร้อยละ 99.98 และมีสถานศึกษาส่ง SAR ภายในเวลาที่กำหนด จำนวน 28,726 แห่ง ร้อยละ 99.94

แสดงผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกรายมาตรฐานในภาพรวม

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งหมด (แห่ง)	สถานศึกษามีผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาภาพรวมระดับดีขึ้นไป					
	มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน		มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหาร และการจัดการ		มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	
	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
28,742	28,655	99.70	28,696	99.84	28,692	99.83

จากผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกรายมาตรฐานในภาพรวมพบว่า มีสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งหมด 28,742 แห่ง สถานศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาภาพรวมระดับดีขึ้นไปใน**มาตรฐานที่ 1** คุณภาพผู้เรียน จำนวน 28,655 แห่ง ร้อยละ 99.70 **มาตรฐานที่ 2** กระบวนการบริหารและการจัดการ จำนวน 28,696 แห่ง ร้อยละ 99.84 และ**มาตรฐานที่ 3** กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 28,692 แห่ง ร้อยละ 99.83

เชิงคุณภาพ

จากการติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภายใต้ตัวบ่งชี้ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ทุกเขตพื้นที่ดำเนินการตามขั้นตอนระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามกฎหมายกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ทั้ง 3 มาตรฐาน โดยมีแนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ดังนี้

1. การจัดทำข้อมูลและการจัดทำแผน เพื่อส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ดูแล ติดตามและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ จัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยกระบวนการวิเคราะห์ สังเคราะห์จากรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาและผลการดำเนินงานขับเคลื่อนของสถานศึกษาในปีการศึกษาที่ผ่านมา เพื่อนำมาวางแผนการดำเนินงานและแผนการนิเทศ กำกับ ติดตาม และจัดทำโครงการรองรับการขับเคลื่อนระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

นอกจากนี้ กำหนดนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพสถานศึกษา จัดทำแผนการประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อน และพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และขับเคลื่อนคุณภาพการจัดการศึกษาให้กับสถานศึกษา

ในสังกัด มีการสร้างช่องทางสื่อสารเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน สร้างขวัญกำลังใจในการดำเนินงานด้วยการคัดเลือก และประกาศผลการจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ที่มีคุณภาพ สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สถานศึกษาอื่น จัดกิจกรรมคัดเลือกผลงานที่เป็นแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จัดเวทีส่งเสริมผู้บริหาร/ครูผู้สอน ส่งผลงานเข้าร่วมประกวดนวัตกรรม/วิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศในการประกันคุณภาพภายใน รวมทั้งนำผลการประเมินคุณภาพภายนอกไปปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

2. แนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายนอกให้มีคุณภาพ สร้างกลุ่มเครือข่ายระบบประกันคุณภาพสถานศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพภายนอก รวบรวมและเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพการศึกษา จัดทำเป็นเอกสารมอบให้สถานศึกษาในสังกัด และประชุมสร้างความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกให้กับผู้บริหารสถานศึกษา/ครูวิชาการหรือครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา นำผลการสังเคราะห์ SAR ใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศและแนวทางในการประเมินคุณภาพภายนอก และเป็นแนวทางในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพของสถานศึกษา มีการถอดบทเรียนและวางแผนเตรียมพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก การนำผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาเป็นข้อมูลสำหรับวางแผนในการช่วยเหลือพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาได้ตรงประเด็น และส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ บูรณาการทุกภารกิจหลักของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และส่งเสริมให้ระบบการการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นวัฒนธรรมการทำงานปกติของสถานศึกษา

มีการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายนอกสำหรับสถานศึกษา ได้แก่ 1) **สถานศึกษาที่ยังไม่ได้รับการประเมิน** โดยการสร้างความรู้ ความเข้าใจการจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา เตรียมความพร้อมรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก และนิเทศ ติดตาม และ 2) **สถานศึกษาที่ได้รับ การประเมินคุณภาพภายนอกแล้ว** ดำเนินการวิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอกและนำข้อมูลที่ได้ไปใช้พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน และส่งเสริมให้สถานศึกษานำข้อมูลไปใช้ รวมทั้งให้สถานศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพภายนอกต่ำกว่าระดับดี จัดทำแผนยกระดับคุณภาพการศึกษา และดำเนินการนิเทศ ติดตาม ภาคเรียนละ 1 ครั้ง

ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดในการดำเนินงาน

1. มีการเปลี่ยนแปลงผู้รับผิดชอบงานด้านนี้บ่อยครั้ง ซึ่งบุคลากรใหม่ยังมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวไม่มากนัก การพัฒนาในเรื่องนี้จึงขาดความต่อเนื่อง
2. ผู้บริหารสถานศึกษาบางแห่งให้ความสำคัญกับระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาน้อย เนื่องจากผลการประเมินไม่มีผลในการบริหารจัดการ
3. การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้ต้องดำเนินการเรื่องนี้ในรูปแบบออนไลน์ ไม่สามารถลงพื้นที่เชิงประจักษ์เพื่อให้เห็นบริบทที่แท้จริงของสถานศึกษา ข้อมูลที่ได้จึงไม่ครบถ้วนสมบูรณ์

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. ควรจัดประชุมสร้างความรู้ ความเข้าใจเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
2. ควรจัดทำแนวทางหรือคู่มือการดำเนินการตามตัวบ่งชี้ สำหรับให้สถานศึกษาถือปฏิบัติ อย่างเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และไม่ควรปรับเปลี่ยนรูปแบบการรายงานบ่อยครั้ง
3. ควรนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการประกันคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง เป็นปัจจุบันและพร้อมใช้งาน
4. ควรสนับสนุนการจัดสรรงบประมาณในการส่งเสริมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน

ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผู้เรียนระดับปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีคุณภาพตามหลักสูตร

ผู้เรียนระดับปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีคุณภาพตามหลักสูตร หมายถึง เด็กปฐมวัย มีพัฒนาการมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความรู้ความสามารถตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ระดับปฐมวัย ผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test : NT) ผู้เรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test : O-NET) ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผลการประเมินความสามารถในการอ่าน การคิด วิเคราะห์ การเขียน และผลการประเมินสมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน มีแนวทางการพิจารณา ดังนี้

ประเด็นการพิจารณาที่ 1 ผลการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย เป็นไปตามมาตรฐาน **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560** บูรณาการใช้ผลการประเมิน ร่วมกับการประเมินตัวชี้วัดตามแผนปฏิบัติการของ สพฐ. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 (ตัวชี้วัดที่ 10 ร้อยละของนักเรียนปฐมวัยมีคุณภาพตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย)

พิจารณาจาก กระบวนการดำเนินงาน วางแผน จัดทำฐานข้อมูล พัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแล ช่วยเหลือและติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานได้ครอบคลุมและทั่วถึง สอดคล้องกับสภาพจริง มีความชัดเจน เป็นระบบและน่าเชื่อถือ รวมทั้งเอกสารร่องรอยประกอบมีความชัดเจนตรงตามสภาพจริง

ผลการดำเนินงาน

เชิงปริมาณ

สพท.	จำนวน สพท. ทั้งหมด (เขต)	ผลการดำเนินงานจำแนกตามระดับคุณภาพ									
		ดีเยี่ยม		ดีมาก		ดี		พอใช้		ปรับปรุง	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สพป.	183	140	76.50	35	19.13	8	4.37	-	-	-	-

หมายเหตุ : ผลการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย เป็นไปตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 บูรณาการใช้ผลการประเมินร่วมกับการประเมินตัวชี้วัดตามแผนปฏิบัติการของ สพฐ. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ตัวชี้วัดที่ 10 ร้อยละของนักเรียนปฐมวัยมีคุณภาพตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

ผลการดำเนินงานในภาพรวมของ 183 เขต พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีผลการดำเนินงานตามมาตรฐานที่ 3 สัมฤทธิ์ผลการบริหารและการจัดการศึกษา ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผู้เรียนระดับปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีคุณภาพตามหลักสูตรผู้เรียนระดับปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีคุณภาพตามหลักสูตรประเด็นการพิจารณาที่ 1 ผลการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย เป็นไปตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ได้ระดับดีเยี่ยม จำนวน 140 เขต ร้อยละ 76.50 ระดับดีมาก จำนวน 35 เขต ร้อยละ 19.13 และระดับดี จำนวน 8 เขต ร้อยละ 4.37

**แสดงจำนวนและร้อยละของเด็กปฐมวัยที่ผ่านเกณฑ์การประเมินพัฒนาการคุณภาพระดับ 3
ทั้ง 4 ด้าน ในภาพรวม**

จำนวนผู้เรียนปกติระดับปฐมวัยทั้งหมด (อนุบาล 3) (คน)	ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพระดับ 3 ทั้ง 4 ด้าน	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
405,118	370,259	91.40

จากตารางพบว่า ผู้เรียนปกติระดับปฐมวัยทั้งหมด จำนวน 405,118 คน ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพระดับ 3 ทั้ง 4 ด้าน จำนวน 370,259 คน ร้อยละ 91.40

**แสดงจำนวนและร้อยละของเด็กปฐมวัยที่ผ่านเกณฑ์การประเมินพัฒนาการคุณภาพระดับ 3
แยกรายด้านในภาพรวม**

จำนวนผู้เรียนปกติระดับ ปฐมวัยทั้งหมด (อนุบาล 3) (คน)	ด้านร่างกาย		ด้านอารมณ์ จิตใจ		ด้านสังคม		ด้านสติปัญญา	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
405,118	390,834	96.47	392,033	96.77	391,667	96.68	373,369	92.16

จากตารางพบว่า ผู้เรียนปกติระดับปฐมวัยทั้งหมด จำนวน 405,118 คน ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพระดับ 3 ทั้ง 4 ด้าน โดยแยกเป็นรายด้าน ดังนี้ ด้านร่างกาย จำนวน 390,834 คน (ร้อยละ 96.47) ด้านอารมณ์ จิตใจ จำนวน 392,033 คน (ร้อยละ 96.77) ด้านสังคม จำนวน 391,667 (ร้อยละ 96.68) และด้านสติปัญญา จำนวน 373,369คน (ร้อยละ 92.16)

เชิงคุณภาพ

**วิธีการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อส่งเสริม สนับสนุน ให้บรรลุเป้าหมาย
ดังนี้**

1. มอบนโยบาย และแนวทางการดำเนินการจัดการศึกษาปฐมวัย

1.1 ศึกษานโยบาย จุดเน้นของหน่วยงานต้นสังกัด และวิเคราะห์ผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาปฐมวัย ผลการประเมินพัฒนาการผู้เรียนในปีที่ผ่านมา เพื่อจัดทำกรอบแนวคิดในการพัฒนาสถานศึกษาปฐมวัยในสังกัด

1.2 ประชุมผู้บริหารและครูปฐมวัย เพื่อมอบนโยบายและแนวปฏิบัติในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย การขับเคลื่อนโครงการต่าง ๆ และร่วมกันกำหนดความต้องการและวางแผนการนิเทศกำกับ ติดตาม ให้เหมาะสมต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม

1.3 จัดทำแผนงาน/โครงการและตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการจัดการศึกษาปฐมวัยของเขตพื้นที่ ส่งการปฏิบัติ ผ่านศูนย์เครือข่าย

2. สร้างความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง

2.1 ส่งเสริม ให้โรงเรียนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการที่เหมาะสมตามวัยทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์-จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา

2.2 ส่งเสริม ให้ครูมีความเชี่ยวชาญทางด้านวิชาชีพ โดยการส่งเสริมจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และส่งเสริมการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการผ่านการเล่น ครอบคลุมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน

2.3 การพัฒนาครูผู้สอนระดับปฐมวัยทุกคน ให้ได้รับการพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) หรือเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างต่อเนื่อง

2.4 ให้ความร่วมมือกับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพื่อจัดทำแผนงาน โครงการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาปฐมวัยระดับจังหวัด รวมถึงบูรณาการการทำงานร่วมกันกับทุกภาคส่วน เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สาธารณสุขจังหวัด สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด เป็นต้น

2.5 ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาสร้างความเข้าใจและสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครองในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยเน้นการเรียนรู้ผ่านการเล่นตามกิจวัตรประจำวัน และสภาพแวดล้อมบริบทของครอบครัว

2.6 จัดทำคู่มือการประเมินพัฒนาการผู้เรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ฉบับผู้ปกครองสำหรับนำไปส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ปกครองดูแลพัฒนาการของผู้เรียนในสังกัดควบคู่กัน

2.7 จัดทำโครงการ/กิจกรรม ที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ต่อผู้เรียนปฐมวัย เช่น โครงการจัดทำโครงการ/กิจกรรม ที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ต่อผู้เรียนปฐมวัย เช่น โครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย โครงการพัฒนาการเรียนการสอนปฐมวัย การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สะเต็มศึกษา (STEM Education) การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดไฮสโคป (High Scope) การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain Base Learning) การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning: PBL) และชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) การจัดประสบการณ์เรียนรู้ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) การจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ 6 กิจกรรมหลักได้แก่ 1) การเคลื่อนไหวและจังหวะ 2) กิจกรรมเสริมประสบการณ์/กิจกรรมในวงกลม 3) กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ 4) กิจกรรมเสรี/การเล่นตามมุม 5) กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง และ 6) กิจกรรมเกมการศึกษา เป็นต้น

3. การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในปีการศึกษา 2564

3.1 ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยตามแนวทางการประเมินพัฒนาการผู้เรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2564 ของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยให้ครูผู้สอนประเมินพัฒนาการนักเรียนก่อนจบหลักสูตรฯ และรายงานผลต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้ปกครองและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อวางแผนช่วยเหลือเด็กได้ตรงตามความต้องการต่อไป

3.2 วิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมิน พัฒนาการผู้เรียนระดับปฐมวัย ในปีการศึกษา 2564 ที่จะเลื่อนชั้นสูงขึ้นในปีการศึกษา 2565 ที่มีพัฒนาการน้อยกว่าร้อยละ 80 เพื่อดำเนินการนิเทศ ติดตาม ให้คำแนะนำแก่ครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมต่อไป

4. แลกเปลี่ยนเรียนรู้/ประกวดแข่งขันผลงานที่เป็นแบบอย่างได้

4.1 ส่งเสริม และสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดทำเครือข่ายการนิเทศ ในรูปแบบต่าง ๆ ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์เช่น เพจครูปฐมวัย กลุ่มไลน์เว็บไซต์กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา เป็นต้น สำหรับใช้เป็นช่องทางในการส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาให้ผู้บริหาร สถานศึกษา ครูปฐมวัย รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และเพื่อประชาสัมพันธ์รวบรวมงานเอกสาร ภาพกิจกรรม และนำเสนอกิจกรรมเด่นของสถานศึกษา

4.2 ประกวดผลงานการปฏิบัติที่ดี (Best Practices) ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ปฐมวัย การบริหารจัดการศึกษาปฐมวัย ของครูและผู้บริหารสถานศึกษา

5. การนิเทศ ติดตาม ประเมินผล

5.1 นิเทศ กำกับ ติดตาม ตามแผนการนิเทศ และนำผลการนิเทศมาวางแผนเพื่อจัดกิจกรรม ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรปฐมวัยตามความต้องการจำเป็น ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น นิเทศแบบลงพื้นที่ นิเทศทางไกล นิเทศออนไลน์โดยแอปพลิเคชัน Zoom Google Meet เป็นต้น

5.2 ศึกษาวิเคราะห์ที่รับผิดชอบงานพัฒนาหลักสูตรปฐมวัย ทบทวน สรุปผลการพัฒนาเด็กปฐมวัย ในสังกัด และรวบรวมเป็นสารสนเทศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

5.3 นำข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากการนิเทศ กำกับ ติดตามมาใช้ประกอบการวางแผน พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและการออกแบบการจัดประสบการณ์ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดในการดำเนินงาน

1. สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สถานศึกษา ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนด้วยรูปแบบ On-site ได้จึงส่งผลต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็ก ซึ่งไม่สามารถดำเนินการได้อย่างทั่วถึง เนื่องจากเด็กปฐมวัยบางคนไม่สามารถเข้าถึงสื่อ อินเทอร์เน็ต เทคโนโลยี ส่งผลให้การประเมินพัฒนาการด้านสติปัญญา ปีการศึกษา 2564 ต่ำกว่าพัฒนาการด้านอื่น ๆ

2. ผู้บริหารสถานศึกษาบางส่วนไม่เห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาปฐมวัย ขาดความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องในการจัดการศึกษาปฐมวัยและการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัย

3. กิจกรรมที่สอดแทรกจากหน่วยงานภายนอกมากเกินไป ส่งผลให้เวลาที่ใช้ในการจัดประสบการณ์ ให้ผู้เรียนไม่สามารถดำเนินการได้เต็มที่

4. ผู้ปกครองบางส่วนขาดความรู้ความเข้าใจในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

1. สถานศึกษาควรมีการคัดกรองและส่งเสริมภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss) ในเด็กปฐมวัยรายบุคคลรอบด้าน

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาปฐมวัย การส่งเสริมและพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยแห่งชาติแก่ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้ปกครอง

ประเด็นการพิจารณาที่ 2 ผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test : NT)

ผลการติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษา ในเชิงปริมาณ ตามมาตรฐานที่ 3 ตัวบ่งชี้ที่ 3 ประเด็นการพิจารณาที่ 2 แสดงในตาราง ดังนี้

แสดงผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test : NT) ในภาพรวม

ระดับ	จำนวนผู้เข้าสอบ ทั้งหมด (คน)	ค่าคะแนนเฉลี่ย		
		ความสามารถด้านภาษาไทย (คะแนน)	ความสามารถด้านคณิตศาสตร์ (คะแนน)	คะแนนรวม (คะแนน)
ประเทศ	446,037	46.14	49.44	52.80
สพฐ.	331,130	55.48	48.73	52.11

แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test : NT) ในภาพรวม

จำนวนผู้เข้าสอบ ในสังกัด สพฐ. ทั้งหมด (คน)	จำนวน สพฐ. ที่มีคะแนนเฉลี่ย มากกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับ สพฐ. (เขต)		จำนวน สพฐ. ที่มีคะแนนเฉลี่ย มากกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ (เขต)	
	ความสามารถ ด้านภาษาไทย	ความสามารถ ด้านคณิตศาสตร์	ความสามารถ ด้านภาษาไทย	ความสามารถ ด้านคณิตศาสตร์
331,130	111	110	123	115

จากการติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภายใต้ตัวบ่งชี้ที่ 3 ประเด็นการพิจารณาที่ 2 พบว่า กระบวนการที่ทำให้การทำงานประสบความสำเร็จส่วนมากเป็นการ ส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มีความสามารถด้านภาษาและด้านการคำนวณ โดยครูสามารถออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning เพื่อพัฒนาผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 ควบคู่กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ตรงตามมาตรฐานและตัวชี้วัดทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ส่งผลให้ผู้เรียนมีความสามารถด้านภาษาและการคำนวณเพิ่มมากขึ้น

ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดในการดำเนินงาน

เนื่องจากเกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ทำให้สถานศึกษาไม่สามารถจัดการเรียนการสอนแบบปกติได้ จึงต้องจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานระหว่าง on line, on air, on demand และ on hand ตามบริบทของสถานศึกษา ส่งผลให้การเรียนรู้ของผู้เรียนไม่สามารถพัฒนาได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ อีกทั้ง ผู้เรียนมีความพร้อมในการเข้าถึงการเรียนรู้แตกต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้เทคโนโลยีสำหรับการเรียนออนไลน์ และความพร้อมของผู้ปกครองในการแนะนำช่วยเหลือในเรื่องการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

1. ควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์การเรียนรู้ด้วยระบบ on line, on air ให้กับสถานศึกษาและผู้เรียน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา
2. ควรส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอนสามารถวิเคราะห์ผลการสอบของผู้เรียน และนำผลการวิเคราะห์มาใช้ในการพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง
3. ควรนิเทศ ติดตาม ให้ความช่วยเหลือครูผู้สอนในการจัดทำสื่อการเรียนรู้รูปแบบต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนและครอบคลุมผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย
4. สถานศึกษาควรวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ด้านคณิตศาสตร์และภาษาไทยของผู้เรียนในภาพรวมของสถานศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ปรับการเรียน เปลี่ยนการสอน และการนิเทศภายในชั้นเรียน
5. ควรนิเทศ ติดตามการจัดการเรียนการสอนของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์และภาษาไทย เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ได้ตามมาตรฐานและตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ประเด็นการพิจารณาที่ 3 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test : O-NET) บูรณาการใช้ผลร่วมกับการประเมินตัวชี้วัดตามแผนปฏิบัติการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ตัวชี้วัดที่ 13 คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET)

ผลการดำเนินงาน

เชิงปริมาณ

แสดงคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ในภาพรวม

ระดับชั้น	จำนวน สพท. (เขต)	ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานของ สพท.			
		บรรลุค่าเป้าหมาย	ร้อยละ	ไม่บรรลุค่าเป้าหมาย	ร้อยละ
ป.6	183	62	33.88	121	66.12
ม.3	245	8	3.27	237	96.73
ม.6	62	2	3.23	60	96.77

หมายเหตุ : บูรณาการใช้ผลร่วมกับการประเมินตัวชี้วัดตามแผนปฏิบัติการของ สพท. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 ตัวชี้วัดที่ 13 คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET)

ผลการดำเนินงานในภาพรวมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีผลการดำเนินงาน ตามมาตรฐานที่ 3 สัมฤทธิ์ผลการบริหารและการจัดการศึกษา ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผู้เรียนระดับปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีคุณภาพตามหลักสูตรผู้เรียนระดับปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีคุณภาพตามหลักสูตร ประเด็น การพิจารณาที่ 3 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test : O-NET) พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานส่วนใหญ่ไม่บรรลุ ค่าเป้าหมายตัวชี้วัดโดยจำแนกตามระดับชั้นได้ ดังนี้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาดำเนินงานไม่บรรลุค่าเป้าหมายตัวชี้วัด จำนวน 121 เขต (ร้อยละ 66.12) และบรรลุค่าเป้าหมาย ตัวชี้วัด จำนวน 62 เขต (ร้อยละ 33.88) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไม่บรรลุค่าเป้าหมายตัวชี้วัด จำนวน 237 เขต (ร้อยละ 96.73) และบรรลุค่าเป้าหมายตัวชี้วัด จำนวน 8 เขต (ร้อยละ 3.27) และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ไม่บรรลุค่าเป้าหมายตัวชี้วัด จำนวน 60 เขต (ร้อยละ 96.77) และบรรลุค่าเป้าหมายตัวชี้วัด จำนวน 2 เขต (ร้อยละ 3.23)

แสดงข้อมูลผู้เรียนที่เข้ารับการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2564

ระดับชั้น	จำนวนผู้เรียนทั้งหมด	จำนวนผู้เรียนที่เข้าสอบ (ร้อยละ)
ประถมศึกษาปีที่ 6 (เฉพาะ สพป.)	509,872	288,133 (56.51)
มัธยมศึกษาปีที่ 3	551,024	244,300 (44.34)
มัธยมศึกษาปีที่ 6 (เฉพาะ สพม.)	300,542	80,768 (26.87)
รวม	1,361,438	613,201 (45.04)

จากตารางที่ 10 พบว่า ปีการศึกษา 2564 มีผู้เรียนทั้งหมดในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั้งหมด จำนวน 1,361,438 คน เข้ารับการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) จำนวน 613,201 คน (ร้อยละ 45.04) จำแนกเป็นระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้เรียนทั้งหมด จำนวน 509,872 คน เข้ารับการทดสอบ จำนวน 288,133 คน (ร้อยละ 56.51) ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้เรียนทั้งหมด จำนวน 551,024 คน เข้ารับการทดสอบ จำนวน 244,300 คน (ร้อยละ 44.34) และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผู้เรียนทั้งหมด จำนวน 300,542 คน เข้ารับการทดสอบ จำนวน 80,768 คน (ร้อยละ 26.87) ตามลำดับ

แสดงข้อมูลผู้เรียนที่เข้ารับการทดสอบและคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของผู้เรียนชั้น ป.6 ม.3 และ ม.6 ปีการศึกษา 2564

ระดับชั้น	จำนวน ผู้เรียน ที่เข้าสอบ (คน)	คะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2564 จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้					
		ภาษาไทย	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	ภาษาอังกฤษ	สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	เฉลี่ยรวม ทุกกลุ่มสาระ
ป.6	288,133	49.93	36.04	33.86	35.70		38.88
ม.3	244,300	49.27	22.32	30.30	28.05		32.48
ม.6	80,768	48.51	22.61	29.50	37.86	26.59	33.01
รวม	613,201	49.24	26.99	31.22	33.87	26.59	34.79

จากตารางที่ 11 พบว่า ปีการศึกษา 2564 มีผู้เรียนที่เข้ารับการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั้งหมดจำนวน 613,201 คน มีคะแนนเฉลี่ยรวมทุกกลุ่มสาระเท่ากับ 34.79 สามารถจำแนกตามระดับชั้นได้ ดังนี้

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้เรียนเข้ารับการทดสอบ จำนวน 288,133 คน คะแนนเฉลี่ยรวมทุกกลุ่มสาระ เท่ากับร้อยละ 38.88 โดยกลุ่มสาระที่มีคะแนนสูงสุด คือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (ร้อยละ 49.93) รองลงมา คือ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (ร้อยละ 36.04) ภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 35.70) และวิทยาศาสตร์ (ร้อยละ 33.86) ตามลำดับ

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้เรียนเข้ารับการทดสอบ จำนวน 244,300 คน คะแนนเฉลี่ยรวมทุกกลุ่มสาระ เท่ากับร้อยละ 32.48 โดยกลุ่มสาระที่มีคะแนนสูงสุด คือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (ร้อยละ 49.27) รองลงมา คือ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ (ร้อยละ 30.30) ภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 28.05) และคณิตศาสตร์ (ร้อยละ 22.32) ตามลำดับ

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผู้เรียนเข้ารับการทดสอบ จำนวน 80,768 คน คะแนนเฉลี่ยรวมทุกกลุ่มสาระ เท่ากับร้อยละ 33.01 โดยกลุ่มสาระที่มีคะแนนสูงสุด คือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (ร้อยละ 48.51) รองลงมา คือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 37.86) วิทยาศาสตร์ (ร้อยละ 29.50) สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (ร้อยละ 26.59) และคณิตศาสตร์ (ร้อยละ 22.61) ตามลำดับ

แสดงจำนวนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากับการบรรลุค่าเป้าหมาย เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ของแต่ละสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กับค่าเป้าหมายตัวชี้วัด

ระดับชั้น	จำนวน สพท. ทั้งหมด (เขต)	จำนวน สพท.กับการบรรลุค่าเป้าหมาย เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ของแต่ละ สพท. กับค่าเป้าหมายตัวชี้วัด ร้อยละ 40					
		ไม่บรรลุค่าเป้าหมายทุกกลุ่มสาระ (ร้อยละ)	บรรลุค่าเป้าหมาย 1 กลุ่มสาระ (ร้อยละ)	บรรลุค่าเป้าหมาย 2 กลุ่มสาระ (ร้อยละ)	บรรลุค่าเป้าหมาย 3 กลุ่มสาระ (ร้อยละ)	บรรลุค่าเป้าหมาย 4 กลุ่มสาระ (ร้อยละ)	สพท.ที่บรรลุค่าเป้าหมาย ตั้งแต่ 1 กลุ่มสาระขึ้นไป (ร้อยละ)
ป.6	183	8 (4.37)	150 (81.97)	11 (6.01)	14 (7.65)	-	175 (95.63)
ม.3	245	9 (3.67)	232 (94.69)	4 (1.63)	-	-	236 (96.33)
ม.6	62	1 (1.61)	52 (83.87)	8 (12.90)	1 (1.61)	-	61 (98.39)

จากตารางที่ 12 คะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) โดยเทียบกับค่าเป้าหมายตัวชี้วัดพบว่าในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานบรรลุค่าเป้าหมายตัวชี้วัด ตั้งแต่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ขึ้นไป จำนวน 175 เขต (ร้อยละ 95.63) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 236 เขต (ร้อยละ 96.33) และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 61 เขต (ร้อยละ 98.39) สามารถจำแนกได้ ดังนี้

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน บรรลุค่าเป้าหมายตัวชี้วัด 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 150 เขต (ร้อยละ 81.97) รองลงมา 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 14 เขต (ร้อยละ 7.65) 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 11 เขต (ร้อยละ 6.01) และไม่บรรลุค่าเป้าหมายตัวชี้วัดทุกกลุ่มสาระ จำนวน 8 เขต (ร้อยละ 4.37) ตามลำดับ

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน บรรลุค่าเป้าหมายตัวชี้วัด 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 232 เขต (ร้อยละ 94.69) รองลงมาไม่บรรลุค่าเป้าหมายตัวชี้วัดทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 9 เขต (ร้อยละ 3.67) และสูงกว่าค่าเป้าหมายตัวชี้วัด 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 4 เขต (ร้อยละ 1.63) ตามลำดับ

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน บรรลุค่าเป้าหมายตัวชี้วัด 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 52 เขต (ร้อยละ 83.87) รองลงมา 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 8 เขต (ร้อยละ 12.90) 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 1 เขต (ร้อยละ 1.61) และไม่บรรลุค่าเป้าหมายตัวชี้วัดทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 1 เขต (ร้อยละ 1.61) ตามลำดับ

แสดงจำนวนเขตพื้นที่การศึกษาที่มีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) มากกว่าร้อยละ 40 จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

ระดับชั้น	จำนวน สพท.	จำนวน สพท. ที่มีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) มากกว่าร้อยละ 40 จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ (ร้อยละ)				
		ภาษาไทย	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	ภาษาอังกฤษ	สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ป.6	183	175 (95.63)	14 (7.65)	-	25 (13.66)	
ม.3	245	236 (96.33)	-	-	41 (16.73)	
ม.6	62	61 (98.39)	-	-	1 (1.61%)	9 (14.52)

จากตารางที่ 13 พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) มากกว่าร้อยละ 40 สามารถจำแนกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้ดังนี้

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสามารถดำเนินงาน ได้บรรลุค่าเป้าหมายมากที่สุด คือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 175 เขต (ร้อยละ 95.63) รองลงมา คือ ภาษาอังกฤษ จำนวน 25 เขต (ร้อยละ 13.66) และคณิตศาสตร์ จำนวน 14 เขต (ร้อยละ 7.65) ตามลำดับ

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสามารถดำเนินงาน ได้บรรลุค่าเป้าหมายมากที่สุด คือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 236 เขต (ร้อยละ 96.33) รองลงมา คือ ภาษาอังกฤษ จำนวน 41 เขต (ร้อยละ 16.73) ตามลำดับ

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสามารถดำเนินงาน ได้บรรลุค่าเป้าหมายมากที่สุด คือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 61 เขต (ร้อยละ 98.39) รองลงมา คือ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จำนวน 9 เขต (ร้อยละ 14.52) และภาษาอังกฤษ จำนวน

1 เขต (ร้อยละ 1.61) ตามลำดับ ทั้งนี้ มีกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินงานได้น้อยกว่าร้อยละ 40 ทั้ง 3 ระดับชั้นคือ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

จากการติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภายใต้ตัวบ่งชี้ที่ 3 ประเด็นการพิจารณาที่ 3 พบว่า วิธีดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อส่งเสริม สนับสนุน ให้บรรลุเป้าหมายตัวชี้วัด ได้แก่

1. ประชุมเชิงปฏิบัติการวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็ง จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิพนธ์ฐาน (O-NET) ย้อนหลังอย่างน้อย 3 ปีการศึกษา โดยแยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ในภาพรวมระดับเขตพื้นที่การศึกษาแล้วจึงวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็งในภาพรวมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
2. จัดทำแผนพัฒนาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสำหรับสถานศึกษา เป็นรายกลุ่มสาระการเรียนรู้ มาตรฐานและตัวชี้วัด
3. ส่งเสริมการจัดทำโครงการ/กิจกรรม เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียนตามเป้าหมายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. ส่งเสริมให้สถานศึกษานำกระบวนการ PLC มาใช้ในการพัฒนางานด้านการวัดและประเมินผลผู้เรียน
5. นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา
6. สรุปและรายงานผลการดำเนินงาน

การส่งเสริม สนับสนุนครูผู้สอน

1. พัฒนาครูผู้สอนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
2. ส่งเสริมให้ครูออกแบบการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด
3. ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูผู้สอน โดยใช้กระบวนการ PLC
4. นิเทศการจัดการเรียนการสอนของครูแบบกัลยาณมิตร

การเตรียมความพร้อมผู้เรียน

1. ส่งเสริมให้มีการวิเคราะห์ผู้เรียน เพื่อจัดกลุ่มผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม
2. กำหนดรูปแบบการพัฒนาการเรียนรู้และจัดประสบการณ์เสริมให้กับผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมาย
3. จัดให้ผู้เรียนได้ฝึกทำแบบทดสอบเสมือนจริง และจำลองบรรยากาศการสอบ O-NET เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความคุ้นเคย
4. ส่งเสริมให้สถานศึกษาดูแลช่วยเหลือผู้เรียนอย่างใกล้ชิด เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดในการดำเนินงาน

1. เนื่องจากสถานการณ์ โควิด-19 ทำให้ผู้เรียนบางส่วนติดเชื้อหรืออยู่ในกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูง จึงไม่ได้เข้ารับการสอบ O-NET
2. งบประมาณที่ได้รับจัดสรร ไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน
3. ผู้เรียนขาดทักษะการคิดวิเคราะห์
4. ผู้เรียนบางส่วนไม่เห็นความสำคัญของการสอบ O-NET

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

1. ควรให้การสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ สำหรับจัดการศึกษาอย่างเพียงพอ
2. ครูผู้สอนควรจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการคิดให้กับผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม
3. สร้างความตระหนักให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการสอบ O-NET
4. ควรสร้างขวัญและกำลังใจให้กับทั้งผู้เรียนที่ประสบความสำเร็จในการสอบ O-NET และผู้เรียนที่ยังต้องได้รับการพัฒนาต่อไป

ประเด็นการพิจารณาที่ 4 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 บูรณาการใช้ผลการประเมินร่วมกับการประเมินตัวชี้วัดตามแผนปฏิบัติการของ สพฐ. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ตัวชี้วัดที่ 11 ร้อยละของผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ระดับดีขึ้นไป

ผลการดำเนินงาน

เชิงปริมาณ

สพท.	จำนวน สพท. ทั้งหมด (เขต)	ผลการดำเนินงานจำแนกตามระดับคุณภาพ (เขต)					
		ดีเยี่ยม	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	N/A
สพท.	183	104 (56.83%)	30 (16.39%)	24 (13.11%)	10 (5.47%)	15 (8.20%)	-
สพม.	62	49 (79.03%)	5 (8.07%)	3 (4.84%)	1 (1.61%)	3 (4.84%)	1 (1.61%)
รวม	245	153 (62.45%)	35 (14.28%)	27 (11.02%)	11 (4.49%)	18 (7.35%)	1 (0.41%)

หมายเหตุ : 1. บูรณาการใช้ผลร่วมกับการประเมินตัวชี้วัดตามแผนปฏิบัติการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ตัวชี้วัดที่ 11 ร้อยละของผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ระดับดีขึ้นไป
2. N/A หมายถึง ไม่สามารถประเมินผลได้เนื่องจากข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพไม่สอดคล้องตามที่กำหนด

ผลการดำเนินงานในภาพรวมของ 245 เขต พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีผลการดำเนินงานตามมาตรฐานที่ 3 สมรรถนะการบริหารและการจัดการศึกษา ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผู้เรียนระดับปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีคุณภาพตามหลักสูตร ประเด็นการพิจารณาที่ 4 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้ระดับดีเยี่ยม จำนวน 153 เขต ร้อยละ 62.45 ระดับดีมาก จำนวน 35 เขต ร้อยละ 14.28 ระดับดี จำนวน 27 เขต ร้อยละ 11.02 ระดับพอใช้ จำนวน 11 เขต ร้อยละ 4.49 ระดับปรับปรุง จำนวน 18 เขต ร้อยละ 7.35 และไม่สามารถประเมินได้ จำนวน 1 เขต ร้อยละ 0.41

แสดงจำนวนและร้อยละของผู้เรียนที่จบการศึกษา ปีการศึกษา 2564 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จำแนกตามระดับชั้น

ระดับชั้น	จำนวนผู้เรียนที่จบการศึกษา ปีการศึกษา 2564 ทั้งหมด (คน)	ผู้เรียนที่จบการศึกษา ปีการศึกษา 2564 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จำแนกตามผลการประเมิน			ผู้เรียนที่จบการศึกษา ปีการศึกษา 2564 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ค่าระดับดีขึ้นไป
		ผ่าน	ดี	ดีเยี่ยม	
ป.1	473,435	14,573 (3.08%)	149,688 (31.62%)	309,174 (65.30%)	458,862 (96.92%)
ป.2	484,666	14,782 (3.05%)	147,740 (30.48%)	322,144 (66.47%)	469,884 (96.95%)
ป.3	518,966	16,006 (3.08%)	159,061 (30.65%)	343,899 (66.27%)	502,960 (96.92%)
ป.4	520,117	16,859 (3.24%)	166,640 (32.04%)	336,618 (64.72%)	503,258 (96.76%)

ระดับชั้น	จำนวนผู้เรียน ที่จบการศึกษา ปีการศึกษา 2564 ทั้งหมด (คน)	ผู้เรียนที่จบการศึกษา ปีการศึกษา 2564 มีคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จำแนกตามผลการประเมิน			ผู้เรียนที่จบการศึกษา ปีการศึกษา 2564 มีคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ ระดับดีขึ้นไป
		ผ่าน	ดี	ดีเยี่ยม	
ป.5	493,844	17,982 (3.64%)	161,842 (32.77%)	314,020 (63.59%)	475,862 (96.36%)
ป.6	502,991	16,843 (3.35%)	162,570 (32.32%)	323,578 (64.33%)	486,148 (96.65%)
ม.1	546,440	21,385 (3.91%)	137,265 (25.12%)	387,790 (70.97%)	525,055 (96.09%)
ม.2	537,721	22,092 (4.11%)	134,299 (24.97%)	381,330 (70.92%)	515,629 (95.89%)
ม.3	507,182	18,838 (3.71%)	125,174 (24.68%)	363,170 (71.61%)	488,344 (96.29%)
ม.4	343,947	12,789 (3.72%)	62,325 (18.12%)	268,833 (78.16%)	331,158 (96.28%)
ม.5	318,474	9,565 (3.00%)	56,980 (17.89%)	251,929 (79.11%)	308,909 (97.00%)
ม.6	290,858	7,054 (2.43%)	47,678 (16.39%)	236,126 (81.18%)	283,804 (97.57%)
รวม	5,538,641	188,768 (3.41%)	1,511,262 (27.28%)	3,838,611 (69.31%)	5,349,873 (96.59%)

จากตาราง พบว่า ผู้เรียนที่จบการศึกษา ปีการศึกษา 2564 ทั้งหมด 5,538,641 คน มีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับดีขึ้นไป จำนวน 5,349,873 คน (96.59%) เมื่อพิจารณาตามระดับผลการประเมิน พบว่า ผู้เรียนที่จบการศึกษา ปีการศึกษา 2564 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 อยู่ในระดับดีเยี่ยม มากที่สุด จำนวน 3,838,611 คน (69.31%) รองลงมา คือ ระดับดี จำนวน 1,511,262 คน (27.28%) และระดับผ่าน จำนวน 188,768 คน (3.41%) ตามลำดับ

เชิงคุณภาพ

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนที่จบการศึกษาเป็นฐานข้อมูลในการวางแผนพัฒนาโครงการ/กิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนต่อไป

2. สถานศึกษาได้รับการส่งเสริม สนับสนุน การนิเทศเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทั้ง 8 ประการ และสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมช่วยให้ผู้เรียนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

3. ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ และการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง พัฒนาสื่อ นวัตกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

4. ผู้เรียนได้รับการปลูกฝังและพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้แก่ 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย และ 8) มีจิตสาธารณะ และได้รับการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์อย่างครอบคลุมตามบริบทและความแตกต่างระหว่างบุคคล

วิธีดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อส่งเสริม สนับสนุน ให้บรรลุเป้าหมาย

1. ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดังนี้

1.1. ศึกษาและวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1.2. ชี้แจง แนะนำ และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับแนวทางการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์แก่สถานศึกษา

1.3 จัดทำสารสนเทศเพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแหล่งข้อมูลในการจัดทำโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ โดยบูรณาการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่น และในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ปลุกฝังให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับท้องถิ่น เกิดความผูกพัน มีเจตคติที่ดี และมีความภาคภูมิใจในถิ่นกำเนิด

1.4 จัดทำโครงการ/กิจกรรม เพื่อส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้งในและนอกห้องเรียน ได้แก่ โครงการโรงเรียนคุณธรรม โครงการโรงเรียนสุจริต โครงการสถานักเรียน โครงการขับเคลื่อน “ศาสตร์พระราชา”สู่สถานศึกษาพอเพียง โครงการโรงเรียนวิถีพุทธ กิจกรรมจิตอาสาเนื่องในวันสำคัญต่าง ๆ กิจกรรมแข่งขันทักษะทางวิชาการ กิจกรรมลูกเสือ กิจกรรมค่ายยุวชนคนคุณธรรม กิจกรรมรักการอ่าน กิจกรรมค่ายพัฒนาทักษะชีวิต การประกวดแข่งขันโครงการคุณธรรมเฉลิมพระเกียรติ เป็นต้น

1.5 นิเทศ ติดตามในการวัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ และให้สถานศึกษารายงานข้อมูลผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ปีการศึกษา 2564 ต่อหน่วยงานต้นสังกัด

1.6 สรุปและรายงานผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์และสังเคราะห์ผลการประเมินเพื่อวางแผนพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในปีการศึกษาถัดไป

2. ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษา พัฒนาผู้เรียนให้มีระเบียบ วินัยความรับผิดชอบ มีจิตอาสากตัญญู ดังนี้

2.1 ส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ สอดแทรกกิจกรรมให้นักเรียนมีระเบียบ วินัย ความรับผิดชอบ มีจิตอาสา กตัญญู เช่น วิชาหน้าที่พลเมือง วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม วันสำคัญทางศาสนา เป็นต้น

2.2 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ เช่น กิจกรรมจิตอาสา กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย กิจกรรมสถานักเรียน กิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารี กิจกรรมรักษาดินแดนค่ายคุณธรรม โครงการคุณธรรมเฉลิมพระเกียรติ “เยาวชนไทยทำดีถวายในหลวง” เป็นต้น

ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดในการดำเนินงาน

1. สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้การจัดการเรียนการสอน โครงการ/กิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนไม่สามารถดำเนินการในรูปแบบ On-site ณ สถานศึกษาได้ส่งผลให้การดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนและเป้าหมายที่วางไว้เกิดความไม่ต่อเนื่อง

2. สถานศึกษาบางส่วนยังไม่ให้ความสำคัญกับกระบวนการพัฒนาและกระบวนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและจริงจัง

3. ครูผู้สอน/ครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้นขาดความเข้าใจในเรื่องการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สถานศึกษาบางแห่งมอบหมายให้ครูที่ปรึกษาหรือครูประจำวิชาประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยขาดการมีส่วนร่วมในการประเมินโดยครูผู้สอนทุกรายวิชา และผู้เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน รวมถึงขาดการสะท้อนพฤติกรรมการเรียนรู้และผลการประเมินให้ผู้เรียนทราบ ส่งผลให้ผู้เรียนไม่ทราบว่าต้องปรับปรุงพัฒนาตนเองอย่างไร

4. ครูผู้สอนบางส่วนนำรูปแบบหรือหลักสูตรที่ใช้ในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนไปใช้บูรณาการในรายวิชาที่จัดการเรียนการสอนปกติค่อนข้างน้อย

5. ผู้เรียนมีพื้นฐานและภูมิหลังที่แตกต่างกันหลากหลายด้าน เช่น ครอบครัว เศรษฐกิจ สังคม ความหลากหลายของวัฒนธรรม สภาพแวดล้อมของที่อยู่อาศัย เป็นต้น อีกทั้งนักเรียนบางส่วนยังขาดความกระตือรือร้นในการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ และขาดความตระหนักในการร่วมกิจกรรม

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการในการสร้างเครื่องมือหรือแนวทางในการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้ครูสามารถออกแบบเครื่องมือได้หลากหลายรวมถึงการนำผลการประเมินมาใช้วางแผนสู่การทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดทำแนวทาง/กระบวนการที่มุ่งเน้นให้สถานศึกษาเห็นความสำคัญต่อการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และมีทักษะชีวิตอย่างครบถ้วนรอบด้าน เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตนเอง สามารถปรับตัวและดำรงชีพได้อย่างปกติในสังคม และสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง

3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และตรวจสอบการปฏิบัติงานของสถานศึกษา นำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนา และร่วมกันอภิปรายเพื่อแก้ปัญหา รวมถึงเผยแพร่ผลการดำเนินงาน ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนให้กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

4. ครูผู้สอน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรปรับโครงการ/กิจกรรม เปลี่ยนแปลงวิธีการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยการเพิ่มช่องทางให้ผู้เรียนสามารถเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในรูปแบบ Online และ On hand มากขึ้น มีการบูรณาการคุณลักษณะอันพึงประสงค์กับชีวิตจริงด้วยวิธีการที่หลากหลาย เน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ได้ทุกที่ ทุกเวลาและทุกสถานการณ์เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องยั่งยืน

5. ครูผู้สอนควรประเมินพฤติกรรมบ่งชี้อย่างสม่ำเสมอ มีการสอดแทรกคุณลักษณะอันพึงประสงค์ บูรณาการเข้ากับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมเสริมอื่น ๆ เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน

ประเด็นการพิจารณาที่ 5 ผลการประเมินความสามารถในการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

1. สำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ผลการติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษา ในเชิงปริมาณ ตามมาตรฐานที่ 3 ตัวบ่งชี้ที่ 3 ประเด็นการพิจารณาที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ดังนี้

แสดงผลการบริหารและการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามมาตรฐานที่ 3 ประเด็นการพิจารณาที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

สพท.	จำนวน สพท. ทั้งหมด (เขต)	ผลการดำเนินงานจำแนกตามระดับคุณภาพ											
		ดีเยี่ยม		ดีมาก		ดี		พอใช้		ปรับปรุง		N/A	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สพท.	183	69	37.71	100	54.64	11	6.01	2	1.09	-	-	1	0.55

หมายเหตุ : N/A หมายถึง ไม่สามารถประเมินผลได้เนื่องจากข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพไม่สอดคล้องตามที่กำหนด

จากรายการผลการดำเนินงานในภาพรวมของ 183 เขต พบว่า มีผลการดำเนินงานระดับดีเยี่ยม จำนวน 69 เขต ร้อยละ 37.71 ผลการดำเนินงานระดับดีมาก จำนวน 100 เขต ร้อยละ 54.64 ผลการดำเนินงานระดับดี จำนวน 11 เขต ร้อยละ 6.01 ผลการดำเนินงานระดับพอใช้ จำนวน 2 เขต ร้อยละ 1.09 ผลการดำเนินงานระดับปรับปรุง 0 เขต ร้อยละ 0 ผลการดำเนินงานที่ไม่สามารถประเมินได้ 1 เขต ร้อยละ 0.55 ตามลำดับ

แสดงข้อมูลผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ที่จบการศึกษาจำแนกตามผลการประเมินความสามารถในการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน

ระดับชั้น	จำนวนผู้เรียนทั้งหมด	จำนวนผู้เรียนที่จบการศึกษา	ผู้เรียนที่จบการศึกษา				
			จำแนกตามระดับผลการประเมินความสามารถในการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน			ผู้เรียนที่มีผลการประเมินระดับดีขึ้นไป	
			ผ่าน	ดี	ดีเยี่ยม	จำนวน	ร้อยละ
ป.6	518,123	513,602	53,270	207,861	252,471	460,332	89.63
ม.3	147,601	143,672	15,826	61,533	66,313	127,846	88.98
รวม	665,724	657,274	69,096	269,394	318,784	588,178	89.49

จากการติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภายใต้ตัวบ่งชี้ที่ 3 ประเด็นการพิจารณาที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พบว่า กระบวนการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ดำเนินการโดยวางแผนการทำงานให้สอดคล้องกับจุดเน้น ส่งเสริม/พัฒนาสถานศึกษาร่วมกัน ผ่านการดำเนินโครงการที่หลากหลาย รวมทั้งการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน

ตามหลักสูตรของสถานศึกษาในสังกัดอย่างต่อเนื่อง จัดทำคู่มือการประเมินความสามารถในการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนตามหลักสูตร แล้วรวบรวม วิเคราะห์ ตรวจสอบ สรุปผลและประเมินผลการนิเทศสถานศึกษา พร้อมทั้งจัดทำสรุปรายงาน

ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดในการดำเนินงาน

เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้การจัดกิจกรรม/โครงการ พัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถด้านการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนในชั้นเรียนไม่บรรลุ ประสิทธิภาพเท่าที่ควร ผู้เรียนไม่สามารถเดินทางมาเรียนได้ ส่งผลให้การประเมินไม่เป็นไปตามเป้าหมาย

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

1. สถานศึกษาควรเตรียมความพร้อมรองรับการเกิดสถานการณ์ที่ไม่อาจคาดการณ์ได้ เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษาและความพร้อมของผู้เรียน
2. ควรสนับสนุนงบประมาณให้ความช่วยเหลือผู้เรียนที่ขาดแคลนอุปกรณ์การเรียน
3. ควรพัฒนาครูผู้สอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินความสามารถผู้เรียนด้านการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน
4. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรกำหนดแนวทางการพัฒนาเครื่องมือประเมินความสามารถด้านการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น เพื่อให้การประเมินมีมาตรฐานเดียวกัน

2. สำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ผลการติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษา ในเชิงปริมาณ ตามมาตรฐานที่ 3 ตัวบ่งชี้ที่ 3 ประเด็นการพิจารณาที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ดังนี้

แสดงผลการบริหารและการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามมาตรฐานที่ 3 ประเด็นการพิจารณาที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

สพท.	จำนวน สพท. ทั้งหมด (เขต)	ผลการดำเนินงานจำแนกตามระดับคุณภาพ									
		ดีเยี่ยม		ดีมาก		ดี		พอใช้		ปรับปรุง	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สพท.	62	60	96.77	2	3.23	-	-	-	-	-	-

จากตารางผลการดำเนินงานในภาพรวมของ 62 เขต พบว่า มีผลการดำเนินงานระดับดีเยี่ยม จำนวน 60 เขต ร้อยละ 96.77 ผลการดำเนินงานระดับดีมาก จำนวน 2 เขต ร้อยละ 3.23

แสดงข้อมูลผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ที่จบการศึกษาจำแนกตามผลการประเมินความสามารถ
ในการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน

ระดับชั้น	จำนวนผู้เรียนทั้งหมด	จำนวนผู้เรียนที่จบการศึกษา	จำนวนผู้เรียนที่จบการศึกษา				
			จำแนกตามระดับผลการประเมินความสามารถในการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน			ผู้เรียนที่มีผลการประเมินระดับดีขึ้น	
			ผ่าน	ดี	ดีเยี่ยม	จำนวน	ร้อยละ
ม.3	404,740	366,454	14,642	100,700	251,112	351,812	96.00
ม.6	309,725	290,872	8,243	66,462	216,167	282,629	97.17
รวม	714,465	657,326	22,885	167,162	467,279	634,441	96.52

จากการติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภายใต้ตัวบ่งชี้ที่ 3 ประเด็นการพิจารณาที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พบว่า ได้จัดให้มีการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถด้านการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนตามหลักสูตรด้วยโครงการ/กิจกรรมที่หลากหลาย มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งนำผลการนิเทศ กำกับ ติดตาม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การศึกษาวิจัยไปส่งเสริมการยกระดับความสามารถด้านการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนของสถานศึกษาในสังกัด พร้อมสรุปและรายงานผลการประเมิน

ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดในการดำเนินงาน

1. สถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID -19) ทำให้การจัดกิจกรรม/โครงการ พัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ และการเขียนในชั้นเรียน ไม่บรรลุประสิทธิภาพเท่าที่ควร ผู้เรียนไม่สามารถเดินทางมาเรียนได้ ส่งผลให้การประเมินไม่เป็นไปตามเป้าหมาย
2. ได้รับการจัดสรรงบประมาณอย่างจำกัด และเป็นไปด้วยความล่าช้า ทำให้ต้องเร่งดำเนินการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ และการเขียนตามหลักสูตร
3. การใช้สื่อการเรียนการสอนยังไม่หลากหลาย
4. ผู้เรียนขาดแรงจูงใจในการเรียนและการพัฒนาตนเอง
5. ผู้เรียนบางส่วนไม่สามารถเข้าถึงการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ได้ เนื่องจากไม่มีอุปกรณ์
6. ผู้เรียนประสบปัญหาทางครอบครัว ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ และการเขียน

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดกิจกรรมในรูปแบบออนไลน์ เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนสื่อความให้กับผู้เรียน
2. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรให้ความสำคัญ และส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านนี้อย่างจริงจังและมีความต่อเนื่อง
3. ควรมีการรวบรวมคลังสื่อส่งเสริมการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนในรูปแบบออนไลน์

4. ควรส่งเสริมให้ครูผู้สอน สามารถผลิตสื่อที่ส่งเสริมทักษะการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนของผู้เรียน

5. ควรนิเทศ ติดตามการจัดการเรียนรู้ของครูอย่างสม่ำเสมอ

ตัวบ่งชี้ที่ 4 ประชากรวัยเรียนได้รับสิทธิและโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานเท่าเทียมกัน
ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น หรือมีความรู้ทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพ หมายถึง ประชากรวัยเรียนในเขตพื้นที่บริการของสถานศึกษาได้รับสิทธิและโอกาสอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน ในการเข้ารับบริการทางการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีโอกาสได้รับการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น หรือมีความรู้ทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพตามเกณฑ์ที่กำหนด มีประเด็นการพิจารณา ดังนี้

ประเด็นการพิจารณาที่ 1 จำนวนประชากรวัยเรียนที่มีอายุถึงเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับได้เข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ผลการดำเนินงาน

เชิงปริมาณ

สพท.	จำนวน สพท. ทั้งหมด (เขต)	ผลการดำเนินงานจำแนกตามระดับคุณภาพ									
		ดีเยี่ยม		ดีมาก		ดี		พอใช้		ปรับปรุง	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สพท.	183	140	76.50	7	3.83	3	1.64	11	6.01	22	12.02

ผลการดำเนินงานในภาพรวมของ 183 เขต พบว่า มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับดีเยี่ยม จำนวน 140 เขต ร้อยละ 76.50 ระดับดีมาก จำนวน 7 เขต ร้อยละ 3.83 ระดับดี จำนวน 3 เขต ร้อยละ 1.64 ระดับพอใช้ จำนวน 11 เขต ร้อยละ 6.01 ระดับปรับปรุง จำนวน 22 เขต ร้อยละ 12.02

แสดงประชากรวัยเรียนที่มีอายุถึงเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

จำนวนประชากรวัยเรียนที่มีอายุถึงเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับในเขตพื้นที่บริการได้เข้าเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

จำนวนประชากรวัยเรียนที่มีอายุถึงเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับในเขตพื้นที่บริการทั้งหมด (คน)	จำนวนประชากรวัยเรียนที่มีอายุถึงเกณฑ์การศึกษา ภาคบังคับในเขตพื้นที่บริการได้เข้าเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
648,262	639,595	98.66

เชิงคุณภาพ

- 1) มีฐานข้อมูลนักเรียนในเขตพื้นที่
- 2) นักเรียนได้รับการเข้าเรียนการศึกษาภาคบังคับทุกคน
- 3) นักเรียนได้รับสิทธิและโอกาสทางการศึกษาอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกันในการเข้าศึกษา ระดับการศึกษาภาคบังคับ
4. เด็กทุกคนที่มีอายุถึงเกณฑ์การเข้าศึกษาได้รับการศึกษาตามความพร้อม ความเหมาะสม ความถนัด ความต้องการ อย่างเต็มตามศักยภาพครบทุกคน
5. โรงเรียนในสังกัดทุกโรงเรียนมีการดำเนินการเป็นไปตามกระบวนการและขั้นตอนตามนโยบาย และแนวปฏิบัติในการรับนักเรียน

ประเด็นการพิจารณาที่ ๒ อัตราการออกกลางคันลดลง
ผลการดำเนินงาน
เชิงปริมาณ

สพท.	จำนวน สพท. ทั้งหมด (เขต)	ผลการดำเนินงานจำแนกตามระดับคุณภาพ									
		ดีเยี่ยม		ดีมาก		ดี		พอใช้		ปรับปรุง	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สพป.	183	115	62.84	20	10.92	29	15.84	2	1.09	17	9.29
สพม.	62	14	22.58	-	-	15	24.19	-	-	33	53.23
รวม	245	129	52.65	20	8.16	44	17.96	2	0.82	50	20.41

ผลการดำเนินงานในภาพรวมของ 245 เขต พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับดีเยี่ยม จำนวน 129 เขต ร้อยละ 52.65 ระดับดีมาก จำนวน 20 เขต ร้อยละ 8.16 ระดับดี จำนวน 44 เขต ร้อยละ 17.96 ระดับพอใช้ จำนวน 2 เขต ร้อยละ 0.82 และระดับปรับปรุง จำนวน 50 เขต ร้อยละ 20.41

เชิงคุณภาพ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีแนวทางการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. มีการชี้แจงสร้างความเข้าใจ ประชาสัมพันธ์ แผนงาน/แนวทาง ปฏิทินการดำเนินงาน ติดตามค้นหาเด็กออกกลางคันให้กลับเข้าสู่ระบบการศึกษาให้สถานศึกษาในสังกัดทราบ
2. กำหนดแนวทางและมาตรการการดำเนินการป้องกันแก้ไขปัญหาการออกกลางคันโดยเน้นย้ำให้ผู้บริหารโรงเรียนมีความตระหนักและให้ความสำคัญต่อปัญหาการออกกลางคัน
3. รวบรวมข้อมูล ตรวจสอบวิเคราะห์ข้อมูลเด็กออกกลางคัน ที่ได้รับแจ้งจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการสำรวจข้อมูลรายโรงเรียน และนำข้อมูลไปใช้ในการติดตามเด็กออกกลางคัน
4. กำกับ ติดตาม นักเรียนที่ไม่มาเรียนหรือขาดเรียนนานหลายวันเพื่อร่วมกันหาแนวทางแก้ไข และติดตามค้นหาเด็กออกกลางคันให้กลับเข้าสู่ระบบการศึกษา
5. ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาจัดทำแนวทางดูแลช่วยเหลือ และป้องกันไม่ให้เกิดกออกจากระบบการศึกษา

ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดในการดำเนินงาน

1. การรับ ย้าย และจำหน่ายนักเรียนไม่สอดคล้อง และเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545
2. การรายงานข้อมูลนักเรียนของหน่วยงานที่จัดการศึกษามีความคลาดเคลื่อนและไม่เป็นปัจจุบัน
3. การติดตาม ตรวจสอบข้อมูลนักเรียนในระบบการศึกษาต่างสังกัดไม่สามารถดำเนินการได้
4. ผู้เรียนย้ายถิ่นฐานตามผู้ปกครองไม่สามารถติดตามได้
5. ผู้เรียนที่ไม่ได้ถือสัญชาติไทยบางส่วนมีรหัสประจำตัวผู้เรียนตามหลักฐานทางทะเบียนราษฎรมากกว่า 1 หมายเลข

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

1. หน่วยงานที่จัดการศึกษาทุกระดับต้องกำกับ ติดตามให้สถานศึกษาดำเนินการให้เป็นไปตามแนวทางการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545 อย่างเคร่งครัด
2. ควรมีการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ของหน่วยงานที่จัดการศึกษาทุกระดับ เพื่อจัดทำฐานข้อมูลกลาง และใช้ข้อมูลร่วมกัน และรวมถึงร่วมกัน เร่งรัด กำกับ ติดตามการรายงานข้อมูล นักเรียนระดับปฐมวัยถึงระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของทุกสังกัด ได้ใช้ข้อมูลที่สมบูรณ์ ถูกต้อง ครบถ้วน ติดตาม ตรวจสอบ นักเรียนที่ย้ายสถานศึกษาระหว่างภาคเรียน ให้เข้าเรียนจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ระหว่างหน่วยงานที่จัดการศึกษาเพื่อใช้ข้อมูลรายบุคคลร่วมกัน
4. ควรมีการตรวจสอบข้อมูลโดยดำเนินการผ่านระบบกำหนดรหัสประจำตัวนักเรียนเพื่อเข้ารับบริการการศึกษาสำหรับผู้ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร (Gcode) ให้ถูกต้อง

ประเด็นการพิจารณาที่ 3 อัตราการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นของผู้เรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6

3.1 ผู้เรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เข้าเรียนต่อชั้นปีที่ 1 (เฉพาะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา)

ผลการดำเนินงาน

เชิงปริมาณ

สพท.	จำนวน สพท. ทั้งหมด (เขต)	ผลการดำเนินงานจำแนกตามระดับคุณภาพ									
		ดีเยี่ยม		ดีมาก		ดี		พอใช้		ปรับปรุง	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สพท.	183	183	100	-	-	-	-	-	-	-	-

ผลการดำเนินงานในภาพรวมของ 183 เขต พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับดีเยี่ยม จำนวน 183 เขต ร้อยละ 100

แสดงจำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จบหลักสูตรในปีการศึกษา 2564
ได้ศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในปีการศึกษา 2565

จำนวนนักเรียนชั้น ป.6 ที่จบหลักสูตร ในปีการศึกษา 2564 ทั้งหมด (คน)	จำนวนนักเรียนที่ได้เข้าเรียนชั้น ม. 1 ปีการศึกษา 2565	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
471,742	471,742	100

หมายเหตุ : ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2565 จากการรายงานของ สพท. ผ่านระบบ Data Management Center (DMC)

เชิงคุณภาพ

1. นักเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นประชากรวัยการศึกษาภาคบังคับของโรงเรียนในสังกัด ได้รับสิทธิและโอกาสทางการศึกษาอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกันกับการเข้าศึกษาต่อระดับการศึกษาภาคบังคับ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น
2. สามารถจัดสรรโอกาสทางการศึกษาให้แก่เด็กในเขตพื้นที่บริการที่สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษาทุกคนอย่างทั่วถึง โดยการส่งเสริม และสนับสนุนให้เรียนต่อในสถานศึกษาในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาภาคบังคับระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือเทียบจนกว่าจะจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการศึกษาที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับศักยภาพ ความถนัด ความสนใจ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างโอกาสทางการศึกษา
3. เด็กทุกคนที่มีอายุถึงเกณฑ์การเข้าศึกษาในปีการศึกษา ได้รับการศึกษาตามความพร้อม ความเหมาะสม ความถนัด ความต้องการ อย่างเต็มตามศักยภาพ ครบทุกคน
4. ผู้ปกครอง ชุมชน ตระหนักในการมีส่วนร่วมกับสถานศึกษา มีความเข้าใจ ให้ความร่วมมือในการดูแลและช่วยเหลือนักเรียน

ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดในการดำเนินงาน

1. ปัญหาความยากจนส่งผลกระทบต่อ การส่งบุตรเข้าเรียนในสถานศึกษา และการมีบุตรที่อยู่ในวัยเรียนหลายคนรายได้ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย
2. การย้ายถิ่นที่อยู่เพื่อไปประกอบอาชีพที่อื่น มีที่อยู่ไม่เป็นหลักแหล่ง ไม่สามารถติดต่อได้ จึงทำให้เด็กไม่มีโอกาสได้เข้ารับการศึกษตามวัย

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

1. นักเรียนที่ไม่ประสงค์เข้าเรียนในสถานศึกษาปกติ จะให้คำแนะนำในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว หรือส่งต่อไปเข้าเรียนที่ กศน. หรือสถาบันการศึกษาทางไกล
2. ควรส่งเสริม สนับสนุนการประกอบอาชีพในแหล่งชุมชนให้เกิดความเข้มแข็ง สามารถทำมาหากินมีรายได้มาเลี้ยงครอบครัวได้
3. แนะนำเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ นักเรียน และสร้างเจตคติที่ดีให้แก่ นักเรียน และผู้ปกครอง
4. จัดทุนการศึกษาให้แก่เด็กนักเรียนที่เรียนดี ตั้งใจเรียน แต่มีฐานะยากจน เพื่อเป็นการลดค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง

3.2 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เข้าเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หรือเทียบเท่า (เฉพาะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา)

ผลการดำเนินงาน

เชิงปริมาณ

สพท.	จำนวน สพท. ทั้งหมด (เขต)	ผลการดำเนินงานจำแนกตามระดับคุณภาพ									
		ดีเยี่ยม		ดีมาก		ดี		พอใช้		ปรับปรุง	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สพม.	62	62	100	-	-	-	-	-	-	-	-

ผลการดำเนินงานในภาพรวมของ 62 เขต พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับดีเยี่ยม จำนวน 62 เขต ร้อยละ 100

แสดงจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จบหลักสูตรในปีการศึกษา 2564 ได้ศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หรือเทียบเท่า ในปีการศึกษา 2565

จำนวนนักเรียนชั้น ม. 3 ที่จบหลักสูตร ในปีการศึกษา 2564 ทั้งหมด (คน)	จำนวนนักเรียนที่ได้เข้าเรียนชั้น ม. 4 หรือเทียบเท่า ปีการศึกษา 2565	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
485,737	475,516	97.89

หมายเหตุ : ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2565 จากการรายงานของ สพท. ผ่านระบบ Data Management Center (DMC)

จากการติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภายใต้ตัวบ่งชี้ที่ 3 ประเด็นการพิจารณาที่ 4 เฉพาะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพบว่า สถานศึกษามีกระบวนการรับนักเรียนที่สอดคล้องกับนโยบายและแนวปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้เรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับได้รับสิทธิและโอกาสทางการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น หรือมีความรู้ทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพ อย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน รวมทั้งผู้เรียนได้รับการเตรียมความพร้อม และได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ

ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดในการดำเนินงาน

ปัญหาในการประสานงานเชิงนโยบาย

1. การแต่งตั้งคณะกรรมการรับนักเรียนประจำปีและการจัดทำประกาศแนวนโยบายการรับนักเรียน ซึ่งมีขั้นตอนที่ต้องผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดทำให้การทำงานล่าช้ากว่าปฏิทินที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด
2. จากค่านิยมเข้าเรียนต่อในสถานศึกษาประจำจังหวัดที่มีชื่อเสียง ทำให้สถานศึกษาใกล้บ้านมีจำนวนผู้เรียนลดลง
3. ปีการศึกษา 2565 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่ได้จัดสรรงบประมาณที่ใช้ในโครงการรับนักเรียน จึงใช้งบประมาณจากงบกลางของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
4. จำนวนนักเรียนไม่ตรงตามแผนการรับนักเรียนที่กำหนด
5. ผู้ปกครองร้องเรียนกรณีนักเรียนพลัดจากการสอบเข้าโรงเรียน
6. นักเรียนเลือกเรียนไว้หลายทางเลือกทำให้สถิติซ้ำซ้อน
7. นักเรียนในเขตพื้นที่บริการ เข้าสมัครเรียนเกินเวลาที่กำหนด

ปัญหาการติดตามเด็กตกหล่นและเด็กออกกลางคัน "พาน้องกลับมาเรียน"

1. นักเรียนย้ายศึกษาต่อโรงเรียนอื่น ระหว่างการรายงานข้อมูล DMC
2. นักเรียนไม่ศึกษาต่อ เนื่องจากมีอายุเกินเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ ไม่ต้องการศึกษาต่อ แต่ต้องการประกอบอาชีพและมีครอบครัว
3. นักเรียนและผู้ปกครองย้ายถิ่นฐานโดยไม่ได้แจ้ง จึงทำให้การติดตามยากมากขึ้น
4. การใช้งาน Application พาน้องกลับมาเรียน มีความซับซ้อนและไม่มีตัวเลือกสาเหตุที่ตรงกับความต้องการของเด็กที่ติดตาม

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

ข้อเสนอแนะการรับนักเรียน ประจำปีการศึกษา 2565

1. ควรปรับเปลี่ยนนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรับนักเรียน โดยให้สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการรับนักเรียนของเขตพื้นที่ แทนคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด เพื่อความสะดวกในการบริหารจัดการ
2. สถานศึกษาและวิทยาลัยอาชีวศึกษาควรประชาสัมพันธ์แนวทางการศึกษาต่อ อย่างต่อเนื่อง
3. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรกำหนดปฏิทินการรับนักเรียนในภาคเรียน ที่ 2 ของปีการศึกษา (เดือนธันวาคม - มกราคม) โดยใช้ผลการเรียน 5 ภาคเรียนในระดับชั้นนั้น มาใช้ประกอบการ สมัครเรียน

ข้อเสนอแนะการติดตามเด็กตกหล่นและเด็กออกกลางคัน "พาน้องกลับมาเรียน"

1. สถานศึกษาควรจัดทำข้อมูลผู้เรียนในระบบ DMC กับงานทะเบียนให้ถูกต้องตรงกัน
2. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรขอความร่วมมือกับกระทรวงมหาดไทย ในการค้นหาเด็กตกหล่น/ออกกลางคันติดตามบ้าน (สำมะโนประชากร) โดยขอความอนุเคราะห์ข้อมูล จากผู้นำชุมชน ซึ่งจะทำได้ข้อมูลที่เป็นจริง
3. สถานศึกษาควรสร้างความเข้มแข็งเรื่องระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3.3 ผู้เรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น (เฉพาะสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา)

ผลการดำเนินงาน

เชิงปริมาณ

สพท.	จำนวน สพท. ทั้งหมด (เขต)	ผลการดำเนินงานจำแนกตามระดับคุณภาพ									
		ดีเยี่ยม		ดีมาก		ดี		พอใช้		ปรับปรุง	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สพม.	62	62	100	-	-	-	-	-	-	-	-

ผลการดำเนินงานในภาพรวมของ 62 เขต พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีผลการดำเนินงาน อยู่ในระดับดีเยี่ยม จำนวน 62 เขต ร้อยละ 100

แสดงจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่จบหลักสูตรในปีการศึกษา 2564 ได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

จำนวนนักเรียนชั้น ม. 6 ที่จบหลักสูตร ในปีการศึกษา 2564 ทั้งหมด (คน)	จำนวนนักเรียนที่ได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
286,831	271,326	94.59

หมายเหตุ : ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2565 จากการรายงานของ สพท. ผ่านระบบ Data Management Center (DMC)

เชิงคุณภาพ

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สนับสนุนส่งเสริมให้นักเรียนในสังกัดที่เรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้เรียนต่อในระดับอุดมศึกษาหรือมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนที่จบการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ประกอบอาชีพตามความถนัดของตนเอง
3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง ได้ดำเนินโครงการส่งเสริมนักเรียนผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และบำเพ็ญประโยชน์เข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา (โครงการเด็กดีมีที่เรียน) และขับเคลื่อนงานแนะแนวในสถานศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2565 เพื่อกระจายโอกาสแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาที่ทำความดี มีคุณธรรม จริยธรรม ช่วยเหลือสังคมเป็นที่ประจักษ์ เข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยในพื้นที่มีสถาบันที่ให้การส่งเสริมนักเรียนผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และบำเพ็ญประโยชน์เข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา (โครงการเด็กดีมีที่เรียน) ปีการศึกษา 2565 จำนวน 3 สถาบัน ได้แก่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
4. ครูแนะแนวในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง จำนวน 27 โรงเรียน

โรงเรียนละ 1 คน ได้รับการพัฒนางานแนะแนวในสถานศึกษาให้มีศักยภาพในการแนะแนว มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแนะแนวเพื่อการศึกษาต่อและ การประกอบอาชีพ ทักษะชีวิตให้แก่ นักเรียนได้ เพื่อขับเคลื่อนและวางแผนการดำเนินกิจกรรมโครงการส่งเสริมนักเรียนผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และบำเพ็ญประโยชน์เข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา (โครงการเด็กดีมีที่เรียน) และขับเคลื่อนงานแนะแนวในสถานศึกษาประจำปีงบประมาณ 2564 โดยจัดประชุมโครงการส่งเสริมนักเรียนผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และบำเพ็ญประโยชน์ เข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2565 (โครงการเด็กดีมีที่เรียน)

ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดในการดำเนินงาน

1. โควตาที่ได้รับจัดสรรบางคณะ สาขาวิชา นักเรียนมีความสนใจน้อย
2. การถ่ายทอด หรือกระจายข้อมูลไปยังนักเรียนยังไม่ทั่วถึง
3. เนื่องจากครูแนะแนวมีคาบสอนมากและมีงานที่ได้รับมอบหมายหลายด้าน และบางโรงเรียนไม่มีครูแนะแนวจึงทำให้ครูไม่สามารถบริการงานแนะแนวได้เต็มที่ ส่งผลให้การแนะแนวไม่บรรลุผลเท่าที่ควร
4. ควรจัดครูแนะแนวให้เพียงพอเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

1. การสมัครเข้าร่วมโครงการฯ เห็นควรขอความร่วมมือมหาวิทยาลัยพิจารณาจัดสรรโควตาในคณะ สาขาวิชาที่นักเรียนสนใจและหลากหลายมากขึ้นกว่าเดิม เพื่อจูงใจนักเรียนสมัครเข้าร่วมโครงการฯ และเพื่อเป็นการพัฒนา ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม และการบำเพ็ญประโยชน์เพื่อได้รับคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา โดยไม่ต้องสอบแข่งขัน
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาในสังกัดจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ตอบสนองความสนใจของผู้เรียนอย่างหลากหลาย เพื่อให้นักเรียนมีโอกาสเลือกเรียนในสิ่งที่ตนเองต้องการ รวมทั้งส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนเป็นรายบุคคล เช่น เข้าค่าย ชุมนุม ชมรม กิจกรรมดนตรี กีฬา ศิลปะ ลูกเสือ-เนตรนารี ฯลฯ และส่งเสริม

ให้สถานศึกษาจัดให้มีนโยบายติดตามและเฝ้าระวังเด็กและเยาวชนที่ขาดเรียนบ่อย ๆ อย่างจริงจัง เป็นรูปธรรมและเป็นระบบอย่างต่อเนื่อง มีการอบรมครูเพื่อทำหน้าที่ครูที่ปรึกษาและครูแนะแนว อย่างสม่ำเสมอ

3. สนับสนุนทุนการศึกษาให้กับนักเรียนยากจน ขาดแคลน โดยได้รับการสนับสนุน ทุนการศึกษาจากภาครัฐและเอกชน ทุนจากสมาคม/มูลนิธิต่าง ๆ และประสานความร่วมมือหน่วยงาน องค์กร ในการสร้างความเข้มแข็ง สนับสนุน ส่งเสริมให้ครอบครัวมีความรู้ ทักษะ ประสพการณ์ ที่จะเพิ่ม ทางเลือกในการสร้างรายได้ และส่งเสริมให้นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน เพื่อให้นักเรียนได้เรียนจบ การศึกษาภาคบังคับ และแก้ปัญหาหนี้เรียนออกกลางคันจากปัญหาความยากจน

4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในสังกัดให้เข้มแข็ง ดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือ การทำงานที่ชัดเจน โดยมีครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน พร้อมทั้ง ความร่วมมืออย่างใกล้ชิดของครูที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลภายนอก โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับผู้ปกครองนักเรียน เพื่อให้รู้จักนักเรียนรายบุคคลและคัดกรองนักเรียนเพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างบ้านกับโรงเรียน รวมทั้งครูและผู้ปกครองนักเรียนจะได้หาแนวทางร่วมกัน อันนำไปสู่การดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น

ประเด็นการพิจารณาที่ 4 ผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีความต้องการพิเศษได้รับการ ดูแลช่วยเหลือ และส่งเสริมให้ได้รับการศึกษาเต็มตามศักยภาพ

4.1 เด็กพิการเรียนรวม

ผลการดำเนินงาน

เชิงปริมาณ

สพท.	จำนวน สพท. ทั้งหมด (เขต)	ผลการดำเนินงานจำแนกตามระดับคุณภาพ											
		ดีเยี่ยม		ดีมาก		ดี		พอใช้		ปรับปรุง		N/A	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สพป.	183	181	98.90	1	0.55	-	-	-	-	1	0.55	-	-
สพม.	62	59	95.17	1	1.61	1	1.61	-	-	-	-	1	1.61
รวม	245	240	97.95	2	0.82	1	0.41	-	-	1	0.41	1	0.41

หมายเหตุ : N/A หมายถึง ไม่สามารถประเมินผลได้เนื่องจากข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพไม่สอดคล้องตามที่กำหนด

ผลการดำเนินงานในภาพรวมของ 245 เขต พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีผลการดำเนินงาน อยู่ในระดับดีเยี่ยม จำนวน 240 เขต ร้อยละ 97.95 ระดับดีมาก จำนวน 2 เขต ร้อยละ 0.82 ระดับดี จำนวน 1 เขต ร้อยละ 0.41 ระดับปรับปรุง จำนวน 1 เขต ร้อยละ 0.41 ไม่สามารถประเมินผลได้ จำนวน 1 เขต ร้อยละ 0.41

แสดงจำนวนเด็กพิการเรียนรวมได้รับการดูแลช่วยเหลือ และส่งเสริมให้ได้รับการศึกษาเต็มตามศักยภาพ
โดยจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล จำแนกตามประเภทความพิการโดยภาพรวม

ประเภทความพิการ	จำนวนเด็ก พิการเรียนรวม ทั้งหมด (คน)	ได้รับการดูแลช่วยเหลือ และส่งเสริม ให้ได้รับการศึกษาเต็มตามศักยภาพ โดยจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP)		
		จัดทำแผน (คน)	ผ่านเกณฑ์ตามแผน IEP (คน)	ร้อยละ
1. บกพร่องทางการเห็น	1,707	1,562	1,533	98.14
2. บกพร่องทางการได้ยิน	1,315	1,196	1,168	97.66
3. บกพร่องทางสติปัญญา	20,008	18,480	18,044	97.64
4. บกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ	6,148	5,655	5,530	97.78
5. บกพร่องทางการเรียนรู้	355,087	323,312	315,711	97.65
6. บกพร่องทางการพูด และภาษา	6,170	5,951	5,898	99.11
7. บกพร่องทางพฤติกรรม หรืออารมณ์	6,176	5,680	5,547	97.66
8. บุคคลออทิสติก	6,274	5,921	5,748	97.08
9. บุคคลพิการซ้ำซ้อน	8,294	7,721	7,288	94.40
รวม	411,179	375,478	366,467	97.60

เมื่อพิจารณาประเภทความพิการของผู้เรียน พบว่า ส่วนใหญ่บกพร่องทางการเรียนรู้ เป็นจำนวนมากที่สุด (จำนวน 355,087 คน) รองลงมา บกพร่องทางสติปัญญา (จำนวน 20,008 คน) และบุคคลพิการซ้ำซ้อน (จำนวน 8,294 คน) ตามลำดับ โดยมีส่วนน้อยที่บกพร่องทางการเห็น (จำนวน 1,707 คน) และบกพร่องทางการได้ยิน (จำนวน 1,315 คน)

เมื่อพิจารณาประเภทและจำนวนเด็กพิการที่ได้รับการดูแลช่วยเหลือและส่งเสริมให้ได้รับการศึกษาเต็มตามศักยภาพ โดยเปรียบเทียบเด็กแต่ละประเภทความพิการที่ได้รับการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) กับที่ผ่านเกณฑ์ตามแผน IEP พบว่า เด็กทุกประเภทความพิการผ่านเกณฑ์ตามแผน IEP ร้อยละที่สูงมากและใกล้เคียงกัน โดยเด็กบกพร่องทางการพูดและภาษา ผ่านเกณฑ์ตามแผน IEP คิดเป็นจำนวนร้อยละ 99.11 ซึ่งเป็นสัดส่วนที่มากที่สุด รองลงมาเป็นเด็กบกพร่องทางการเห็น (ร้อยละ 98.14) และบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ (ร้อยละ 97.78) ตามลำดับ

เชิงคุณภาพ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีกระบวนการการดูแลช่วยเหลือ และส่งเสริมเด็กพิการเรียนรวม ได้รับการดูแลช่วยเหลือ และส่งเสริม ให้ได้รับการศึกษาเต็มตามศักยภาพ ดังนี้

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชี้แจงสร้างความเข้าใจแก่ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู และผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการคัดกรอง การดูแลช่วยเหลือและส่งเสริมให้เด็กพิการเรียนรวมได้รับการศึกษาเต็มตามศักยภาพ

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการสำรวจการจัดทำข้อมูลเด็กพิการเรียนรวมคัดกรอง ผู้เรียนโดยแยกเป็นความพิการทั้ง 9 ประเภท โดยผู้เชี่ยวชาญวินิจฉัยเพื่อจำแนกความพิการ ตรวจ และประเมินความสามารถปัจจุบันเพื่อจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) จำแนกตามประเภท ความพิการ ให้กับนักเรียนพิเศษเรียนร่วมตามศักยภาพของผู้เรียน เพื่อเป็นการส่งเสริม สนับสนุน ให้ตรงกับศักยภาพของ ผู้เรียน และการให้ความช่วยเหลือ

- ตรวจสอบการบันทึกข้อมูลระบบบริหารจัดการ โปรแกรม SET ในส่วนของข้อมูลนักเรียน พิการเรียนรวม และข้อมูลพี่เลี้ยงเด็กพิการ

3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร่วมกับศูนย์การศึกษาพิเศษ ในการส่งเสริมและจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) จำแนกตามประเภทความพิการ ให้กับนักเรียนพิเศษเรียนร่วมตามศักยภาพของผู้เรียน เพื่อเป็นการส่งเสริม สนับสนุน ให้ตรงกับศักยภาพ ของผู้เรียน

4. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้จัดสรรงบประมาณให้กับโรงเรียนในสังกัด สำหรับโรงเรียนทั่วไปจัดการเรียนร่วม ในการจัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ที่มีประสิทธิภาพ ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำคู่มือนิเทศการจัดการศึกษาเรียนรวม และรวบรวม เอกสารประกอบการจัดการศึกษาเรียนรวม และคู่มือการจัดทำแผนจัดการเรียนรู้รายบุคคล (IEP) โดยคำแนะนำช่วยเหลือจากศูนย์การศึกษาพิเศษ

6. ส่งเสริมให้ครูผู้สอนติดตามช่วยเหลือนักเรียนตามกระบวนการจัดการเรียนรู้ ในแผนการจัดการ ศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) โดยตั้งเป้าหมายระยะสั้นและระยะยาว เพื่อให้นักเรียนสามารถอ่านออกเขียน ได้ โดยจัดทำแบบฝึกและแบบทดสอบ แล้วจัดทำแบบประเมินผล เพื่อให้ทราบถึงพัฒนาการของนักเรียน และเพื่อดำเนินการช่วยเหลือ

- จัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการคัดกรองเด็กพิการแต่ละประเภท เพื่อให้แต่ละโรงเรียน ในเขตพื้นที่การศึกษา มีการคัดกรองเด็กพิการ สามารถจัดการเรียนรู้ให้กับกลุ่มเด็กพิการเรียนรวมได้อย่างมี ประสิทธิภาพ

7. สร้างเครือข่ายระหว่างครูผู้สอนกลุ่มเด็กพิการเรียนรวมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้

8. กำกับ ติดตามการดำเนินงานพัฒนาแบบติดตามผลของสถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม ตามแบบรายงานติดตามผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเรียนรวม

9. จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงาน

10. การปรับปรุงและพัฒนา

- นำผลการดำเนินงานปัญหา/อุปสรรค ไปปรับปรุงในปีงบประมาณถัดไป

ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดในการดำเนินงาน

ด้านการบริหารจัดการ

1. ผู้บริหาร ไม่เห็นความสำคัญของการจัดการเรียนรวม
2. การเปลี่ยนแปลงผู้รับผิดชอบในระดับสถานศึกษา เปลี่ยนแปลงบ่อย ทำให้ขาดความต่อเนื่อง
3. ระบบสารสนเทศการศึกษาพิเศษและการศึกษาสงเคราะห์ (Special Education Technology : SET) และโปรแกรม IEP online ใช้สำหรับลงข้อมูล แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลของนักเรียนที่มีความบกพร่อง ไม่เสถียร ชัดข้องบ่อย การเข้าใช้งานมีปัญหาติดขัดในหัวของการรายงานข้อมูล ทำให้ไม่สามารถรายงานข้อมูลได้ทันช่วงเวลาและเป็นปัจจุบัน รวมถึงเปิดระบบให้รายงานในระยะเวลากำหนด
4. เขตพื้นที่การศึกษาบางแห่งเป็นเขตพื้นที่การศึกษาที่มีการจัดตั้งใหม่ ขาดแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) จำแนกตามประเภทความพิการ
5. โรงเรียนขาดผู้คัดกรองคนพิการทางการศึกษาไม่สามารถคัดกรองนักเรียนให้ถูกต้องตามประเภทความพิการ เพื่อให้ได้รับการพัฒนาด้านการเรียนรู้ในรูปแบบที่เหมาะสมตามความพิการได้ รวมถึงครูผู้สอนไม่สามารถขอรับสื่อการเรียนการสอนได้เนื่องจากขาดคุณสมบัติ เช่น โรงเรียนไม่มีใบอนุญาตคัดกรองนักเรียน
6. บุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดการทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) รวมถึงบุคลากรที่เกี่ยวข้องไม่ได้รับการพัฒนาอบรม “หลักสูตรผู้พิการทางการศึกษา” อย่างต่อเนื่อง
7. การนิเทศ ติดตามโรงเรียนที่จัดการศึกษาแบบเรียนรวมขาดความต่อเนื่อง และไม่มี การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการดำเนินงานในการบริหารและการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดแนวทาง ในการพัฒนาได้
8. การคัดกรอง และวินิจฉัยข้อมูล เมื่อสงสัยหรือพบความพิการ จำเป็นต้องอาศัยบุคลากรที่มีความรู้ และประสบการณ์ เช่น แพทย์ หรือผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะ ซึ่งใช้เวลาในการวินิจฉัยนาน ส่งผลให้การ จัด สื่อหรือบริการ และการให้ความช่วยเหลืออาจเกิดการล่าช้า
9. การจัดสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก ช่วยเหลือให้กับผู้เรียนที่มีความบกพร่อง ต้องผ่านศูนย์ การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดต่าง ๆ รวมถึงข้อมูลต่าง ๆ จะถูกเก็บไว้ที่ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด นั้น ๆ ไม่ถูกส่งต่อไปยังหน่วยงานต้นสังกัดของโรงเรียน ทำให้หน่วยงานต้นสังกัดของโรงเรียน ไม่มีและไม่ทราบ ข้อมูลทำให้ไม่ได้รับการจัดสรร สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียนที่มีความบกพร่อง หรือได้รับการ จัดสรรแต่ไม่เพียงพอและไม่ครบทุกประเภทความบกพร่องสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่อง
10. การขอรับความช่วยเหลือทางการศึกษาตามระบบคุ้มครองการศึกษา ผ่านศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัด เนื่องจากเด็กที่มีความบกพร่องมีจำนวนมากไม่ได้รับการช่วยเหลือตามระบบคุ้มครองการศึกษา และกระบวนการมีความยุ่งยาก และศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด ไม่ทราบข้อมูลที่แท้จริงเนื่องจาก ไม่อยู่ในพื้นที่
11. การส่งต่อนักเรียนพิการเรียนรวม ในระดับชั้นหรือระดับการศึกษาที่สูงขึ้นยังดำเนินการได้ ไม่ทั่วถึง
12. การนิเทศ ติดตามประเมินผล ยังไม่มีความชัดเจน มีการปรับเปลี่ยนเจ้าหน้าที่รับผิดชอบ ควรมีการจัดทำคู่มือการนิเทศติดตาม การจัดการเรียนรวมให้เป็นแนวทางเดียวกัน

ด้านการจัดการเรียนการสอน

1. ครู ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษ
2. ครูผู้สอนมุ่งจัดการเรียนการสอนให้กับเด็กปกติมากกว่าที่จะให้ความสนใจกับเด็กที่มีความบกพร่อง การสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ร่วมกับเด็กปกติทำให้เกิดความล่าช้า
3. คุณครูไม่มีความรู้ในการคัดกรองนักเรียนพิการเรียนรวม และขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) จำแนกตามประเภทความพิการ และจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) รวมถึงขาดแคลน สื่อ นวัตกรรมเพื่อใช้ในการพัฒนาผู้เรียนตามความบกพร่องทั้ง 9 ประเภท
4. ครูที่รับผิดชอบนักเรียนพิการเรียนรวม มีการเปลี่ยนแปลงบ่อย ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการดูแลนักเรียนที่มีความบกพร่อง และเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การศึกษามีผล ปัญหาของนักเรียนขาดความต่อเนื่อง จึงมีผลต่อการให้ข้อมูลและการคัดกรองนักเรียนบกพร่องทางการเรียนรู้

ด้านวัสดุ สื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน

1. ไม่มีสื่อการสอน หรือแบบฝึกสำเร็จรูปที่น่าสนใจ ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ และไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน
2. กระบวนการจัดสรรสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการ และการช่วยเหลือทางการศึกษา ต้องใช้เวลานานและไม่เพียงพอกับความต้องการ ส่งผลกระทบถึงการจัดการเรียนการสอน

ด้านบุคลากร

1. ขาดแคลนบุคลากรที่จบการศึกษาด้านการศึกษาพิเศษโดยตรงมีองค์ความรู้เฉพาะทางตรงตามสภาพปัญหาของคณาธิการ ทั้ง 9 ประเภท และขาดความรู้ ความเข้าใจในการใช้การใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่อง
2. จำนวนอัตราพี่เลี้ยงเด็กพิการได้รับจัดสรรไม่เพียงพอกับจำนวนโรงเรียนที่มีเด็กพิการเรียนรวม
3. ขาดแคลนบุคลากรที่มีใบอนุญาตคัดกรองนักเรียนบกพร่องทางการเรียนรู้ เนื่องจากมีการโยกย้าย เกษียณอายุราชการ ควรมีการอบรมพัฒนาบุคลากรในการคัดกรองผู้เรียนที่มีความบกพร่องอย่างต่อเนื่อง
4. ครูผู้รับผิดชอบขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP)
5. วิธีการวัดผล ประเมินผล ไม่สอดคล้องกับแต่ละประเภทความบกพร่องของนักเรียน

ด้านงบประมาณ

1. ขาดงบประมาณสนับสนุนในการอบรมพัฒนาครู ในด้านการคัดกรองคณาธิการทางการศึกษา การจัดทำแผน IEP สำหรับการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนที่มีความบกพร่อง และเพื่อให้ความรู้และทักษะในการทำงานที่มีประสิทธิภาพ
2. การจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน สื่อ อุปกรณ์ คอมพิวเตอร์นักเรียนเรียนรวม
3. งบประมาณในการนำนักเรียนเข้ารับการตรวจเพื่อวินิจฉัยและการรับรองจากแพทย์ ไม่เพียงพอ
4. ขาดงบประมาณสนับสนุนเพื่อจัดซื้อสื่อและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษอย่างต่อเนื่อง

5. งบประมาณไม่เพียงพอในการพัฒนาศักยภาพ การศึกษาให้กับเด็กพิการและด้อยโอกาส ขาดความคล่องตัวและความต่อเนื่อง งบประมาณยังไม่เพียงพอที่จะส่งเคราะห์เด็กด้อยโอกาสในด้านการครองชีพ และอบรมอาชีพที่สามารถต่อยอดเป็นอาชีพได้ในอนาคต

ด้านผู้ปกครอง นักเรียน

1. ผู้ปกครอง และนักเรียนในโรงเรียนยังไม่เข้าใจนักเรียนที่มีความบกพร่อง ทำให้เกิดเกลียดชัง การบูลลี่ และกลั่นแกล้งได้
2. ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือในการดูแล ช่วยเหลือในด้านการเรียน การฝึกทักษะ ในชีวิตประจำวัน
3. ผู้ปกครองไม่ยอมรับว่าผู้เรียนเป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษา จึงไม่ได้รับการดูแล รักษาอย่างถูกต้องและเหมาะสม
4. ผู้ปกครองนักเรียน ไม่ยอมรับข้อบกพร่องของบุตรหลานตนเอง ทำให้โรงเรียนไม่สามารถใช้แผน IEP ได้
5. ผู้ปกครองส่วนใหญ่ขาดความรู้ ไม่สามารถ ให้คำแนะนำการเรียนการสอนต่อผู้เรียน ส่งผลให้นักเรียนมีพัฒนาการเรียนช้าและไม่ต่อเนื่อง
6. นักเรียนบางคนมีความบกพร่องมากเกินไปที่จะเรียนรวมได้

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

ด้านการบริหารจัดการ

1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรมีการชี้แจง สร้างความตระหนัก ให้ทุกส่วนที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาให้กับเด็กพิการเรียนรวม และให้ความสำคัญในการพัฒนาบุคลากร ดูแลเด็กพิการเรียนรวมในโรงเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจ การคัดกรอง การพัฒนาสื่อการสอนและทักษะ ในการพัฒนาเด็กพิการเรียนรวมให้ถูกต้อง เหมาะสม ตามประเภทของความพิการ ตลอดจนผู้บริหาร ต้องรับทราบปัญหาในการดำเนินงานเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ และร่วมกำหนดแนวทางการดำเนินงาน และแก้ไขปัญหาหารือกับผู้เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ
2. ควรมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม จากผู้มีความชำนาญและเชี่ยวชาญเฉพาะอย่างต่อเนื่อง
3. ควรจัดทำคู่มือ การดำเนินงานการจัดการเรียนรวม และคู่มือแนวทางการนิเทศ ติดตาม การจัดการการศึกษาให้กับเด็กพิการเรียนรวม
4. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรจัดให้มีการอบรมสัมมนาวิชาการ เพื่อแลกเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนพิการเรียนรวมและเป็นเวที เผยแพร่ แลกเปลี่ยน รูปแบบ องค์ความรู้ สื่อการสอน นวัตกรรม Best Practice ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้กับ นักเรียนพิการเรียนรวม ให้กับโรงเรียนที่มีการจัดการศึกษาให้กับนักเรียนพิการเรียนรวมได้ใช้เป็นต้นแบบ แนวทาง และปรับใช้ให้เข้ากับสภาพแวดล้อม และบริบทของโรงเรียนตนเอง
5. ควรให้เขตพื้นที่การศึกษามีส่วนร่วมในการพิจารณาอนุมัติ จัดสรร การขอรับสื่อ อุปกรณ์ ความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามระบบคุ้มครองการศึกษา ร่วมกับศูนย์การศึกษาพิเศษ

ด้านบุคลากร

1. จัดอบรมให้ความรู้กับครูผู้สอน และผู้ปกครองในการจัดการศึกษาให้กับเด็กพิการเรียนรวม และดูแลนักเรียนพิการเรียนรวมในความดูแลของตนเองได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม

2. จัดอบรม หรือจัดสรรงบประมาณเพื่ออบรมหลักสูตรผู้คัดกรอง การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP) ให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องเป็นการเร่งด่วน และควรมีการอบรมให้ความรู้ ฝึกทักษะอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงผู้รับผิดชอบ การโยกย้าย และเกษียณอายุราชการ

3. จัดอบรมให้ความรู้ แนวทางในการคัดกรอง และการใช้งานระบบสารสนเทศสถานศึกษา เพื่อการบริหารจัดการศึกษาพิเศษและการศึกษาสงเคราะห์ (Special Education Technology : SET) เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงผู้รับผิดชอบ การโยกย้าย และเกษียณอายุราชการ และควรเปิดระบบ SET ให้สามารถแก้ไขข้อมูลเด็กพิการเรียนรวมให้ตรงกับจำนวนเด็กพิการผ่านเกณฑ์การประเมินตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) ที่มีตัวตนอยู่จริง

4. จัดสรรและเพิ่มอัตรากำลังบุคลากรเฉพาะสาขาในการพัฒนาการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้เพียงพอกับความต้องการของแต่ละโรงเรียน

5. จัดอบรมให้ความรู้เรื่องการวัดไอคิวเบื้องต้นสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานข้อมูลเด็กพิการเรียนรวมเพื่อดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ด้านการจัดการเรียนการสอน

1. ควรมีการพัฒนารูปแบบ เครื่องมือ เทคนิควิธีการเพื่อใช้ในการคัดกรองนักเรียนให้ได้ข้อมูลมาประกอบการวินิจฉัย และประกอบการวางแผนพัฒนา ส่งต่อผู้เรียน และการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนรวม

2. จัดหาสื่อการเรียนการสอน และรูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอนเฉพาะแต่ละประเภท เพื่อให้ครูผู้สอนใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ให้กับเด็กพิการเรียนรวมตามประเภทความพิการ

3. จัดอบรมในการพัฒนาศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา ในการนิเทศ กำกับ ติดตาม ในการจัดการการศึกษาให้กับเด็กพิการเรียนรวม

ด้านงบประมาณ

1. จัดสรรงบประมาณสนับสนุน การประชุม ขั้บเคลื่อน เรื่อง การจัดการเรียนรวม เพื่อสร้างความตระหนักและความเข้าใจให้กับโรงเรียน ครู พี่เลี้ยงเด็กพิการในการวางแผนช่วยเหลือนักเรียนพิการเรียนรวม อย่างต่อเนื่อง

2. จัดสรรงบประมาณสำหรับจัดหา หรือสนับสนุน สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ในการจัดการเรียนการสอน

3. จัดสรรงบประมาณในการอบรมคัดกรอง การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP) ให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

4.2 เด็กด้อยโอกาส

ผลการดำเนินงาน

เชิงปริมาณ

สพท.	จำนวน สพท. ทั้งหมด (เขต)	ผลการดำเนินงานจำแนกตามระดับคุณภาพ									
		ดีเยี่ยม		ดีมาก		ดี		พอใช้		ปรับปรุง	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สพท.	183	176	96.17	4	2.19	2	1.09	0	0	1	0.55
สพม.	62	58	93.55	2	3.23	1	1.61	0	0	1	1.61
รวม	245	234	95.51	6	2.44	3	1.23	0	0	2	0.82

ผลการดำเนินงานในภาพรวมของ 245 เขต พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับดีเยี่ยม จำนวน 234 เขต ร้อยละ 95.51 ระดับดีมาก จำนวน 6 เขต ร้อยละ 2.45 ระดับดี จำนวน 3 เขต ร้อยละ 1.23 ระดับปรับปรุง จำนวน 2 เขต ร้อยละ 0.82

แสดงจำนวนเด็กด้อยโอกาสได้รับการดูแลช่วยเหลือ และส่งเสริมให้ได้รับการศึกษาเต็มตามศักยภาพ
จำแนกตามประเภทความด้อยโอกาสในภาพรวม

ประเภท	จำนวนเด็กด้อยโอกาสทั้งหมด (คน)	ได้รับการดูแลช่วยเหลือ และส่งเสริม ให้ได้รับการศึกษาเต็มตามศักยภาพ	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เด็กที่ถูกบังคับให้ขายแรงงานหรือแรงงานเด็ก	18,397	18,397	100
2. เด็กที่อยู่ในธุรกิจทางเพศหรือโสเภณี	9	9	100
3. เด็กที่ถูกทอดทิ้งหรือกำพร้าเด็ก	6,239	6,043	96.86
4. เด็กในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน	101	101	100
5. เด็กเร่ร่อน	139	131	94.24
6. เด็กที่ได้รับผลจากโรคเอดส์ฯ	52	52	100
7. เด็กในชนกลุ่มน้อย	5,280	5,256	99.55
8. เด็กที่ถูกทำร้ายทารุณ	84	78	92.86
9. เด็กยากจนทั้งหมด	3,041,931	2,952,235	97.05
10. เด็กที่มีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด	32,973	32,638	98.98
รวม	3,105,205	3,014,940	97.09

เชิงคุณภาพ

จากการติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภายใต้ตัวบ่งชี้ที่ 4 ประเด็นการพิจารณาที่ 4 ประเด็นย่อยที่ 4.1 พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีกระบวนการ การดูแลช่วยเหลือ และส่งเสริมเด็กด้อยโอกาสให้ได้รับการศึกษาเต็มตามศักยภาพดังนี้

1. กำหนดนโยบายการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาอย่างเต็มศักยภาพและเหมาะสมกับผู้เรียนกลุ่มเด็กด้อยโอกาส

2. จัดทำข้อมูลสารสนเทศผู้เรียนเป็นรายบุคคล และดำเนินการคัดกรองผู้เรียนและรายงานข้อมูลผ่านระบบข้อมูลผู้เรียนรายบุคคล (DMC)

3. วิเคราะห์สภาพปัญหา สภาพแวดล้อม บริบทของสถานศึกษาในสังกัด ข้อมูลนักเรียน วิเคราะห์การคัดกรองนักเรียน จัดทำเป็นข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ในการส่งเสริม ป้องกันและแก้ไขปัญหายอย่างเหมาะสม รวมถึงการวางแผนการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

4. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และจัดทำแผนการดูแลคุ้มครองเด็กในพื้นที่

5. จัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจและช่วยเหลือนักเรียนเพื่อช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาส เพื่อบริหารจัดการเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาละเมิดสิทธิเด็กและเยาวชน ปัญหาความเสี่ยงในการถูกคุกคามทางเพศ ปัญหายาเสพติด เป็นต้น ให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพ และสร้างความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ เครือข่าย และครอบครัวในชุมชน ในการดูแลช่วยเหลือ และส่งต่อเด็กหรือครอบครัวไปรับบริการได้อย่างเหมาะสม

6. จัดตั้งศูนย์ความปลอดภัยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยแก่นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด และแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ดูแลระบบ MOE Safety Center ของศูนย์ความปลอดภัยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

7. จัดทำโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อย่างมีระบบ ทัวถึง ท้นเวลา ถูกวิธี มีข้อมูล และรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีความเข้มแข็ง ระหว่างสถานศึกษา ชุมชน นักเรียน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

8. สนับสนุน กำกับติดตามให้สถานศึกษาในสังกัดดำเนินการตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและนอกสถานศึกษา มีวิธีการและเครื่องมือที่มีมาตรฐานคุณภาพ และมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้

9. ส่งเสริมให้สถานศึกษา ส่งเสริมทักษะการใช้ชีวิต และทักษะการประกอบอาชีพบูรณาการในหลักสูตร หรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และจัดทำแนวทางการดูแล ส่งเสริม เด็กด้อยโอกาส เพื่อให้สถานศึกษานำไปเป็นแนวทางในการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนตามสภาพ และประเภทของปัญหา

10. มีการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงาน โดยให้สถานศึกษารายงานผลการช่วยเหลือ นักเรียนด้อยโอกาสในเบื้องต้น และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสรุปเป็นภาพรวม และส่งต่อข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความช่วยเหลืออีกทางหนึ่งต่อไป

11. จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงาน

12. การปรับปรุงและพัฒนา นำผลการดำเนินงานปัญหา/ อุปสรรค ไปปรับปรุงในปีงบประมาณถัดไป

ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดในการดำเนินงาน

ด้านการจัดการ

1. นักเรียนเป็นเด็กต่างด้าวมีการย้ายตามผู้ปกครองไปตามทำงานที่ต่าง ๆ ไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง
2. มีการย้ายถิ่นฐานตามครอบครัว ทำให้ขาดช่วงเวลาของการให้ความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง
3. เนื่องจากสถานการณ์แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ผู้ปกครองส่วนใหญ่เผชิญกับปัญหาทางเศรษฐกิจ ส่งผลให้เด็กด้อยโอกาส และยากจนมีจำนวนมากขึ้น
4. เนื่องจากบุคลากรเข้าใจความหมายของเด็กด้อยโอกาสคลาดเคลื่อน การรายงานข้อมูลในระบบ DMC จึงคลาดเคลื่อนตามไปด้วย
5. มีนักเรียนที่ยากจนที่ไม่ได้รับความช่วยเหลือ เนื่องจากมีคุณสมบัติไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์
6. มีการเปลี่ยนแปลงโยกย้ายผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนบ่อยครั้ง ทำให้การทำความรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคลและการดูแลช่วยเหลือ ตลอดจนการส่งเสริมเด็กกลุ่มมีปัญหาหรือกลุ่มด้อยโอกาสขาดความต่อเนื่อง
7. ควรเพิ่มจำนวนทุนให้มากขึ้น เพื่อให้ช่วยเหลือผู้เรียนได้อย่างทั่วถึง
8. ผู้เรียนไม่ให้ข้อมูลที่เป็นจริง เนื่องจากไม่ไว้วางใจและหวาดกลัวในการให้ข้อมูลกับเจ้าหน้าที่
9. การบันทึกข้อมูลในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีปัญหาในการใช้งาน เช่น เมื่อมีผู้ใช้งานจำนวนมากไม่สามารถบันทึกข้อมูลได้ ระบบมีการปรับเปลี่ยนบ่อยครั้ง
10. เครื่องมือคัดกรองผู้เรียนด้อยโอกาสในสถานศึกษาแต่ละแห่งไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน
11. ระบบ CCT การคัดกรองนักเรียนยากจนมีระยะเวลาในการดำเนินการจำกัด ทำให้สถานศึกษาบางแห่งดำเนินการได้ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์

ด้านงบประมาณ

1. งบประมาณรายหัวในการจัดการดูแลนักเรียนไม่เพียงพอ
2. ควรมีงบประมาณจัดสรรเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเด็กด้อยโอกาสเป็นรายกรณีโดยตรง ซึ่งปัญหาของเด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกัน การดูแลช่วยเหลือควรผันไปตามความเหมาะสมจากรายกรณี
3. จำนวนนักเรียนด้อยโอกาสทางการศึกษามีจำนวนมาก แต่งบประมาณหรือทุนการศึกษาที่จะให้ความช่วยเหลือมีไม่เพียงพอ ทำให้ผู้เรียนขาดโอกาสที่จะได้ศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้นไป

ด้านบุคลากร

1. ขาดบุคลากรที่มีความรู้สามารถเชี่ยวชาญเฉพาะทางในการช่วยเหลือและส่งเสริมให้ได้รับการศึกษาเต็มตามศักยภาพตามความด้อยโอกาสแต่ละด้าน
2. ควรสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับผู้ปฏิบัติงานในเรื่องปัจจัยพื้นฐานนักเรียนยากจนและการกรอกข้อมูลในระบบปัจจัยพื้นฐานนักเรียนยากจน
3. เนื่องจากมีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบางเขตจัดตั้งขึ้นใหม่ จึงส่งผลให้บุคลากรในสำนักงานไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานในการส่งเสริมดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างเต็มที่
4. มีการเปลี่ยนแปลงผู้รับผิดชอบทำให้เกิดความล่าช้า และบุคลากรยังขาดความรู้เข้าใจในการกรอกข้อมูลและการรายงานผลในระบบ

5. การโยกย้ายผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ทำให้การดำเนินกิจกรรมสร้างเสริมและพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อเชื่อมโยงนักเรียนเข้าสู่การเรียนรู้ชีวิตความต่อเนื่องและการรายงานในระบบไม่เป็นตามปฏิทินปฏิบัติงาน

6. ผู้กรอกข้อมูลขาดความรู้ความเข้าใจการกรอกข้อมูลในระบบ DMC ซึ่งสามารถเลือกความด้อยโอกาสได้มากกว่า 1 ประเภท แต่ผู้กรอกข้อมูลเลือกความด้อยโอกาสเพียงด้านเดียวส่งผลให้มีรายชื่อในระบบปัจจัยพื้นฐานนักเรียนยากจน (ระบบ CCT) ทำให้ผู้เรียนเสียสิทธิเรื่องการรับเงินปัจจัยอุดหนุนพื้นฐาน

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

1. ควรจัดหาแหล่งทุน หรือสถานประกอบการที่สามารถรับนักเรียนเข้าไปประกอบอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับนักเรียน

2. ควรจัดหาเงินทุนการศึกษาให้นักเรียนเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากมีเด็กที่อยู่ในเกณฑ์ยากจนพิเศษค่อนข้างมาก

3. ควรหาภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อให้ความช่วยเหลือผู้เรียนที่ด้อยโอกาสในด้านต่าง ๆ หรือเพื่อขอรับการสนับสนุนให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพและมีคุณภาพชีวิตที่ดี

4. ควรส่งเสริมและให้ความรู้กับครูเกี่ยวกับการพัฒนากิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการผู้เรียนให้เหมาะสมตามช่วงวัยและเพิ่มพูนทักษะชีวิตให้กับผู้เรียน

5. ควรปรับปรุงหลักเกณฑ์ กฎ ระเบียบ ให้สอดคล้องกับการสร้างโอกาสให้กับเด็กด้อยโอกาสให้ได้รับความเสมอภาคอย่างทั่วถึง

6. ควรจัดตั้งศูนย์ประสานงานและส่งต่อเด็กด้อยโอกาสให้ได้รับการศึกษา หรือจัดตั้งศูนย์เครือข่ายระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คัดเลือกโรงเรียนต้นแบบ และบริหารจัดการเผยแพร่ความรู้ผลงานทางวิชาการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

7. ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ ในระบบคัดกรองนักเรียนทุนเสมอภาค เพื่อความต่อเนื่องในการทำงานกรณีมีการเปลี่ยนแปลงตัวบุคลากร

8. พัฒนาครูแนะแนวให้มีความรู้ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาด้านพฤติกรรม อารมณ์ สังคมเพื่อให้มีความรู้ในการแก้ปัญหาที่นักเรียนด้อยโอกาสต่าง ๆ ในเบื้องต้น

9. ควรจัดอบรมเกี่ยวกับหลักเกณฑ์วิธีการในการคัดกรองนักเรียน รวมถึงการชี้แจง สร้างความเข้าใจที่ชัดเจนกับผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องในการให้ข้อมูล

10. ควรพัฒนาเครื่องมือ หรือระบบคัดกรอง ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

11. ควรประชุมสรุปผลการดำเนินงาน และค้นหา Best practice ของการดำเนินงานดูแลและช่วยเหลือผู้เรียนประจำปี

12. ควรสร้างความตระหนักให้กับผู้บริหารให้เห็นประโยชน์จากการใช้งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนซึ่งสามารถรายงานข้อมูลได้ทันที

13. ควรมีการบูรณาการข้อมูลการช่วยเหลือนักเรียนที่เป็นปัจจุบันและสามารถใช้ข้อมูลร่วมกันได้

4.3 เด็กที่มีความสามารถพิเศษ

ผลการดำเนินงาน

เชิงปริมาณ

แสดงจำนวนและร้อยละของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในสังกัดที่ได้รับการคัดกรองจากระบบสำรวจความสามารถพิเศษด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามระดับชั้น

ระดับชั้น	จำนวนผู้เรียนในสังกัดทั้งหมด (คน)	ผู้เรียนชั้น ป.3 - ม.6 ในสังกัดที่ได้รับการคัดกรองจากระบบฯ (คน)
ป.3	493,439	251,956 (51.06%)
ป.4	530,626	280,450 (52.85%)
ป.5	530,405	282,559 (53.27%)
ป.6	502,126	265,754 (52.93%)
ม.1	572,326	261,552 (45.70%)
ม.2	561,710	243,288 (43.31%)
ม.3	556,162	244,651 (43.99%)
ม.4	369,880	109,213 (29.53%)
ม.5	350,266	90,546 (25.85%)
ม.6	328,975	77,323 (23.50%)
รวม	4,795,915	2,107,292 (43.94 %)

จากตาราง พบว่า ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในสังกัด ทั้งหมด จำนวน 4,795,915 คน ได้รับการคัดกรองด้วยระบบสำรวจความสามารถพิเศษ จำนวน 2,107,292 คน (ร้อยละ 43.94 %)

แสดงจำนวนและร้อยละของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในสังกัดที่ได้รับการคัดกรองจากระบบฯ และมีแนวความสามารถพิเศษ จำแนกเป็นรายด้าน

ประเภทพหุปัญญา	ผู้เรียนชั้น ป.3 - ม.6 ในสังกัดที่ได้รับการคัดกรองด้วยระบบสำรวจแนวความสามารถพิเศษ ทั้งหมด (คน)	ผู้เรียนชั้น ป.3 - ม.6 ในสังกัดที่ได้รับการคัดกรองด้วยระบบฯ และมีแนวความสามารถพิเศษ ทั้งหมด (คน)
1. ด้านภาษา	2,107,292	785,900 (37.29%)
2. ด้านคณิตศาสตร์		676,754 (32.11%)
3. ด้านวิทยาศาสตร์		761,546 (36.14%)
4. ด้านเครื่องกลและอิเล็กทรอนิกส์		650,491 (30.87%)
5. ด้านศิลปะ/มิติสัมพันธ์		940,083 (44.61%)
6. ด้านการได้ยิน		682,461 (32.39%)
7. ด้านการเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อ		882,151 (41.86%)
8. ด้านสังคมและอารมณ์		833,173 (39.54%)

หมายเหตุ : บูรณาการใช้ผลการประเมินร่วมกับการประเมินตัวชี้วัดตามแผนปฏิบัติการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 ตัวชี้วัดที่ 16 ร้อยละของสถานศึกษาที่สามารถจัดการเรียนการสอนตามพหุปัญญา และตัวชี้วัดที่ 17 ร้อยละของนักเรียนที่ได้รับการคัดกรองเพื่อพัฒนาพหุปัญญารายบุคคล

จากตาราง พบว่า ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในสังกัดที่ได้รับการคัดกรองด้วยระบบสำรวจแนวความสามารถพิเศษ ทั้งหมด จำนวน 2,107,292 คน มีแนวความสามารถ ด้านศิลปะ/มิตินสัมพันธ์มากที่สุด จำนวน 940,083 คน (ร้อยละ 44.61%) รองลงมา คือ ด้านการเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อ จำนวน 882,151 คน (ร้อยละ 41.86%) ด้านสังคมและอารมณ์ จำนวน 833,173 คน (ร้อยละ 39.54%) ด้านภาษา จำนวน 785,900 คน (ร้อยละ 37.29%) ด้านวิทยาศาสตร์ จำนวน 761,546 คน (ร้อยละ 36.14%) ด้านการได้ยิน จำนวน 682,461 คน (ร้อยละ 32.39%) ด้านคณิตศาสตร์จำนวน 676,754 คน (ร้อยละ 32.11%) และด้านเครื่องกลและอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 650,491 คน (ร้อยละ 30.87%) ตามลำดับ

เชิงคุณภาพ

1. การสำรวจแนวความสามารถพิเศษด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา เป็นการคัดกรอง วิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ทำให้ผู้เรียน ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้ที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษา ได้ทราบถึงแนวความสามารถพิเศษของผู้เรียนในแต่ละด้าน ซึ่งเป็นประโยชน์ในการจัดการศึกษาให้เหมาะสมตามความถนัดและความต้องการของผู้เรียน

2. ผู้เรียนที่ดำเนินการคัดกรองวัดแนวความสามารถพิเศษได้รู้ถึงขีดความสามารถตามความถนัดของตนเอง เพื่อช่วยประกอบการตัดสินใจในการศึกษาต่อ หรือการประกอบอาชีพในอนาคตได้

วิธีดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อส่งเสริม สนับสนุน ให้บรรลุเป้าหมาย

1. ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาดำเนินการคัดกรองผู้เรียนเพื่อพัฒนาพหุปัญญารายบุคคล โดยใช้การคัดกรองด้วยระบบสำรวจแนวความสามารถพิเศษด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์จากสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

2. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานขับเคลื่อนการใช้งานระบบสำรวจแนวความสามารถพิเศษด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์

3. แจ้งสถานศึกษาในสังกัดเพื่อมอบนโยบายและชี้แจงแนวทางการดำเนินงานในการคัดกรองผู้เรียน เพื่อพัฒนาพหุปัญญารายบุคคล ตามแนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

4. จัดประชุมสร้างความรู้ความเข้าใจในการใช้งานระบบสำรวจแนวความสามารถพิเศษด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์

5. ตั้งกลุ่มไลน์สำหรับติดต่อระหว่างผู้ดูแลระบบระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากับผู้ดูแลระบบระดับสถานศึกษาเพื่อตอบคำถามหรือข้อสงสัยในการดำเนินงาน

6. นิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงานของสถานศึกษาในการเข้าใช้งานระบบสำรวจแนวความสามารถพิเศษด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์

7. สถานศึกษารายงานผลการดำเนินงานในการคัดกรองผู้เรียน เพื่อพัฒนาพหุปัญญารายบุคคลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบ

ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดในการดำเนินงาน

1. ข้อคำถามในระบบสำรวจแนวความสามารถพิเศษด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์มีจำนวนมาก ส่งผลให้ นักเรียนขาดสมาธิในการตอบแบบสำรวจ

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไม่สามารถดำเนินการแก้ไขข้อมูลนักเรียนในระบบสำรวจแนวความสามารถพิเศษด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ได้และการเข้าใช้งานระบบสำรวจแนวความสามารถพิเศษด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ไม่เสถียร ทำให้เข้าระบบยาก

3. ระยะเวลาในการให้สถานศึกษาสำรวจความสามารถพิเศษด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ของผู้เรียนค่อนข้างจำกัด

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรปรับเปลี่ยนข้อคำถามในระบบให้มีความชัดเจนและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น
2. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรพัฒนาระบบสำรวจความสามารถพิเศษด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแก้ไขข้อมูลผู้เรียนได้ และมีความเสถียรมากยิ่งขึ้นเพื่อรองรับการเข้าใช้งานพร้อมกันเป็นจำนวนมาก
3. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรเพิ่มระยะเวลาการสำรวจความสามารถพิเศษด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อความคล่องตัวของสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ ๖ ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีความพึงพอใจในการบริหารและการจัดการศึกษา รวมทั้งการให้บริการ พิจารณาจาก ผลการประเมินความพึงพอใจในการบริหารและการจัดการศึกษา รวมทั้งการให้บริการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามกระบวนการบริหารงานและการจัดการศึกษา รวมทั้งการให้บริการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยใช้แบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจตามภารกิจหลัก 4 ด้าน และครอบคลุมทุกภารกิจของกลุ่ม/หน่วย

ผลการดำเนินงาน

เชิงปริมาณ

สพท.	จำนวน สพท. ทั้งหมด (เขต)	ผลการดำเนินงานจำแนกตามระดับคุณภาพ											
		ดีเยี่ยม		ดีมาก		ดี		พอใช้		ปรับปรุง		N/A	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สพป.	183	86	47.00	79	43.16	14	7.65	-	-	-	-	4	2.19
สพม.	62	19	30.65	22	35.48	13	20.97	4	6.45	-	-	4	6.45
รวม	245	105	42.86	101	40.82	27	11.02	4	1.63	-	-	8	3.26

หมายเหตุ : N/A หมายถึง ไม่สามารถประเมินผลได้เนื่องจากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามไม่สอดคล้องตามที่กำหนด

ผลการดำเนินงานในภาพรวมของ 245 เขต พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับดีเยี่ยม จำนวน 105 เขต ร้อยละ 42.86 ระดับดีมาก จำนวน 101 เขต ร้อยละ 41.22 ระดับดี จำนวน 27 เขต ร้อยละ 11.02 ระดับพอใช้ จำนวน 4 เขต ร้อยละ 1.63 ไม่สามารถประเมินผลได้ จำนวน 8 เขต ร้อยละ 3.26

**แสดงผลการประเมินความพึงพอใจด้านการบริหารและการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
จำแนกตามภาระงาน ในภาพรวม 245 เขต**

ด้าน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้งหมด (คน)	จำนวนผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีความพึงพอใจในระดับมากขึ้นไป (คน)
1. ด้านวิชาการ	57,552	51,277
2. ด้านงบประมาณ	54,290	46,217
3. ด้านบริหารงานบุคคล	50,745	44,377
4. ด้านบริหารงานทั่วไป	52,194	46,144
รวม	212,981	188,015

ผลการติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พบว่า ได้มีการนำ “แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน” จากเว็บไซต์สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านหน้าเว็บไซต์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พร้อมกับสร้าง QR Code แบบสอบถาม และให้ทุกกลุ่มภารกิจประชาสัมพันธ์ให้กับผู้มารับบริการ ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษา ก.ต.ป.น. คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ที่มาติดต่อราชการและใช้บริการ ตอบแบบสอบถามออนไลน์ผ่าน QR Code หรือตอบแบบสอบถามผ่านเว็บไซต์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อวัดระดับความพึงพอใจต่อการบริหารและการจัดการศึกษาตามภารกิจหลักทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารทั่วไป ผลการสำรวจความพึงพอใจพบว่า มีความพึงพอใจต่อการให้บริการและการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับมากขึ้นไป ร้อยละ 84.09 ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานำผลการสำรวจ รวมทั้งข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้รับบริการ มาทบทวนและวิเคราะห์ เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาปรับปรุงและแก้ไขการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีผลการดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายและเป็นแบบอย่างได้

ตัวอย่างการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีผลการดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายและเป็นแบบอย่างได้ภายใต้ตัวชี้วัดนี้ เช่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 เป็นต้น โดยมีกระบวนการดำเนินงานในภาพรวมให้ประสบผลสำเร็จ ดังนี้

1. นำผลการประเมินความพึงพอใจ เรื่อง การติดตาม ประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เสนอผู้บังคับบัญชา และทำการวิเคราะห์ ปัญหา อุปสรรค ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุง แก้ไข และพัฒนากระบวนการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. จัดทำ Link และ QR Code สำหรับตอบแบบการประเมินความพึงพอใจด้านการบริหารและการจัดการศึกษา การให้บริการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป มาที่เว็บไซต์สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. ติดตั้งจัดทำ QR Code สำหรับตอบแบบสอบถามออนไลน์ เรื่อง การประเมินความพึงพอใจด้านการบริหารและการจัดการศึกษา รวมทั้งการให้บริการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่หน้าเว็บไซต์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

4. แจ้งสถานศึกษาเพื่อขอให้แจ้งกลุ่มเป้าหมายตอบแบบสอบถาม โดยเข้าไปที่หน้าเว็บไซต์สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน หัวข้อ “แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน” และขอความร่วมมือติดตามให้มีผู้เข้าไปตอบแบบสอบถามให้ได้จำนวนตรงตามเป้าหมาย

5. ส่ง Link และ QR Code ทางไลน์ให้กลุ่มต่าง ๆ เช่น ไลน์ผู้อำนวยการสถานศึกษา เป็นต้น

6. แจ้งผู้บริหาร ครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการ ก.ต.ป.น. คณะกรรมการสถานศึกษา ที่มาติดต่อราชการ หรือมาประชุม ประเมินการให้บริการโดยจัดทำ QR Code ติดตั้งไว้ ณ กลุ่มงานต่าง ๆ และภายในห้องประชุม

7. กำกับ ติดตามความก้าวหน้าในการตอบแบบสอบถาม โดยรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบดูแลวิทยาเขตในแต่ละสหวิทยาเขต

8. นำผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการ มาเป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการพัฒนาปรับปรุงการทำงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ โดยการขับเคลื่อนจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและบุคลากรทุกคน

ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดในการดำเนินงาน

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องรอข้อมูลการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจที่เป็นปัจจุบันจากส่วนกลางทุกวันจันทร์ของสัปดาห์ บางสัปดาห์ข้อมูลไม่เป็นปัจจุบัน ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการติดตามการตอบแบบสอบถามและตรวจสอบจำนวนผู้เข้าตอบแบบสอบถาม

2. บางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้รับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามน้อยมาก

3. บุคลากรที่รับผิดชอบงานด้านนี้ อาจมีการประชาสัมพันธ์ แต่ขาดการติดตามหรือกระตุ้นบุคคลกลุ่มเป้าหมายในการตอบแบบสอบถาม

4. การสำรวจความพึงพอใจยังไม่ครอบคลุมถึงผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

1. ควรกำหนดวิธีการรับฟังความคิดเห็นของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และการใช้สารสนเทศเกี่ยวกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการปรับปรุงและค้นหาโอกาสในการสร้างนวัตกรรมหรือแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ เพื่อสร้างความประทับใจ ซึ่งเป็นการประเมินความพึงพอใจว่าส่วนราชการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมากน้อยเพียงใด

2. ควรมีวิธีการหรือระบบที่ทำให้สามารถตรวจสอบได้ว่าโรงเรียนใด กลุ่มเป้าหมายใดตอบแบบสอบถามแล้วหรือไม่ และยังสามารถแสดงหลักฐานการตอบแบบสอบถามได้อีกด้วย เพื่อประโยชน์ต่อการติดตามการตอบแบบสอบถามให้ได้จำนวนที่ตรงตามเป้าหมายต่อไป

ส่วนที่ 4

สรุป และอภิปรายผล

**รายงานผลการติดตามและประเมินผล
การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามมาตรฐาน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565**

สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ